BUDAPEST, 1938 LX. ÉVFOLYAM, 251. (19.684) SZÁM SZOMBAT, NOVEMBER 5

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295 Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓ HADPARANCSA A HONVÉDSÉGHEZ

A Honvédségi Közlöny november 4-i száma a következő hadparancsot közli:

HONVÉDEK!

A Trianon bilincsei alól felszabadult és ujjászületett honvédségünk 20 esztendei nehéz várakozás után átlépi azt a határt, amelyet mindenkor ideiglenesnek tekintettünk.

Egymillió testvérünk vár Reátok odaát! Az ő számukra két évtizedes sulyos megpróbáltatás után Ti jelentitek minden reményük és vágyuk beteljesülését.

Hazamentek elődeink drága vérével annyiszor megszentelt Felvidékünkre!

Ezzel az érzéssel teljen meg lelketek és honvédségünk dicső multjához méltóan szeretettel zárjátok szivetekbe a visszanyert ősi magyar föld minden egyes lakóját, magyarokat, szlovák, ruszin és német testvéreinket egyaránt.

Büszkén és bizalommal bocsájtalak utatokra azzal a biztos tudattal, hogy az örök igazság jogán és az uj életre támadt Magyar Erő segitségével visszaszerzett területeket soha semmi szin alatt sem hagyjuk el többé!

Isten és a Haza nevében: Előre!

Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 4. napján.

HORTHY s. k.
RATZ s. k.

Előre!

Irta Preszly Elemér

Abból az alkalomból, hogy „ujjászületett honvédségünk husz esztendei nehéz várakozás után átlépi azt a határt, amelyet mindenkor ideiglenesnek tekintettünk", Horthy Miklós, Magyarország kormányzója a fenti drámai erejü hadparancsot adta ki: „Isten és a Haza nevében: Előre!" parancsolja a magyar államfő a türelmetlenség lázában élő magyar honvédségnek.

A magyar honvédség dicsőséges multja során még sohasem állott ilyen lélekemelő és gyönyörü feladat előtt.

A negyvennyolcas szabadságharc tűzkeresztségében termett a magyar honvéd.

Lelkében a magyar haza, a magyar föld szeretete, halálig hűség a zászlóhoz, rettenthetetlen bátorság tüze égett.

Utját diadal, dicsőség szegélyezte.

A kiegyezés utáni magyar honvédség a közös hadsereg magyar katonájával együtt a régi magyar harci erényeket őrizte keblében.

A világháboru kitörésekor hűséggel engedelmeskedett a Legfelsőbb Hadúr hivó szavának és virágos vonatokon nótás kedvvel indult a harctérre.

Az összes harctereken nehéz harcokban küzdött, vérzett, járőr, előörs, utóvéd, kézitusák rohamcsapata mindig magyar volt. Falvaink hősi emléktáblái örökitik meg a halottak nevét, igazolják a magyarság aránytalanul nagy véráldozatát.

Azt remélték, azt érdemelték ezek a hős fiuk, hogy négy véres, kemény esztendő után cserkoszoruzva, azzal a boldog tudattal, azzal a felemelő érzéssel jöhetnek vissza a családi tűzhelyhez, a szorongó hitveshez, hogy áldozatos erőfeszitésük eredményeként a szeretett haza határait ellenség nem fogja veszélyeztetni.

Nem igy történt. Felbomlott, lázbeteg országot találtak, mely nem virággal fogadta őket, hanem kicsavarta a fegyvert erős kezükből. A koncra leső ellenség csak ezt várta: egymásután szállta meg ősi földünket és Trianon Szent István birodalmának mindössze egyneged részét hagyta meg nekünk, szegény magyaroknak.

És amikor a forradalom és kommunizmus rémségei pusztitották az ország maradék erejét, a Nagykúnságban, ősei magyar otthonában kemény elhatározás született a világháboru legnagyobb magyar hősének lelkében: megfogadta, nem nézheti az ország pusztulását tovább tétlenül, Aradra ment, majd Szegedre és megszervezte, életrehivta az uj magyar honvédséget. Ellenséges érdekek lefogták kezét, megállitották az indulásra kész csapatokat. De türelme elfogyott és bátor elszántsággal a Dunántulra vezette seregét, honnan — most tizenkilenc éve — bevonult Budapestre, hozzáfogott nemzetépitő munkájához és tizenkilenc év szakadatlan erőfeszitésével felemelte a mélységekbe zuhant országot.

Megindult a nemzetépitő munka, a békét, rendet, nyugalmat pedig őrizte, biztositotta a magyar hadsereg. Kicsiny volt ez a hadsereg, hiszen tiltó törvények korlátozták a létszámot, nem engedélyezték a sorozást, antantbizottságok járták az országot, váratlanul mindenütt fegyver, katona után kutattak.

Kicsiny volt a magyar honvédség, de szellemében, fegyelmében tiszta, nemes és erős. Biztos alapja és záloga egy felszerelt, hatalmas magyar hadseregnek.

Országgyülés és nemzet bizakodó szeretettel a szivébe zárta honvédségét, kész volt és kész a honvédelem érdekében minden áldozatra.

Ujjongó örömmel fogadtuk fegyverkezési egyenjogusságunk elismertetését és a Felvidék visszaszerzése érdekében megindult diplomáciai munkánk megerősitését szolgálta az a boldog tudat, hogy a határokon erős magyar hadsereg áll őrt.

Hála a jó Istennek, a Felvidék magyarsága ujra a mienk.

Köszönjük hatalmas barátainknak, akik tekintélyük sulyával támogatták igaz ügyünket és azt diadalra segitették.

A bécsi döntőbirósági végzés értelmében a magyar honvédség a mai napon hidat ver a Dunán, melynek mind a két partja magyar volt ezer évig, de balpartját Trianon már Szobnál csehszlovákká nyilvánitotta. Hidat ver a magyar honvédség, hogy birtokba vegye először a Csallóközt, ezt az ezeréves magyar földet, melynek ősmagyar lakói a honfoglaláskor őseiktől elfoglalt földet birják, művelik, szeretik ezer év óta, primae occupationis.

Isteni igazságtétel történik a mai napon: a magyar honvédség — soraikban a világháboru sok hős katonája —, ha nem térhetett vissza cserkoszorúzottan a magyar hazába 1918 őszén, ha husz évig el kellett türnie az országelszakitás pokoli kinját, ha fogát összeszoritva mindig csak a felszabaditásért dolgozott, mindig csak rab testvéreinkre gondolt, fájdalmas vergődésüket érezte, szenvedte át velük együtt: a mai napon kiszáll a Duna balpartján, megveti ott a lábát és viszi a felszabadulást rabságban sinylődő magyar véreinknek. Testvéri jobbot nyujt nekik, keblükre ölelnek egymillió rab magyart, a magyar hazához csatolnak tizenkét és félezer négyszögkilométer ősi magyar földet azzal a szent fogadalommal, hogy nincs a világnak olyan ereje, hatalma, amely ezt a visszatérő magyar földet a hazától mégegyszer elszakithassa. Isten minket ugy segéljen.

Udv a magyar hadseregnek, üdv Magyarország kormányzójának, a Legfőbb Hadúrnak,

A magyar-cseh katonai bizottság megállapitotta a demarkációs vonalat

Szerdán Lévára, Beregszászra csütörtökön Kassára, Ungvárra és Munkácsra vonulnak be a magyar csapatok

Pozsony, nov. 4. Pénteken délelőtt a magyar és a csehszlovák katonai bizottság a november 9-én és 10-én, a két utolsó napon megszállandó területekkel foglalkozott.

November 9-én, szerdán, a magyar honvédség megszállja a visszacsatolandó területek zömét: Somorját, Vágfarkasdot, Nagysallót, Lévát, Füleket, Pelsőcöt, Szepsit és Beregszászt.

November 10-én, csütörtökön szállják meg a még hátralevő területeket, Szencet, Rimaszombatot és az erre az utolsó napra marad a Munkácsra, Ungvárra és Kassára való bevonulás.

A magyar és a csehszlovák katonai bizottság dr. vitéz Andorka Rudolf vezérkari ezredes és Wiest csehszlovák hadseregtábornok vezetésével pénteken délután ujból összeült. A péntek délutáni tanácskozáson pontosan megállapitották a demarkációs vonalat. Mindkét katonai bizottság igyekezett ezt a demarkációs vonalat a leendő határral összeegyeztetni, hangsulyozva azonban azt, hogy ez csak katonai demarkációs vonal, amely semmi körülmények között nem prejudikálhat a jövendő határnak, amelyet külön határmegállapitó bizottság fog meghatározni.

Igen nehéz feladat elé állitotta a két katonai bizottságot a mecenzéf—jászói terület. A vita főleg az ezen a területen fekvő jászói premontrei prépostság és a bányavidék körül forgott. Az igen nagy léptékben megrajzolt döntőbirósági térkép ugyanis erre vonatkozólag nem adott egészen határozott utmutatást. Igen hosszas vita után sikerült olyan megállapodást találni, amely a végleges határ megállapitásáig rendezi a kérdést.

A két katonai bizottság megállapitotta, hogy Jászó község déli része Magyarországhoz tartozik. Ezen a részen van a premontrei nagyprépostság rendháza. Mecenzéf mellett a Luca-bánya is Magyarországhoz esik, még pedig a hozzátartozó uttal és vasuttal együtt.

A Csallóközben Gutor, Szemet és Eberhard községek is Magyarországhoz esnek.

A cseh hadseregből elbocsátják a magyar katonákat és visszaadják a rekvirált lovakat és járműveket

A két katonai bizottság pénteken délután és este ezenkivül tárgyalta a megszállandó területekről származó magyar nemzetiségü katonák elbocsátásának és az onnan rekvirált lovak és járművek visszadásának kérdését is. *A cseh katonai delegáció kötelezte magát arra, hogy a cseh hadseregből azonnal szabadságolja az idetartozó magyar nemzetiségi katonákat, azonkivül visszaadják a tulajdonosoknak a rekvirált lovakat és járműveket.* A katonák elbocsátása, valamint a lovak és járművek visszaadása bizonyos időt fog igénybe venni, mert figyelembe kell venni azt, hogy a magyar katonák, valamint a járművek és lovak egész Csehszlovákia területére vannak szétosztva. Ezeket előbb össze kell gyüjteni és zárt egységekben fogják azután visszaszolgáltatni. A magyar katonai bizottság a magyarlakta vidékekről rekvirált lovak és járművek visszakövetelésénél főleg azt tartotta szem előtt, hogy a magyar gazdákat ismét abba a helyzetbe hozzák, hogy a földjeik megmiveléséhez és megélhetésükhöz fontos lovakat és járműveket minél előbb visszakapják.

A két katonai bizottság nagy sulyt fektetett arra, hogy a megállapitott demarkációs vonalon a csapatok, illetve a biztonsági közegek elhelyezése oly módon történjék, hogy a surlódások lehetőleg kikerülhetők legyenek. Általában körülbelül *három kilométer széles semleges zónát állapitottak meg a két hadsereg között a megszállás tartamára.*

Szombaton délelőtt tiz órakor megindulnak a magyar csapatok a Csallóközbe

Győr, nov. 4. A magyar csapatoknak a visszacsatolt felvidéki területre való elindulása előtti napon Győr városa rendkivül mozgalmas képet mutatott. A közönség nagy lelkesedéssel szemlélte a csapatmozdulatokat, a felvirágozott katonai gépkocsikat és a különböző motoros járműveket. Óriási érdeklődés nyilvánul meg a *Dunán való átkelés megszemlélése iránt,* a katonai hatóság azonban meghatározta azt a területet, amelyen tul a közönség nem közelitheti meg a Dunapartot. Medve községgel szemben a Duna innenső partján a magyar honvédség már megtette az előkészületeket *a hadihid gyors megépitésére,* amelyen keresztül, valamint a Bodak községnél épitendő második hadihidon szombaton délelőtt 10 órakor *megkezdődik a magyar csapatok bevonulása Csallóközbe,* Magyarország „aranykertjébe".

Tótgyarmaton a község népe nagy örömmel és türelmetlenül várja a magyar csapatok bevonulását. Már nagyban sütnek-főznek, bort késziteneк, mert *magyaros vendéglátást akarnak rendezni.*

A csehek a tótgyarmati nagy hidnál lévő határoszlopokat kiásták és a sorompóval együtt elvitték. A hidra spanyol lovasokat állitottak. Az Ipoly partján lévő pénzügyőri laktanya téglakeritésének bontását is megkezdték, a keritésben lévő vascsöveket és egyéb vasanyagot kiszedik. A határmenti falvak szlovák nemzetiségü pénzügyőrei és csendőrei közül többen az iránt érdeklődnek, hogy van-e lehetőség a magyar állami szolgálatba való átvételükre, amire természetesen *biztató választ kapnak.*

Jaross Andor rádiószózata a Felvidék magyarságához

„Soraitok élén köszöntöm az egy magyar Vezért, nagybányai vitéz Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját"

Jaross Andor, a felvidéki magyarság vezetője, péntek este a budapesti rádió utján szózattal fordult a Felvidék magyarságához:

— Felvidéki Magyar Testvérek! Soha nem érzett büszke örömmel állok itt — ugymond — a budapesti rádió mikrofonja előtt, amely annyi éven át volt nekünk egyetlen igazi kapcsolatunk a magyar világgal. Ez a kis technikai műszer a világéter segitségével átemelte lelkünket a trianoni határ fölé és összeölelkezni hagyta a hazai magyar lélekkel. Köszönetet mondok ennek a kis hideg műszernek s mindazoknak, akik sok éven át közvetitették hozzánk ennek a magyar világnak érverését, amely bennünk tovább lüktetett és segitett minden nehézség közepette is élni ugy, hogy *ma az utolsó szál magyar emberig egységes lelkületü és akaratu magyarság áll a holnap tényleg leomló trianoni határok mögött.*

— Szólok hozzátok ezen a mai estén, amelyet követő hajnalon *megindul a magyar honvédsereg, hogy hatalmilag is birtokába vegye a magyar állam számára azt a területet, amelyet 20 éven át minden ellenkező külsőség ellenére mi lélekben a magyar államhoz tartozónak tekintettünk.*

— Csodálatos volt a mi egyetértésünk, *egy-egy titkos kézszoritás, bátor férfi-tekintet többet mondott minden szónál, amikor a kivonult karhatalom és tiltó parancs a ti érdeketekben nekünk az önfegyelmet, nyugalmat és hideg kitartást irta elő.*

— Husz évvel ezelőtt ezekben a napokban novemberi sárba hullott a történelmi Nagy-Magyarország megingathatatlannak hitt képe. Egy idegen hatalom rakta ránk rendszeres tervszerüséggel bilincseit, a bilincsek alatt megsorvasztott nemzettestből 100 meg 100 élősdin keresztül kisérelték meg kiszivni az életnedvet. *Csak ellenség vett körül, barát sehol nem akadt;* a szegény embernek ritkán akad barátja.

— *Elhatároztuk, hogy a nagyszerü halál helyett mégis az életet választjuk,* nem annyira saját magunk miatt, hanem a történelmi felelősség tengelyébe állitott *magyar gondolat miatt.*

— Sulyos harcot kellett vivnunk a hatalommal és a társadalmat bomlasztani akaró marxista elemekkel. *Harcoltunk összeszoritott fogakkal, sebeket kaptunk, legjobbjaink ismételten kerültek börtönbe, de nem csüggedtünk s lassan felülkerekedtünk.*

Holnap reggel magyar honvédek dalolva lépik át a határt

— Tavasszal meg kellett mutatnunk a világnak, hogy a csehszlovák köztársaság magyarsága egységbe forrottan alkalmas arra, hogy önönmaga vegye kezébe sorsa intézését. *A roham sikerült, a felvidéki magyarság megmutatta, hogy megérett a történelmi cselekvésre, mikor lerázhatja magáról az idegen zsarnokság bilincseit.*

— A történelmi fejlődés kezünkbe adta a kulcsot, egyes fázisai itt dobolnak tudatunkban, hisz hónapokon át éltünk történelmi ideglázban. Az igazság végül győzött. *Holnap reggel magyar honvédek dalolva lépik át a határt, amelyet kardcsapás nélkül kénytelen erkölcsi erőnk előtt a csehszlovák hatalom megnyitni.*

— Ennek a nagy napnak előestéjén az Egyesült Magyar Párt elnökeként tisztelegve állok meg a felvidéki magyarság százezrei előtt és bejelentem először nektek, mint a nemzetnek, hogy pártotok megvalósította programját: *megteremtette a felvidéki magyar nemzetcsoport számára az anyaországhoz való visszatérés lehetőségét.* Köszönöm minden harcos nemzettestvéremnek az áldozatos kitartását, köszönöm minden magyar emberünknek a tanusított acélos lelkét. *Az érdem babérleveleit szét akarom szórni a kisebbségi harc névtelen hősei között.* Az Egyesült Magyar Párt azonban csak részben fejezte be feladatát. *Nemsokára módunkban lesz az uj helyzethez mért uj programmal ismertetni a felvidéki magyarság egységes álláspontját.* A párt tehát együttmarad és zárt sorokban menetel uj célok felé, amelyek a megnagyobbodott Magyarország népe sorsának egész kérdéstömegét felölelik.

Köszöntöm az egy magyar Vezért . . .

— *Most pedig a ti soraitok élén köszöntöm az egy magyar Vezért: nagybányai vitéz Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját.* Ő teremtette meg azt a Magyarországot, amely a kis trianoni területen vállalta az uj honfoglalás erőit egybefogni és uj utat nyitni a nemzet biztos jövendőjének.

— Köszöntöm a magyar királyi kormányt, élén vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnökkel, aki telve a magyar történelmi mult hagyományaival, meg akarja teremteni azt az uj magyar társadalmat, amely a szociális igazság és felelősségérzet bázisán minden magyarnak becsületes kenyeret akar biztositani.

— Köszöntöm nevetekben az egész lélekben oszthatatlan magyar népet a nemzettestvér érzéseivel.

— Végül melegen, féltő szeretettel *szálljon szavam a Felvidéknek azokhoz a magyarjaihoz, akik Pozsony, Nyitra, Eperjes és Nagyszőllős környékén továbbra is idegen uralom alatt kénytelenek élni,* mert a müncheni egyezmény alapelvei felszabaditásukat nem tették lehetővé. *Vegyék tudomásul, hogy féltő szeretettel gondolunk rájuk, tudják meg, hogy nincsenek egyedül, figyeljük életmegnyilatkozásukat és vigyázunk rájuk.* Övék ma minden aggodalmunk. *Tudjuk, hogy az idők méhében van egy nap, amikor őket is keblünkre ölelhetjük, mint ahogy keblére ölel bennünket most a mi édes országunk: Magyarország.*

— És most, testvérek, akik ott álltok forró arccal a rádió előtt, tegyetek ugy, ahogy sokszor tettük: imádkozzátok el befelé, ahol talán ma még hangosan nem lehet, a magyar imádságot: *Isten áldd meg a magyart!*

— A befelé elsirt könny, a befelé elmondott ima mélyebb nyomot hagy a lélekben. Erre a lélekre még szükségünk van. Holnap pedig, amikor délelőtt 10 órakor a trianoni határon tul megkondul minden harang a templomtornyokban, zugjon az ima hangosan és *öleljétek kebletekre a szabad magyar élet igazi hirnökét: a magyar katonát.*

Kánya táviratai Cianóhoz és Ribbentrophoz

Róma, nov. 4. (Stefani.) *Kánya Kálmán* külügyminiszter Magyarországra visszatérve, gróf *Ciano* külügyminiszternek a következő táviratot küldte:

— A magyar határra érve, sietek megismételni teljes hálám kifejezését azért az odaadásért, amellyel — teljes összhangban a német birodalommal — Excellenciád a magyar területi kérdés megoldása iránt érdeklődött. Meggyőződésem szerint a két magas fél részéről a legrövidebb idő alatt meghozott döntőbirói határozat hatalmas mértékben elő fogja segiteni Közép-Európának ebben a részében a hangulat enyhülését és a megbékélést. A bécsi döntőbirói határozat ismét megmutatja, hogy a róma—berlini tengely szilárd alapja a világbékének.

Berlin, nov. 4. (Német Távirati Iroda.) *Ribbentrop* külügyminiszterhez a következő táviratot intézte Kánya:

— A közös határ átlépésekor őszinte szükségét érzem annak, hogy ismételten legbensőbb köszönetemet fejezzem ki Nagyméltóságodnak a tengely-hatalmaknak a döntőbirói itéletben való kiváló közreműködéséért. Abban a meggyőződésben, hogy az Olaszországgal Bécsben hozott döntés alapja lesz a további megbékélésnek Közép-Európában, kérem Nagyméltóságodat, fogadja kiváló nagyrabecsülésem kifejezését.

A bevonuló hovédeket Balassagyarmaton kitörő lelkesedéssel fogadták

Balassagyarmat, nov. 4. A Felvidékre bevonuló magyar csapatok már megérkeztek Balassagyarmatra, ahol teljesen felkészülve várnak a parancsra. *A honvédeket Balassagyarmat közönsége kitörő lelkesedéssel fogadta.* Amikor a még megszállás alatt levő ipolymenti falvak népe meglátta a felvonuló magyar katonákat, lerohant az Ipoly partjára, kendőt lobogtatott és igy kiáltott át az Ipolyon: *„Hála Istennek, csakhogy már jöttök! Jertek minél előbb!"*

Egyes határmenti községekben a lakosság még mindig nem tüzheti ki a magyar nemzeti lobogót. *A magyarok piros és fehér virágokat és zöld leveleket tüznek a távbeszélő-póznákra, hogy igy tüntessenek magyarságuk mellett.*

Newton lord nyilatkozata az elszakitott felvidéki területek visszacsatolásának jelentőségéről

Két fonttal emelkedett Londonban a magyar állampapirok árfolyama

— A Pesti Hirlap londoni tudósitójának telefonjelentése —

London, nov. 4. A mai londoni lapok részletesen beszámolnak arról a kitörő lelkesedésről, amellyel Magyarországon visszavárják a Felvidék magyarságát. Ismertetik a visszatérő területeket, a legnagyobb bizalom hangján irnak az uj Magyarországról. A *Financial Times* foglalkozik a magyarországi gazdasági helyzettel és megállapitja, hogy *a visszacsatolás Magyarországot pénzügyileg és politikailag is sokkal kedvezőbb helyzetbe juttatja.* A lap ennek alapján a londoni tőzsdén jegyzett 1924. évi magyar népszövetségi kölcsönt a City közönségének figyelmébe ajánlja. *A magyar állampapirok árfolyama a mai napon a magyar gazdasági élet iránti bizalom következtében 2 fontsterlinggel emelkedett.*

Hogy megismerjük a lordok háza hangulatát, felkerestük lord *Newton* volt brit külügyi államtitkárt, a lordok háza külügyi bizottságának vezető tagját, aki az uj határrendezésről a következőkben nyilatkozott a *Pesti Hirlap* számára:

— A Trianonban elszakitott északmagyarországi területek visszacsatolása rendkivül megörvendeztetett. A döntés, amely a müncheni egyezmény értelmében és szellemében jött létre, igen nagy horderejü és történelmi jelentőségü. Igazságos egyezményt kötni egy rossz békeszerződés után nem könnyü feladat. Hogy a területmódositást békés uton lehetett keresztülvinni, erre nemcsak az érdekelt nemzetek lehetnek büszkék, *hanem a müncheni megegyezést aláiró hatalmak közvéleményei is, amelyek kétségkivül előkészitették ezt a hangulatot.* Anglia józanul gondolkodó közvéleménye tisztában volt azzal, hogy a békeszerződés okozta állapot sokáig nem tartható fenn. *Mingyárt a párizskörnyéki békeszerződések utáni években a lordok házában több lordtársammal felszólaltam és rámutattam a trianoni szerződés igazságtalanságaira.* A lordok házában felszólalásaimnak igen nagy hatása volt, bizonyára emlékeznek rá, hogy sokan osztották véleményemet a nemes és jogtudós lordok között. A *Pesti Hirlapnak* akkoriban tett nyilatkozataimban kijelentettem, hogy a lordok házának ez a nagy horderejü állásfoglalása feltétlenül kihatással lesz arra az angliai mozgalomra, amely a trianoni szerződés módositását tüzte ki céljául. *Véleményem szerint a magyar békés elrendezés uj korszakot nyit meg Európa történetében.* A példából tanulhat minden nemzet, amely igazságtalanság miatt szenved. Tolmácsolja, kérem, a *Pesti Hirlap* hasábjain a magyar nemzetnek legőszintébb jókivánságaimat ebben a történelmi pillanatban.

Léderer Lajos.

Kánya Kálmán nyilatkozata az olasz sajtóban a bécsi döntésről

„Remélni akarjuk, hogy a Csehszlovákiában maradt magyar kisebbségek helyzete jelentékenyen meg fog javulni"

A Stefani-iroda budapesti tudósitója beszélgetést folytatott *Kánya Kálmán* külügyminiszterrel, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A magyar kormány törekvése kezdettől fogva odairányult, hogy a csehszlovák probléma magyar vonatkozásában minél gyorsabban nyerjen megoldást. Ezt a megoldást aktiv békepolitikánkhoz hiven lehetőleg *békés eszközökkel* kerestük, ugyanakkor azonban készen állottunk minden más eshetőségre is.

— Minthogy a közvetlen tárgyalások eredményre nem vezettek, a vitás ügyet annak gyors elintézése érdekében Olaszországnak és Németországnak, mint a müncheni megállapodásokat aláiró hatalmaknak döntőbirósága elé vittük.

A bécsi határozat a döntőbiróság jellegénél fogva is azt hozta magával, hogy a magyar-csehszlovák probléma megoldásánál *fájdalmas áldozatokat kellett hoznunk.* Remélni akarjuk azonban, hogy *ezeknek az áldozatoknak az elviselését meg fogja könnyiteni az a tény, hogy a jövőben közöttünk és északi szomszédaink között jobb viszony fog kialakulni.*

— Ugyanigy remélni akarjuk, hogy a bécsi döntőbirósági határozat után és e határozat szellemének és rendelkezéseinek megfelelően is, *a Csehszlovákiában maradt magyar kisebbségek helyzete jelentékenyen meg fog javulni* és a sorsukban beállandó ez a fordulat nemcsak az északi szomszédainkkal való békés együttélést fogja megkönnyiteni, hanem *egyben példaképül is fog szolgálni más államok részére is.*

— Olaszországnak és Németországnak, a velünk szoros baráti viszonyban álló két nagyhatalomnak, döntése elé mi a legnagyobb nyugalommal és bizalommal néztünk. Most pedig, hogy döntésük megtörtént, hálás érzésekkel fordulunk feléjük azért, hogy a döntőbiráskodás kényes feladatát magukra vállalták és hogy mindent elkövettek, hogy jogos követeléseinkhez hozzájussunk.

— *A magyar nemzet egyeteme a hálának és köszönetnek legmelegebb érzéseivel fordul ezekben az órákban a baráti Olaszország és annak kormányfője, Benito Mussolini felé, aki elsőnek hivta fel a világ figyelmét a Trianonban Magyarországgal szemben elkövetett sulyos igazságtalanságokra* és aki a legutóbbi hónapokban követeléseink érvényrejutásáért folytatott nehéz küzdelmünkben kimagasló politikai tekintélyének és hatalmas egyéniségének minden sulyával meg nem szünőleg és hathatósan *támogatott bennünket.*

A külföldi katonai attasék hadseregük nevében szerencsekivánatukat fejezték ki Rátz miniszternek és Werth vezérkari főnöknek

A Felvidék magyarlakta területeinek Magyarországhoz való visszacsatolása és a magyar honvédségnek a trianoni határ e részén való átlépése alkalmával *Terziev* vezérkari őrnagy, bolgár, *Wakamatsu* vezérkari ezredes, japán, báró *Wrede* vezérkari ezredes, német, *Garigioli* vezérkari ezredes, olasz és *Emisarski* vezérkari ezredes, lengyel katonai attasék hadvezetőségük, valamint hadseregük nevében pénteken ünnepélyes formák között szerencsekivánataikat fejezték ki vitéz *Rát zJenő* gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszternek és *Werth Henrik* gyalogsági tábornoknak, a honvédvezérkar főnökének.

Ez alkalommal a Budapesten akkreditált bolgár katonai attasé megköszönte a honvédelmi miniszternek és a honvédelmi vezérkar főnökének Pev tábornoknak, a bolgár királyi vezérkar főnökének elhunyta alkalmával a m. kir. honvédség részéről ünnepélyes formák közt és koszoru letétele által kifejezett részvétét.

A lengyel sajtó még erélyesebben követeli a közös magyar-lengyel határt

— A Pesti Hirlap varsói tudósitójának telefonjelentése —

Varsó, nov. 4. Az itteni sajtó jóleső megelégedéssel fogadja Magyarország megerősödését és nagy cikkekben ismerteti azokat a területeket, amelyek rövidesen visszakerülnek Szent István koronájához. *Megjegyzi azonban, hogy a bécsi itélet csak félmegoldást hozott, mert csupán a magyarlakta területeket csatolja vissza az anyországhoz,* már pedig a magyar követelések két részből álltak: a magyarlakta területek haladéktalan visszaadásán kivül *kivánták a Magyarországtól elszakitott történelmi területeken a népszavazás elrendelését, vagyis az önrendelkezési jog érvényesülését.* Az utóbbi magyar követelést — hangoztatják itt — elsősorban Ruszinszkóra kell érteni, ahol Ungvár és Munkács Magyarországhoz való csatolása után csupán életképtelen nyulvány marad. Ennek a területnek nincs vasutvonala, nincsenek országutjai, ez a fejtől és végtagoktól megfosztott csonk földrajzi és gazdasági helyzeténél fogva a Dunamedence életlehetőségei felé kivánkozik. Ezt a területet Magyarországhoz kell visszacsatolni.

Az itteni politikai köröknek ezt a félhivatalosnak mondható álláspontját hatalmas cikkekben, pártkülönbségre való tekintet nélkül támogatja az egész lengyel sajtó. Többhasábos cikkek követelik, hogy Ruszinszkót csatolják Magyarországhoz. Az estilapok már fényképeket is közölnek, amelyek a Ruténföld elrendezésének uj megoldását mutatják. *E térképeken a magyar határ Ungvár előtt északnak fordul és csaknem merőleges irányban éri el a Kárpátok gerincét.* A térképek mellett a cikkek beszámolnak a Ruszinföld helyzetéről és főleg azokról a földrajzi és gazdasági szempontokról, amelyek a Magyarországhoz való visszacsatolást megokolttá teszik.

A magyar szempontok kielégitését annál fontosabbnak tartják, mert *a Ruszinföld délkeleti csücskét illetően Románia is területi igényekkel lépett fel.* A lapok bő tudósitásokat közölnek *Jorga* egyetemi tanár egyesületének bukaresti gyüléséről, ahol nyiltan kifejezték, hogy *Románia igényt tart Ruszinszkó románlakta területeire.* Megirják a lapok azt is, hogy nemrég ruszinszkói küldöttség kereste fel a román királyt és *a románlakta területnek Romániához való csatolását sürgette.* Varsóban támogatják ezeket a román követeléseket, amelyek aránylag csekély területekre vonatkoznak, egyrészt azért, mert Kőrösmezőn át Lengyelország és Románia még egy stratégiai szempontból igen fontos vasutvonalhoz jutna, másrészt, mert azt remélik, hogy a határok átrendezése a középeurópai politika uj utainak és tartós jellegü további kialakulásának elinditója lehet.

Földes Béla.

Leirhatatlan öröm a felszabaduló Felvidéken

Léváról érkező jelentések szerint a régi történelmi multu város, melynek várkastélyát *Dobó István,* az egri hős épittette, *leirhatatlan örömmel és lelkesedéssel fogadta a közeli felszabadulásáról érkező hireket.* A lévai magyarok sirva énekelték a magyar nemzet imádságát. Léva zászlóerdőben várja a bevonuló magyar hadsereget.

A még megszállott *ipolyvölgyi* falvak lakosságának számos küldöttsége kereste fel Ipolyság városbiráját, akitől *magyar zászlókat és kokárdát kért.* A környező falvak lakossága egész éjjel talpon volt, a harangok együtt zugtak a már magyarországi községek harangjaival. Az egyik faluban az egész helyőrség a rádió mellé huzódott és a magyar és szlovák fiukból álló őrség könnyes szemekkel hallgatta a budapesti rádió hiradásait, majd magyar hazafias dalokat énekelt.

A Magyarországhoz visszacsatolt *Tiszaujlak* község ugyancsak mámoros lelkesedéssel vett tudomást a bécsi döntésről. A tiszaujlakiak nemzeti zászlók alatt teljes számban a Tisza partjához vonultak. Ugyanakkor a szembenfekvő Tiszabecs község lakói szintén a Tisza partján gyülekeztek. *A két község magyarjai örömteljes üdvözletet kiáltoztak át egymásnak,* majd a magyar és a még cseh megszállás alatt levő községek lakosai *együttesen énekelték a Himnuszt és a Szózatot.*

Ciano jelentést tett Mussolininak a bécsi tárgyalásról

Róma, nov. 4. Gróf Ciano olasz külügyminiszter Bécsből jövet Velencében kiszállt a vonatból és repülőgépen tette meg az utat Littorióig.

A repülőtéren gróf Ciano üdvözlésére megjelent galánthai *Nagy László* követségi tanácsos, magyar ügyvivő vezetésével a magyar követség egész tisztikara családtagjaikkal, báró *Thierry Heribert,* Magyarország szentszéki ügyvivője és *Kovács Gyulának,* a római Magyar Egyesület elnökének vezetésével csaknem teljes számban a római magyar telep. Megjelent a repülőtéren gróf Ciano felesége, *Edda* grófnő, *Starace* fasiszta párttitkár, *Bastianini* külügyi államtitkár, a külügyminisztérium több vezető tisztviselője, *Ufferini-Guidi* belügyi államtitkár és még több fasiszta előkelőség.

Gróf Ciano először feleségét üdvözölte, majd báró *Villani Frigyesné,* a magyar követ felesége rózsacsokrot nyujtott át a külügyminiszternek. Gróf Cianot a magyar telep tagjai lelkesen megéljenezték. *A külügyminiszter látható örömmel, mosolyogva fogadta a római magyarok lelkes Duce! Duce! Ciano! Ciano! kiáltásait.*

Ezután gróf Ciano röviden elbeszélgetett Nagy László magyar ügyvivővel és a megjelent előkelőségekkel, majd gépkocsin a városba hajtatott. *Ciano külügyminiszter délután jelentést tett Mussolininak a bécsi döntőbirósági tárgyalásról.*

Ribbentrop visszautazott Berlinbe

Bécs, nov. 4. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter pénteken délelőtt az asperni repülőtérről Berlinbe repült, ahova délután meg is érkezett.

Harangzúgás és tanitási szünet lesz abban az órában, amikor csapataink átlépik az uj határt

A kultuszminiszter az idő rövidsége miatt ezuton kéri *az összes hitfelekezetek templomi lelkészeit,* hogy november hó 5-én, szombaton délelőtt pontosan tiz órakor, amikor a m. kir. honvédség csapatai a felszabaduló területek határát átlépik, sziveskedjenek intézkedni aziránt, hogy ezt a pillanatot *az összes templomok hálaadó harangzugással ünnepeljék.*

A *Magyar Távirati Iroda* az idő rövidségére való tekintettel ezuton közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azt a rendelkezését, hogy november 5-én, szombaton 10—11 óra között, amikor csapataink először lépik át a visszacsatolt területek határait, *valamennyi iskolában,* fokozatra és jellegre való tekintet nélkül, a tanitást szüneteltetni és *az esemény jelentőségét megfelelő módon méltatni kell.*

Magyarország helyzete rendkivül megerősödött a Kárpátok medencéjében — irja az olasz sajtó

Róma, nov. 4. A lapok budapesti tudósitói a legnagyobb lelkesedés hangján számolnak be Magyarország ünnepi hangulatáról. Kiemelik, hogy Magyarország lakossága nagy örömmel vette tudomásul a bécsi eredményeket. Szines tudósitásokban számolnak be a lapok a *budapesti olasz követség előtt lefolyt tüntetésekről*, valamint a királyi palota előtt lezajlott tüntetésről és közlik *Horthy Miklós* kormányzónak a tömeghez intézett lelkesitő szavait.

A *Regime Fascista* budapesti tudósitója rámutat arra, hogy *Magyarország helyzete a Kárpátok medencéjében rendkivül megerősödött*, egyrészt a lakosság megnövekedése, másrészt annak folytán, hogy a Felvidék valamennyi nagyobb vasutvonala Magyarországhoz került vissza.

A *Stampa* az uj helyzetről azt irja, hogy *Mussolini* igazságos békéje teljes győzelmet aratott. Magyarország, amely már akkor is bizott a Duceban, amikor még a legcsekélyebb reménysugár sem villant fel, most elérte, hogy elszakitott fiai visszatérnek az anyaországhoz.

Az egész Ruszinföldet csatolják Magyarországhoz, — követelik a ruszinok

Ungvár, nov. 4. Ungvár magyar és ruszin lakossága ujabb nagyszabásu tüntetést rendezett és *követelte, hogy az egész Ruszinföldet csatolják Magyarországhoz* és állitsák helyre a magyar-lengyel közös határt. A tüntetők szüntelenül éljenezték *Horthy Miklós* kormányzót, *Moscicki* elnököt, *Smigly-Rydz* tábornagyot. A tüntetés az esti órákban is tartott.

Azok a ruszinföldi községek, amelyek a bécsi döntés szerint nem kerültek vissza Magyarországhoz, *elkeseredetten tüntettek a csehek ellen*. Nagyszöllősön és környékén lépten-nyomon megtámadják a cseheket az elkeseredett ruszinok és magyarok. Igen sok esetben került tettlegességre, sőt összeütközésre a sor. *A cseh katonák az elkeseredett ruszinokkal és magyarokkal szemben fegyverüket használják.*

Ruszinszko népe rombolással tüntet a további cseh uralom ellen

A csehek birtokában hagyott Alsóvereckén a tüntető lakosság elől elmenekült a cseh csendőrség

Varsó, nov. 4. Az Express Távirati Iroda ungvári jelentése szerint egész Ruszinszkó területéről olyan jelentések érkeznek, hogy *a nép a csehek és a Volosin-kormány ellen tüntet.* Verhovina vidékének hat községében a Prosvita helységeit a lakosság *szétrombolta.* A ruszin parasztok mindenütt letépik a cseh cimereket és elpusztitják a cseh feliratokat és zászlókat. Alsóverecke községben, amelyet a bécsi döntés meghagyott csehszlovák területen, a lakosság tömege *behatolt a községi hivatalba, elpusztitotta Masaryk és Benes képeit és minden hivatalos iratot felégetett.* A tüntetők magatartása olyan fenyegető volt, hogy *a cseh csendőrség kivonult Alsóvereckéből.* A tüntetők a közös lengyel-magyar határt követelték. Kusbel községben, amely a lengyel határ közelében fekszik, *két csendőrt meglincselt a lakosság.* A munkácsi pályaudvaron hat vasuti kocsit, amelyben a Ruszinszkót elhagyó cseh tisztviselők és tisztek butorzata és ingóságai voltak, *felgyujtották.*

Huszt, a ruszin kormány székhelye

Ungvár, nov. 4. (Inf.) A ruszin kormány ideiglenesen *Huszt* városában lesz, tekintettel arra, hogy az Erdős-Kárpátok eddigi fővárosát, *Ungvárt*, a bécsi döntőbiróság Magyarországnak itélte. Ungvár kiüritése lázas ütemben folyik.

A letartóztatott Bródy András éhségsztrájkot kezdett

Párizs, nov. 4. Prágából jelentik a Havas-irodának: *Bródy András* képviselő, Ruszinszkó volt miniszterelnöke, akit október 27-én letartóztattak és az állam biztonságára veszélyes üzelmekkel vádolnak, kérte, hogy pörét utalják az ungvári biróság elé. Kivánságát *elutasitották. Bródy éhségsztrájkot kezdett.* (MTI)

Ungvár, nov. 4. (Lengyel Távirati Iroda.) Dr. *Fencik* a ruszinszkói kormány egyik minisztere táviratot intézett *Syrovy* cseh miniszterelnökhöz és közölte vele, hogy *lemond állásáról, tiltakozásul* dr. *Bródy András* volt ruszin miniszterlenök és más ruszin politikusok üldözése ellen. Fencik miniszterrel együtt lemondott *Pjestyák*, a ruszin kormány államtitkára is. (MTI)

A szlovák kormány első intézkedései a zsidók ellen

Pozsony, nov. 4. A szlovák kormány pénteken tette meg az első intézkedéseket a zsidók ellen. Pozsonyban több zsidót, akik államellenes magatartásukról vagy pedig kétes üzleti tevékenységről voltak ismeretesek, lakásukról elvitettek és védőőrizetbe vettek.

Pozsony utcáin ma első izben jelentek meg az üzleteken azok a feliratok, amelyek az üzlet árja-jellegét jelzik. A Hlinka-gárda kezdeményezésére bojkottmozgalom indult meg a zsidó üzletek ellen. *(MTI)*

A Felvidéki Egyesült Magyar Párt három képviselője megtartja mandátumát a prágai parlamentben

Prága, nov. 4. (Inf.) A *felvidéki egyesült magyar párt* három képviselő tagja továbbra is megtartja mandátumát a prágai parlamentben. Gróf *Esterházy János, Petrasek Ágoston* és *Nitsch Andor* képviselik a jövőben a prágai képviselőházban a Felvidék Szlovákiához csatolt részének magyarságát és a magyarokkal együttműködő szepesi németeket. Gróf *Esterházy János, Petrasek Ágoston* és *Nitsch Andor* állandó lakóhelye olyan területre esik, amelyet nem csatoltak vissza Magyarországhoz s miután a csehszlovák uralom alatt maradt magyarság és szepesi németség érdekeinek védelme megkivánja, hogy továbbra is képviselve legyenek a prágai parlamentben, a három képviselő, a lapok jelentése szerint, *elhatározta, hogy eleget tesz a prágai kormány felszólitásának és megujitja képviselői esküjét.* Gróf Esterházy János és Petrasek Ágoston, a Szlovákiában maradt magyarság két képviselője, ugyanugy mint a multban, a jövőben is szorosan együttműködik a szepesi németek képviselőjével, Nitsch Andorral.

Kánya Kálmánt Répceszemere község diszpolgárává választotta

Sopron, nov. 4. *Kánya Kálmán* külügyminiszter családja régebben a sopronmegyei Répceszemere egyik előkelő birtokosa volt és itt még most is áll a régi Kánya-kuria. Répceszemere község népe a Kánya-családra mindig szeretettel emlékezik és most, hogy a Felvidék visszaszerzése érdekében folytatott nagy munkából *Kánya Kálmán* külügyminiszter olyan eredményesen vette ki a részét, a község lakossága megkapó módon fejezte ki háláját és ragaszkodását a község nagynevü fia iránt. Csütörtökön este szépen kivilágitották a község minden házát, megszólaltak a harangok. A község képviselőtestülete a lakosság apraja-nagyja kiséretében harangzugás közben a Hősök Emlékműve elé vonult. Itt a képviselőtestület lelkes éljenzés közben kimondotta, hogy a nemzet nagy fiát, *Kánya Kálmán* külügyminisztert a Felvidék visszaszerzése körül szerzett történelmi érdemeiért a legnagyobb büszkeséggel és örömmel a község diszpolgárává választja. *(MTI)*

A Felvidékre induló frontharcosok távirata a kormányzóhoz és a miniszterelnökhöz

A Frontharcos Szövetség országos elnöksége értekezletet tartott a magyar Felvidék visszacsatolásával kapcsolatos különleges bajtársi feladatokkal megbizott frontharcos századok parancsnokainak, a beosztott propagandatiszteknek, összekötőknek, valamint elnöki törzsbe beosztottaknak részvételével. Az elnöklő vitéz dr. *Tóth András* és *Kertész Elemér* ügyvezető alelnök szavai után az értekezleten megjelentek nagy lelkesedéssel fogadták és tették magukévá a szövetség országos elnökségének inditványát és mint a Felvidékre menetkész magyar frontharcosok vezetői, a következő táviratot intézték a kormányzóhoz:

„Az Országos Frontharcos Szövetségnek felvidéki magyar területek visszacsatolásával kapcsolatosan önkéntes bajtársi szolgálatra jelentkezett tagjai mély hódolattal és soha el nem muló hűséges ragaszkodással köszöntik Főméltóságodat, mint a megnagyobbodott Magyarország legfelsőbb hadurát."

Üdvözlő táviratot küldtek a frontharcosok vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnöknek is.

Hóry követ tolmácsolta Magyarország háláját Lengyelország iránt

Varsó, nov. 4. (Lengyel Távirati Iroda.) *Hory András* varsói magyar követ a Dobry Wieczor képviselője előtt tett nyilatkozatában tolmácsolta *Magyarország háláját Lengyelország iránt, amelynek magatartása nagy mértékben hozzájárult a magyarság nemzeti követeléseinek megvalósulásához.*

— A legutóbbi események — jelentette ki a követ — lehetővé tették számunkra, hogy megmérjük a két nemzet ezeréves barátságának mélységét.

Hory András ezután helyreigazitotta a csehek számadatait, kijelentette, hogy *a Magyarország által visszacsatolandó területeken 120.000, nem pedig félmillió szlovák él.*

A német és a magyar igazságügyminiszter táviratváltása

Dr. *Hans Frank* német igazságügyminiszter *Mikecz Ödön* igazságügyminiszterhez táviratot intézett és — a bécsi döntőbirósági ítélkezés alkalmával — a német jogélet nevében szerencsekivánatait fejezte ki. *Mikecz Ödön* igazságügyminiszter meleghangu választáviratban mondott köszönetet, hangsulyozva, hogy a világháboru minden vérzivatara után a két nép közti baráti viszony épen és sértetlenül fennmaradt.

Országos ünnepség az Országzászlónál

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A nemzeti társadalom a magyar Felvidék és az anyaország összeölelkezésének magasztos ünnepén, november 6-án, vasárnap délután félnégy órakor az Ereklyés Országzászlónál a Szabadság-téren hatalmas országos nagygyülést tart, amelyen ünnepélyes keretek között avatják azokat a zászlókat, amelyeket a magyar társadalom a visszacsatolt Felvidék városai és községei számára küld. A magyar nemzeti társadalom minden rétege kötelességének tartja, hogy ott legyen az örömteljes ünnepi nagygyülésen, husz keserves év után az első igaz magyar ünnepen és onnan küldje észak felé vonuló katonáink után a nemzet szeretetét és örömét a hazához visszatérő testvéreinknek. A nagygyülés időpontjában az ország valamennyi Országzászlójánál hasonló ünnepet ül a helybeli társadalom, hogy vasárnap délután félnégy órakor valóban az egész nemzet szive együtt dobbanjon hazatért testvéreinkével.

A kormány és a kormánypárt tagjai megkoszoruzták Gömbös Gyula sirját

Kegyeletes ünnepség szinhelye volt pénteken délben a Kerepesi-uti temető. *Gömbös Gyula* sirjánál megjelent *Imrédy Béla* miniszterelnök vezetésével az egész kormány és a Nep sok tagja abból az alkalomból, hogy a Felvidék magyarlakta része visszakerült az anyaországhoz. Megjelentek még a temetőben: *Kornis Gyula*, a képviselőház elnöke, báró *Vay László, Antal István, Zsindely Ferenc* és gróf *Teleki Mihály* államtitkárok, vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője.

Tasnádi Nagy András, a Nep országos elnöke néhány szó kiséretében babérkoszorut tett le a sirra. „Beteljesedett — ugymond — azoknak a céloknak egy része, amelyekért küzdött és amelyeknek szólt szive minden dobbanása. Eljöttünk, hogy elmondjuk Gömbös Gyulának: az, amit elértünk, az általa inaugurált politikának első igazi nagy gyümölcse. Ezt a politikát az ő szellemében fejlesztjük, hogy boldog legyen a magyar nép és erős legyen a magyar nemzet."

A beszéd után a jelenlevők elénekelték a Himnuszt.

Hitler-tér lett az Andrássy-uti Köröndből

A Fővárosi Közmunkák Tanácsa pénteken ünnepi ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya az Andrássy-uti Köröndnek *Hitler Adolf* birodalmi vezér és kancellárról való elnevezése volt.

Dr. *Bessenyey Zénó* elnök lelkes szavakkal méltatta a bécsi döntőbirósági itélet óriási horderejét. A tanács az olasz és a német nemzet, valamint *Mussolini* és *Hitler* hosszantartó ünneplése után egyhangulag elhatározta, hogy *az Andrássy-uti Köröndöt Hitler-térnek nevezi el.* Egyben elhatározta a tanács, hogy ugy ezt a teret, mint a *Mussolini* olasz kormányfőről elnevezett teret *emléktáblával* örökiti meg.

A Közmunkák Tanácsa a határozatról nyomban értesitette *Szendy Károly* polgármestert, hogy a székesfőváros intézkedjék a „Hitler-tér" utcajelző táblák felszerelése iránt.

Chamberlain és Halifax hivatalos látogatásra Párizsba utaznak

Párizs, nov. 4. (Inf.) *Chamberlain* angol miniszterelnök és lord *Halifax* külügyminiszter *november 23-án* háromnapos hivatalos látogatásra *Párizsba érkeznek.* A francia részről kiadott hivatalos jelentés szerint a két angol államférfi viszonozza *Daladier* miniszterelnök és *Bonnet* külügyminiszter többszöri londoni látogatását. A Daladier-kormány megalakulása óta a francia miniszterelnök és külügyminiszter több látogatást tett Londonban, igy legutóbb szeptember második felében a cseh válság kiéleződése alkalmából.

Chamberlain miniszterelnököt és lord *Halifaxot* feleségeik is elkisérik Párizsba.

Ugy Párizsban, mint Londonban kétségtelennek tartják, hogy az angol államférfiak párizsi utjának nemcsak udvariassági jellege lesz, hanem fontos *angol-francia tárgyalásokat is tervbevettek, amelyek az összes időszerü nemzetközi politikai kérdésekre kiterjednek.*

A szőnyegre kerülő fontosabb kérdések közül párizsi politikai körökben a következőket emlitik: *a Németországhoz való közeledés ügye, a spanyol kérdés végleges rendezése és ezzel kapcsolatban az Olaszországhoz való viszony problémája, a gyarmati kérdés, a japán terjeszkedés,* stb. stb.

Az uj határ hivatalos térképe

A magyar területi követelések és az elért eredmények mérlege

Az 1938. szeptember 29-iki müncheni egyezmény a Csehszlovákiával szemben emelt területi igények alapjául az 1910. évi népszámlálás szerinti nemzetiségi határokat, illetőleg azokat a területeket vette, ahol a németek, illetőleg magyarok és lengyelek, ötven százaléknál nagyobb arányt képviselnek az összlakosságban.

Az 1910. évi népszámlálás szerint a régi magyar Felvidék Csehszlovákiához csatolt részein *tizenhárom városnak volt magyar abszolut többsége és nyolcszázharminc községnek. (Területük 12,316 négyzetkilométer volt). A magyar többségü községekben és városokban 907,278 lakos élt 1910-ben, ezek közül 818,401 magyar nemzetiségü (90.2 százalék); 51,373 (5.7 százalék) szlovák; 19,641 (2.2 százalék) német, a többi egyéb.*

Az eredeti magyar területi követelés a magyar községek közül 812-nek visszaadását kérte s ezenkivül 12 városét. *A követelt terület 14,153 négyzetkilométer terjedelmü volt 1,090.569 lakossal.* A magyar többségü községek mellett a magyar kormány által követelt területen elszórva vagy nagyobb szórványokban más nemzetiségü községek is voltak. Szám szerint 180 visszakövetelt község nem volt magyar abszolut többségü s ezek közül 143-ban a szlovákok voltak többségben.

A végleges döntés e nem magyar többségü községek közül sokat kiemelt a magyar követelés területéből s velük együtt néhány magyar többségü községet is. A visszaszerzett terület azonban terjedelemre szinte pontosan megegyezik a magyar többségü összes felvidéki községek területével (ez utóbbi 12.316 négyzetkilométer, *a visszaszerzett terület az előzetes számitások szerint 12.420 négyzetkilométer). A visszaszerzett terület 1910. évi összes lélekszáma 899.718, az összes 1910. évi magyar többségü községek lakosszáma pedig 907.278 volt.* Magyar abszolut többségü községekben 1910-ben 818.401 magyar lakos élt, a visszaszerzett községekben ugyancsak az 1910. évi népszámlálás szerint 899.718 magyar nemzetiségü lakos volt.

A müncheni elv magyar érvényesitésével kapcsolatban felállitott követelésünk olyan területre terjeszkedett, amelynek az 1910. évi népszámlálás szerint 1,091.000 főnyi népessége volt. A népi elv alapján természetesen csak olyan területek jöhettek követeléseinknél számitásba, amelyeknek magyar többségük volt. Jellemző a magyar követelések mérsékelt voltára, hogy *az egész követelt területsávon a magyarság 1910. évi arányszáma 78 százalékot tett.* A bécsi döntés a némileg vegyesebb területek visszaadásától tekintett el elsősorban, amit az is mutat, hogy *a nekünk itélt területen a magyarság 1910. évi aránya már 85 százalék volt.*

1938 november 2-án, a bécsi döntés értelmében, a trianoni Magyarország 93.000 négyzetkilométernyi *területe 12.400 négyzetkilométerrel, vagyis 13 százalékkal növekedett; népessége pedig az 1930. évi adatok alapján 12 százalékkal lett nagyobb.* A trianoni Magyarország területe és népessége tehát *körülbelül nyolcadával növekedett.*

Visszatérő tizenegy városunk körül háromban a magyarság aránya 1910-ben 90 százalékon felül volt; hat város magyarsága 1910-ben 80 és 90 százalék között mozgott, kettőé pedig 70 és 80 százalék között volt. E városok erős magyar jellegére az is jellemző, hogy nyolc városban már 1880-ban is 70, sőt 80 százalékon felül volt a magyarok aránya.

A trianoni Magyarország népsürüsége 1930-ban 93.4 fő volt egy négyzetkilométerre. A visszatérő terület egy négyzetkilométerére 86 lélek esik; a megnagyobbodott Magyarország népsürüsége pedig 92.5-re tehető az 1930. évi adatok alapján. A visszatérő terület népsürüsége eszerint valamivel alacsonyabb, mint a trianoni Magyarországé; Minthogy azonban Budapest az egész régi Magyarbirodalomnak volt a fővárosa, a trianoni és a visszatérő terület népsürüségének egybevetésénél célszerü Budapestet és környékét a trianoni Magyarország adatából levonni. *Nagybudapest nélkül 79 fő esett a trianoni Magyarország minden négyszögkilométerére; a visszatérő terület népsürüsége ennél valamivel nagyobb, mert ott az 1930. évi adatok szerint 86 lélek volt egy-egy négyzetkilométer népessége.*

Hogyan rajzolta meg az uj magyar-csehszlovák határt Rothermere lord tiz évvel ezelőtt?

A mostani örömnapokban magyar ajkak sürün emlegetik ismét *Rothermere lord* nevét, aki tizenegy esztendővel ezelőtt, abban az időben, amikor még az egész világ vak és siket volt Magyarország nagy létproblémájával szemben, a világsajtóban elsőnek szállott sikra a trianoni szerződés szörnyü igazságtalanságai ellen. 1927. nyarán jelent meg „Magyarország helye a nap alatt" cimü cikke a *Daily Mailben*, ezt pedig sürün követték a többi cikkei, valamennyiben élesen és határozottan sikraszállt a magyar igazságért.

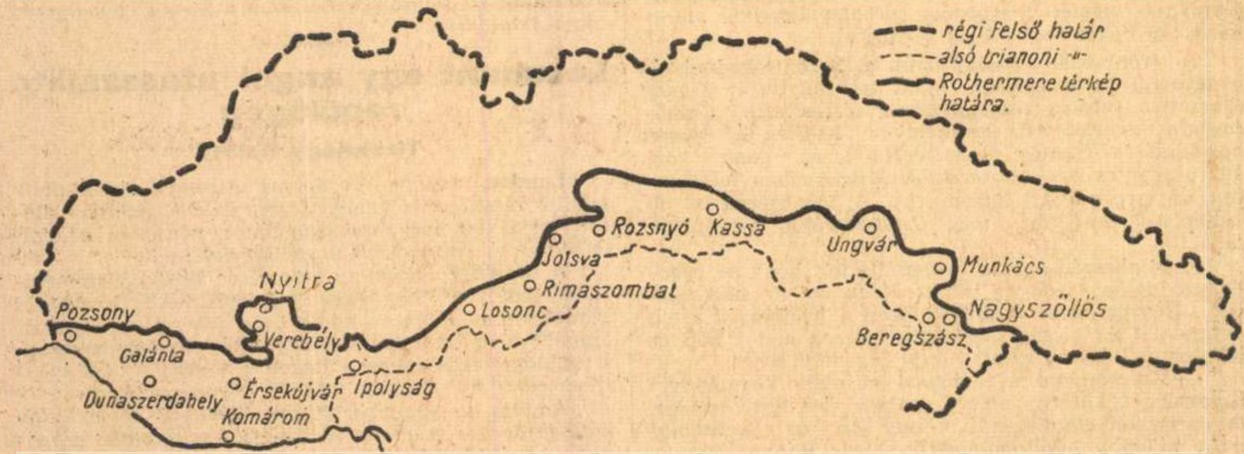
Rothermere lord elsősorban Csehszlovákia ellen fordult; ragyogó érveléssel és az adatok tömegével bizonyitgatta ennek a lehetetlen formáju, mondvacsinált országnak az életképtelenségét. Emlékezetes, hogy eközben nyilt levélváltásba keveredett Zoch csehszlovákiai evangélikus püspökkel, aki mögött Benes állt, mint sugalmazó. A csehek a világsajtó rendelkezésükre álló orgánumaiban valóságos hajtóvadászatot inditottak Rothermere lord ellen, azzal is megvádolták, hogy a nemes lordot önző érdekek vezetik Magyarország igazságharcának támogatásában.

Ebben a vitában Rothermere lord fölényesen visszaverte a cseh támadásokat, minden jóhiszemü ember számára félreérthetetlen módon bebizonyitotta a magyar nemzet igazát. Ez a mozgalom volt az első fontos állomása a külföld szemét megnyitó fölvilágositó munkának. Ha most a világ közvéleménye ugyszólván egyhangu helyesléssel vette tudomásul a magyarlakta területek visszaadását, ebben igen nagy érdemei vannak Rothermere lordnak.

A belvederei döntés után *különös érdekessége van itt közölt térképünknek.* Ez a *Daily Mail*-ben megjelent vázlat megmutatja, hogy Rothermere lord tizenegy esztendővel ezelőtt hogyan képzelte el Magyarország és Csehszlovákia ujabb és igazságosabb határát. Ha az olvasó ezt összeveti a fentebb közölt hivatalos térképpel, csodálkozva fogja tapasztalni, hogy *az a „Rothermere-vonal", amely tizenegy év óta nyugtalanitotta a csehek álmát, nagyon kis eltéréssel majdnem pontosan megfelel a belvederei itéletben visszakapott területnek. Azzal a különbséggel mégis, hogy Rothermere az igazságnak és a néprajzi adatoknak megfelelően a maga elgondolásában Magyarországnak szánta Pozsonyt, Nyitrát és Nagyszőllőst is.*

Ne felejtsük el, ez tizenegy esztendővel ezelőtt történt, amikor még Benes fenhéjázó hangon és fölénnyel elutasitotta magától a revizió gondolatát s azt hirdette, hogy Csehszlovákia határai megváltozhatatlanok. Abban az időben történt, amikor naiv álmodozóknak tartották azokat, akik hittek a trianoni határ békés megváltoztatásában. Abban az időben, amikor a külföldi közvélemény előtt a revizió szükségét Rothermere egymagában hirdette s nehéz volt elképzelni, hogy abból egyhamar valóság lehessen. Rothermere látnoki erővel már akkor megjósolta, hogy a magyar-csehszlovák határ reviziója a közel jövő kérdése, Magyarország néhány év leforgása alatt hozzájut igazságához. És azt is majdnem pontosan megmondta, milyennek kell az uj határnak lennie.

Mindezeket az emlékeket hálás szivvel és jogos csodálkozással kell a mai történelmi napokban fölujitanunk.

Titokzatos robbanás a „Vancouver" gőzösön

Berlin, nov. 4. Newyorki távirati jelentés szerint a „*Vancouver*" nevü német gőzös léket kapott, az elsüllyedés veszélye fenyegette, sikerült azonban a hajót a San Francisco-öbölben partra kormányozni. Igy a 8269 tonnás hajó rakományát megmentették. Az amerikai hivatalos vizsgálat megállapitotta, hogy a *sérülés nem kazánrobbanás, hanem külső behatás folytán történt.*

A *Berliner Börsenzeitung* bebizonyitottnak mondja, hogy *a hajón bomba robbant.* A lap szerint az egyik oaklandi ujságot *már a robbanás előtt felhivták távbeszélőn és közölték az akkor még meg nem történt robbanás hirét.*

Pál jugoszláv régensherceg Bukarestben

Bukarest, nov. 4. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.) Pál* jugoszláv kormányzóherceg mai bukaresti látogatásáról beavatott politikai körökben a következő értesüléseket szereztük. A látogatás célja az volt, hogy a bécsi döntőbirói itélet után kialakult középeurópai helyzetet *és a két államnak Magyarországgal, valamint Csehországgal való viszonyát tisztázzák.* A kormányzóherceget nem kisérték el felelős miniszterek, tehát a két államfő találkozása alkalmával végleges megállapodások nem várhatók. A megbeszélések elsősorban katonai természetüek lesznek. Beavatott helyen ugy tudják, hogy Csehország, jelentékeny területi veszteségek után, továbbá határainak a nagyhatalmak részéről történő szavatolása következtében hadfelszerelési anyagának jelentékeny részét át akarja adni, annál inkább, mert a prágai kormánynak az állam ujjáépitésére pénzre van szüksége. Ezt a hadianyagot teljes egészében átveszi Jugoszlávia és Románia. A két államfő ezt az ügyet is megbeszélte Bukarestben.

Hir szerint Pál herceg tájékoztatta Károly királyt *Sztojadinovics* és *Kiosseivanov* miniszterelnökök legutóbbi nisi találkozójáról, ami annál figyelemreméltóbb, mert megbizható forrásból eredő hir szerint *Kiosseivanov bolgár miniszterelnök nemsokára Londonba utazik látogatóba. (Sz.)*

Blücher tábornagyot varsói lapjelentések szerint feleségével együtt agyonlőtték

Varsó, nov. 4. (Inf.) A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint a távolkeleti vöröshadsereg volt főparancsnokának, *Blücher tábornagynak a sorsa beteljesedett. A tábornagyot és feleségét* Szverdlovszk szibériai városban *agyonlőtték.* Blücher tábornagy ellen legutóbb Moszkvában heteken keresztül folyt a vizsgálat, majd végül azzal bocsátották el, hogy visszatérhet a távolkeleti haderőhöz. Az erre vonatkozó parancsot maga Sztalin irta alá. Blücher azonban már nem jutott el a távolkeleti vöröshadsereg főhadiszállására, mert utközben Szverdlovszkban, Jezsov belügy népbiztos parancsára, *a GPU emberei letartóztatták és feleségével együtt kivégezték.*

Lobogjanak, lengjenek a zászlók...

Örömünnepet ülünk, ezeréves hazánk egy része visszakerült! November 5-én honvédeink bevonulnak magyar városokba, melyekben 20 év óta nem fordult meg magyar katona. Mindig megdobbant a szivünk, ha katonáinkat láttuk, de most büszke öröm csillog a szemünkben, mikor ezekben a reménykedő napokban délceg honvédcsapataink vonulnak, dübörögnek, robognak el előttünk — mert bennük a magyar sziv mélyén fakadt nagy vágyakozások valóra válását látjuk.

Voltak, akik a történelemnek ezekben a zugó, viharzó napjaiban fáradtak, kétkedők voltak. Voltak, akik a megalkuvás nélkül kitüzött és bátran hirdetett magyar célok nagyszerüségéhez viszonyitva fegyveres erőnket kicsinynek és gyengének tartották, — ezért nem mertek hinni a beteljesedésben.

De az izzó akarat, a hangtalan és önfeláldozó katona munkája, a szerény áldozatkészség, amely sohasem áhitozott könnyü népszerüségre, — csodát művelt. Vasfegyelmü és kitünően kiképzett honvédségünk legfelsőbb Hadurának rövid parancsára hihetetlen gyorsasággal — korszerü hadsereggé vált.

Hálát adunk a mindenható *Istennek,* hogy ezt megérhettük. Hálát adunk nektek *bajtársak,* akik ezt az eredményt áldozatos munkátok árán megteremtettétek és hálát rebegünk nektek is, ti egyszerü névtelen *közvitézek,* kik boldogan vállalva a katonaélet megpróbáltatásait, a Hadur parancsára azonnal felsorakoztatok.

Szeretjük Bennetek — fajtánkat, a régit, az igazit! Tiszteljük Bennetek oltalmazó pajzsunkat és megint élesre fent szablyánkat. De leginkább boldoggá tesz bennünket az erő, mely Belőletek sugárzik. Mert erő és reménység, ez a mi honvédségünk! Lehet, hogy vannak hadseregek, melyeknek ágyui messzebb hordanak, talán nagyobbak is harckocsijaik, több repülőgép vár az inditó parancsszóra, de lélekben, hittel telitett és nemzetének akaratára támaszkodó, — alig van jobb, mint a miénk. Ezért erős harcértékü a honvédségünk.

Halljátok ti kétkedők, hogy *hiába a sok fegyver, hiábavaló a bőséges lőszerfelszerelés, a kitünő harckocsik tömege, ha nem kezeli azokat egész férfi.* Nehéz harcainkban legény kell a gátra! Harcos, aki verekszik, ha nincs egyebe, kemény öklével, fogaival. Lelki felkészültség dolga ez! Önerőnkbe és magyar testvéreinkbe vetett megingathatatlan, lázas hit kell hozzá. Minden áldozatra kész, minden átmeneti sikertelenséget lebiró szivós akarat kell nekünk! Ezt egymagában a sok puska, ágyu és repülőgép nem teremti elő. Ehhez a nemzeti vágyak, a szellemi erők feszitő, győzelemre serkentő, minden megalkuvást elsöprő indulatai kellenek.

Válságos napjaink kezdetén voltak még tétova és félénk emberek, de a magyar honvédség talpraállása ezekbe is lelket öntött! Eggyé váltunk, erőnkre eszméltünk és boldogan bizunk valamennyien a jobb magyar jövendőben!

Ez a honvédség ujjászületésének felbecsülhetetlen és legnagyobb eredménye!

Reynaud francia pénzügyminiszter tizennyolchónapos felhatalmazást kér

Párizs, nov. 4. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.) Daladier* miniszterelnök pénteken titkársága utján megcáfoltatta a kormány tervezett kibővitéséről szóló hireszteléseket. A nyilatkozat szerint *Marchandeau* és *Reynaud* miniszterek tárcacseréje a kibővitést fölöslegessé tette.

Reynaud pénzügyminiszter terveivel kapcsolatban pénteken este a kamara folyosóin arról értesülünk, hogy tágitani akarja a bankjegyforgalom és a hitelek kereteit, de ezáltal a valuta állandóságát nem fenyegeti veszély. Valószinünek tartják, hogy *Reynaud,* a következetes gazdasági és pénzügyi ujjáépitési politika végrehajtására tervei alapján a parlamenttől *bizonyos mozgási szabadságot fog kivánni.* Az uj felhatalmazások tizennyolc hónapi időre, tehát a legközelebbi választásokig terjednének ki. Azzal azonban mindenki tisztában van, hogy a felhatalmazások még kényes politikai kérdéseket fognak fölvetni. *(Sz.)*

Nagyarányu csekkcsalást lepleztek le Bázelben

Bázel, nov. 4. Az utóbbi napokban nagyarányu csekkcsalást lepleztek le. Junius folyamán *Gerlier Oszkár* és *Gilardi Antal,* akiknek személyéről egyelőre még nincs biztosabb adat, Milanóban illetőleg Párizsban pénzügyi és kereskedelmi ügynökséget jegyeztek be. Az ügynökségek érintkezésbe léptek különféle bázeli, zürichi, luzerni, genfi, londoni, liverpooli, brüsszeli és newyorki pénzintézetekkel és ezeknél a bankoknál csekkekre pénzt vettek fel.

Október 19-én *a csalók forgalomba bocsátottak egy egész sorozat hamisitott vagy fedezet nélküli csekket.* Mindezek New Yorkra szóltak, ami biztositotta őket, hogy hat hónapig nem fedezik fel őket. Megállapították, hogy *két csekkel a szédelgők Párizsban mintegy 20.000 dollárt vettek fel, Zürichben pedig hasonló módon 19.000 svájci frankot, Bázelben 38.000-et, Genfben 36.400 frankot. Valószinü, hogy még más értéktelen csekkeket is bocsátottak forgalomba.*

Az egyik bázeli bank igazgatója végre gyanut fogott, érdeklődött New Yorkban és megtudta, hogy az általa kifizetett csekk fedezett nélküli volt. Párizsban a „Maison Gerlier et Compagnie“ cégnek *nem volt egyetlen alkalmazottja sem.* A vizsgálat még folyik.

A Pesti Hirlap munkatársai elindultak a Felvidékre

A budapesti sajtó kiküldöttei pénteken délben két órakor indultak el a fölszabadult Felvidékre. A legszebb és legnagyobb ujságirói élményre indultak ők: jelen lenni a magyar honvédség felvidéki bevonulásánál. De nemcsak hirlapirók, hanem a mai modern hirszolgálat szakemberei, a magyar és külföldi filmgyárak operatőrjei, a rádió helyszini közvetitést végző előadói is elindultak, hogy minél teljesebben, minél tökéletesebben adjanak képet a nagy eseményről.

Az ujságirók már délután negyed két órakor kezdtek gyülekezni a Budai Vigadó előtt. Boldogan és büszkén jelent meg valamennyi, öröm lángolt a szemükben, mert valóban nem érhet magyar ujságirót nagyobb öröm és kitüntetés, mint tudósitást irni a honvédség felvidéki bevonulásáról. *Móricz Kálmán* százados a honvédvezérkar nevében pár szives szóval üdvözölte az indulásra készen álló hirlapirókat, aztán felolvasta az ujságirók névsorát, megfelelő beosztásukkal együtt. Közben négy asztalt állitottak föl a nagy terem négy sarkában, itt gyülekeztek az egyes csoportokba beosztottak. Közölték a hirlapirókkal azt is, hogy három, négy, esetleg öt napi távolléttel kell számolniok.

Négy csoportba osztották az induló hirlaptudósitókat. Az első csoport vezetője: *Csics* őrnagy. E csoport iránya: Keleti Kárpátok—Beregszász. A *Pesti Hirlapot* itt *László Aladár* fogja képviselni.

A második csoport útiránya: Rimaszombat—Kassa. Csoportvezető: *Móricz Kálmán* százados. A *Pesti Hirlap* képviseletében *Márai Sándor* indult utnak a csoporttal. A kiváló irónak külön nagy boldogságot jelent ez az út: tudvalevően Kassa a szülővárosa.

A harmadik csoport *Mamusich* százados vezetésével Léva és Losonc felé indul. A *Pesti Hirlap* munkatársa e csoportban: vitéz *Suhay Imre* ny. altábornagy.

A negyedik csoport Komáromba, Érsekujvárra megy. Itt az ujságirók csoportjának vezetője: *Molnár* alezredes. A *Pesti Hirlapot* a negyedik csoportban dr. *Szerelemhegyi Ervin* képviseli.

A Magyar Filmiroda egész személyzete közreműködik abban, hogy minél szebb, hatásosabb felvételeket készitsen a nagyszerü eseményről.

Az ujságirók tömeges indulása nagy feltünést keltett a Corvin-téren és környékén, éljenzés, virág akadt bőven. Az egymásután induló autókon boldogságtól ragyogó, kalapokat, kendőket lengető hirlapirók indultak a leggyönyörübb feladat elé: tudósitást irni Magyarország nagy örömünnepéről!

Képzőművészek a honvédség felvidéki bevonulásánál

A honvédelmi miniszter ahhoz a történelmi eseményhez, amikor a magyar honvédség bevonul a Felvidékre, meghivta a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége utján festő- és szobrászművészeinket is. Az első csoport pénteken délután indult a határra a rendelkezésükre bocsátott katonai autobuszon. Az első csoporttal *Aba-Novák Vilmos, Boldizsár István, Gaál Ferenc, Glatz Oszkár, Szentgyörgyvári Gyenes Lajos, Kövér Gyula, Komjáthy Gyula, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Komáromi Katz Endre, Mihalovits Miklós, Márton Ferenc, Haranglábi Nemes József, Rudnai Gyula, Sidló Ferenc* és vitéz *Szabados Béla* indultak el.

Szombaton tárgyalja a minisztertanács a felhatalmazási törvényjavaslatot

Imrédy Béla miniszterelnök csütörtökön este, amint arról beszámoltunk, bejelentette a Nemzeti Egység Pártjában, hogy törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elé és *felhatalmazást kér az országgyüléstől arra, hogy a Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása következtében szükségessé vált sürgős intézkedéseket megtehesse.*

Politikai körök nagy érdeklődéssel várják, hogy *ismeretessé váljék a felhatalmazási törvényjavaslat tartalma.* A javaslat alapelveit *Imrédy Béla* miniszterelnök legutóbb megbeszélte *Mikecz Ödön* igazságügyminiszterrel, aki a kormányelnökkel folytatott tárgyalások alapján sürgősen elkésziti a felhatalmazási javaslatot. Szombaton délelőtt féltizenkét órára minisztertanácsra hivta össze a miniszterelnök a kormány tagjait s ez a minisztertanács tárgyalja a törvényjavaslatot. *A minisztertanács állásfoglalása alapján készül el azután a végleges felhatalmazási javaslat.*

Imrédy Béla miniszterelnök pénteki megbeszélései során hosszasabban tárgyalt a Felvidék visszacsatolásával összefüggő kérdésekről *Jaross Andorral,* a Felvidéki Magyar Párt elnökével. A felvidéki magyarság népszerü vezérére a közeli időben tudvalevőleg fontos szerep vár. Délután *Wettstein János* prágai magyar követ kereste fel a miniszterelnököt, később pedig báró *Villani Frigyes* kvirináli magyar követet fogadta Imrédy.

A képviselőház összehivása iránt még nem történt intézkedés. A miniszterelnök csütörtöki bejelentése szerint a *jövő héten kerül sor a Ház összehivására.* Ugy számitják, hogy nyomban a magyar csapatoknak a Felvidékre való bevonulása után ül össze a parlament két Háza.

VI. György király trónbeszéddel berekesztette az angol parlament ülésszakát

London, nov. 4. (Magyar Távirati Iroda.) A parlament folyó ülésszakát *VI. György* király trónbeszéddel rekesztette be, amelyet alkotmányos szokás szerint az erre a célra kiküldött királyi bizottság feje, lord *Maugham* lordkancellár olvasott fel a Lordok Háza tanácskozótermében az annak meghallgatására egybegyült főrendek és a Lordok Háza korlátai mögött várakozó alsóházi tagok előtt.

Az uralkodó annak előrebocsátása után, hogy viszonyai a külhatalmakkal továbbra is barátságosak, igy folytatta:

— *A királyné és Én a francia köztársaság elnökének meghivására juliusban Párizsba látogattunk.* Mélyen meghatott bennünket annak az üdvözlésnek az őszintesége és spontánsága, amelyben a francia kormány és nép bennünket részesitett. *Semmi sem mutathatta volna ki világosabban a két országot összefüző kötelékek erejét.*

— Mélységes aggodalommal figyeltem annak a sulyos válságnak a fejlődését, amelyen Európa az imént átment. *Kormányom az egész idő alatt a francia kormánnyal szoros egyetértésben minden lehetőt elkövetett ugy Prágában, mint Berlinben, hogy a csehszlovákiai német kisebbség problémájának maradandó és békés megoldását biztositsa.*

A trónbeszéd visszapillant a berchtesgadeni és godesbergi tárgyalásokra, majd igy folytatja: *Signor Mussolini értékes támogatásban részesitette Chamberlain javaslatát és szeptember 29-ikén a német kancellár, a francia miniszterelnök, az olasz kormány feje és a miniszterelnök Münchenben találkoztak és megegyezést létesitettek.* A trónbeszéd itt elismeréssel emlékezik meg Csehszlovákia magatartásáról.

A trónbeszéd ezután megemlitette, hogy az aggodalom idején bizonyos intézkedések voltak szükségesek. Büszkeséggel állapitotta meg a trónbeszéd azt a nyugalmat és elszántságot, amelyet az angol nép ez alkalommal is tanusitott, majd igy folytatta:

— Kormányom a tavasszal az olasz kormánnyal egyezményt kötött, amely számos kérdést rendez. *Minisztereim elhatározták, hogy ezt az egyezményt most mielőbb hatálybaléptetik, bizva abban, hogy e döntésük tovább is erősiti az Olaszország és Anglia közt már fennálló jóviszonyt.*

A trónbeszéd megelégedéssel emeli ki az angol-egyiptomi szövetségi szerződés felülvizsgálását és hangoztatja azt a reményét, hogy az ír szabadállammal létesült egyezmény előmozditja a két ország közti szorosabb együttmüködést és jóindulatot. *Mély sajnálattal állapitja meg a palesztinai erőszakoskodások és törvénysértések kiéleződését,* ami jelentékeny katonai erősitések küldését tette szükségessé. Kiemeli, hogy az angol kormány most tanulmányozza a palesztinai bizottság jelentését. Végül a trónbeszéd nagyon részletesen áttekinti az elmult ülésszak törvényhozási alkotásait.

A *trónbeszéd* felolvasása után a képviselők visszamentek az alsóház tanácstermébe, ahol a speaker annak jeléül, hogy a Ház többé nem tart formaszerü ülést, a jegyzői asztalhoz ülve ismét felolvasta a trónbeszédet. Ezután a képviselők Sir *John Simon* kincstári kancellár vezetésével elvonultak a speaker előtt, aki egyenként kezet fogott velük, ezzel a formasággal jelezve a Ház ülésszakának befejezését.

A Ház kedden, november 8-án ül ismét össze. Az ülésszakot megnyitó trónbeszédet a király személyesen fogja felolvasni.

Lezuhant egy angol utasszállitó repülőgép

Tizennégy halott

London, nov. 4. A Jersey Airways egyik utasszállitó repülőgépe, amely *Jersey* és *Southampton* között teljesitett forgalmi szolgálatot, pénteken délelőtt *lezuhant* és *tizenhárom utasa szörnyethalt.*

A repülőgép *tizenegy utassal és kétfőnyi személyzettel* indult el *Guernesey* szigetéről. Alig hagyta el azonban a repülőteret, eddig még ismeretlen ok miatt *kigyulladt és lezuhant a földre.* Mire segitség érkezett, a repülőgép már *teljesen elégett* s a mentők csak *megszenesedett holttesteket találtak a roncsok között.*

Amikor a lángbaborult gép lezuhant *megölt egy mezőgazdasági munkást is,* aki a szántóföldön dolgozott. Az áldozatok valamennyien angol állampolgárok.

TELEKI ÉS CSÁKY

IRTA BENDA JENŐ

Igazságos dolog, ha megemlékezünk róla: a magyar igazságharc, amely a belvederei itélettel elérkezett első nagyszerü sikeréhez, tizenkilenc esztendővel ezelőtt Párizsban, a magyar békedelegáció munkájával kezdődött. A Château de Madridban elzárt magyar békedelegáció bús, elszigetelt magányosságában maga is érezte, hogy keservesen meddő munkát végez, amikor a megcáfolhatatlan adatok és megdönthetetlen érvek gazdagságában bővelkedő, gondosan elkészitett jegyzékei egész tömegével ostromolja a győztes nagyhatalmak konok elhatározását. „Tudunk mi reménytelenül is harcolni!" — mondta valamikor valahol a világtörténelem egyik szereplője, akinek a nevét fogyatékos emlékezőtehetségem már elhullatta. Tizenkilenc esztendővel ezelőtt pontosan ez volt a magyar békedelegáció helyzete abban a párviadalban, amely ott a Château de Madrid komor, letört hangulatában sokszor eszembe juttatta a budapesti törvényszéki palota esküdtszéki termének egyik gyönyörü freskóját: a meztelen embert, aki pallossal védekezik a vele szemben álló, talpig páncélba öltöztetett lovag ellen.

Azaz: a magyar békedelegáció mégsem volt egészen reménytelen. Ha nem is bizott abban, hogy változtatni tud a ránkdiktált kegyetlen békefeltételeken, azt egy pillanatig sem hitte, hogy az ezeréves Magyarország testébe berajzolt ostoba és képtelen határok tartósan megmaradhatnak. A békedelegáció érvei és adatai már ezért a jobb jövőért, a magyar feltámadásért küzdöttek. Azt igyekeztek előkésziteni.

Igy kezdődött a magyar igazságharc Párizsban, a Château de Madridban, akkor, amikor a békeszerződést még alá sem irták.

Akkor, tizenkilenc évvel ezelőtt két kimagasló eseménye volt ennek a hősies és összeszoritott fogakkal megvivott küzdelemnek. Az egyik a delegáció bölcs, galambősz vezérének, Apponyi Albert grófnak hires beszéde, amelyet a békefeltételek átvétele után mondott el a francia külügyminisztérium Óratermében. A békekonferencia nagytanácsának tagjai ebből a beszédből vették csak csodálkozva tudomásul, hogy a „népek önrendelkezési jógának" jelszava alatt az uj határok óriási szinmagyar tömböket hasitanak le Magyarország testéről. A másik pedig Teleki Pál gróf hiressé vált nemzetiségi térképe, ez a tanácstagok előtt mingyárt szemléltetően igazolta Apponyi Albert megdöbbentő megállapitásait.

Apponyi Albert több mint egy évtizeden keresztül nagyszerü lendülettel folytatta az Órateremben elkezdett felvilágositó munkáját. Sajnos, nem élhette meg az akkor elkezdett küzdelem első sikerét. Be kell érnünk azzal, hogy a hálás megemlékezés virágszálát ejtjük a sirjára ebből az alkalomból. Teleki Pál azonban, hála Istennek, itt van még mindig közöttünk. Ő, aki mindig csatázásra kész, fürge elmeélü, szédítő tudásu geografus és statisztikus tudósa volt a magyar békedelegációnak, ott volt Komáromban is, ott volt a Belvedereben is, hogy folytonosan gyarapodó tudásával, törhetetlenül fiatalos vitázó készségével győzelemre segitse a Párizsban elbuktatott és Trianonban keresztre feszitett magyar igazságot. Mondják, Komáromban is, a Belvederében is valósággal megdöbbentette ellenfeleit azzal a könnyü készséggel, amellyel állitásaikat megcáfolta. Ciano gróf nem egyszer kerekre nyitotta a szemét a csodálkozástól, amikor Teleki gróf könyv nélkül kivágta az eldugott kis magyar falvak statisztikai adatait. Hamarosan följegyezte blokkjára a számokat, azután elismerően mosolygott, amikor a számokat összeegyeztették a hivatalos adatokkal.

És nem szabad elfelejtkezni az egykori magyar békedelegáció másik tagjáról sem, akinek szintén fontos szerep jutott a belvederei döntéshez vezető tárgyalások során. Ez Csáky István gróf. Párizsban, a béketárgyalások idején még kezdő fiatal diplomata volt, Apponyi személyi titkárja. Lelkes, fáradhatatlan, lelkiismeretes közember a fényes delegációban. Ma a magyar diplomata kar egyik legnagyobb értéke és ékessége. Az egyik napon Varsóban tárgyalt. A rákövetkezőn már Rómában járt, Mussolininál, aki ugy tudom, személyszerint nagyon kedveli. Előbb Komáromban, aztán Bécsben ő volt a jobbkeze Kányának, mindig és mindenütt ügyes végrehajtója azoknak a finom, diplomatikus terveknek, amelyeknek a megszövésében bizonyára az ő éles judiciumának, emberismeretének, széles látkörének is sok érdeme volt.

Telekinek is, Csákynak is szép ajándékkal, gyönyörü elégtétellel kedveskedett a sors. A Château de Madridban végigszenvedett gyötrelem után résztvettek annak a fölépitésében, ami Trianonban összeomlott.

Száz angol közéleti előkelőség és negyven társadalmi egyesület uj béke-értekezlet összehivásának kezdeményezésére szólitotta fel az angol kormányt

Londonból jelentik: Negyven angol társadalmi egyesület és száz közéleti vezető a nemzeti béketanács égisze alatt kérvényben szólitotta fel az angol kormányt, kezdeményezze uj békeértekezlet összehivását valamennyi nemzet részvételével a még elintézetlen nemzeti sérelmek és panaszok megvizsgálására és orvoslására, valamint mindazoknak a gazdasági és politikai viszonyoknak módositására, amelyek háboruhoz vezethetnek.

A kérvényt aláirták többek között: Lord Parmoor, Lord Marley, Lord Dickinson, Chelmsford püspöke, Gloucester dékánja, G. B. Shaw és H. G. Wells, a hires irók, Lloyd George, Lansbury és Henderson képviselők.

Tisza István és a gyermekek

Irta Lónyai Sándorné

Mily csodálatosan gazdag tud lenni az emberi természet ellentétekben, azt legjobban bizonyitja Tisza István egyénisége.

Az ő alakja tulnőtt a rendes emberi sorsokon s egy darab történelem lett belőle. Ha valaki, aki már tul van az elfogultságok határkövén, a történelmi távlatokból, egyszer igazán, a valósághoz hiven akarja megrajzolni az ő alakját, az nem zárkózhatik el életének apróbb történései, intimebb érzéseinek megnyilatkozásai elől. Minden legkisebb adat is arra szolgál, hogy teljesebbé váljék az ő alakja, amit példaként kellene odaállitani eljövendő generációnak. Beszéljünk róla nemcsak azért, mert talán — ki tudja? — igaz a Maeterlinck bájos meséje, hogy egy percre megmozdulnak és fölébrednek a halottak, ha idelenn a földön valaki kimondja a nevüket. Nem, nemcsak ezért. Hanem azért is, mert egyszer, amikor szándékait félreértették, akaratát elgáncsolták, szivét megszomoritották, azt mondta:

— Szeretném, ha az emberek egyszer, csak egy pillanatra nem a rideg, kérlelhetetlen, vaskezü hóhért keresnék bennem, hanem csak egyetlen egyszer meglátnák azt is, hogy néz ki ez a szegény vaskezü ember belül!

*

Tülekedve torlódnak bennem egymásra az emlékek. Apró történések, derüs pillanatok könyörögve kérnek: — Mesélj el engem is!... ne hagyj ki engem sem!... És én nem tudok ellentállni.

*

Egy izben — akkor miniszterelnök volt —, nekem valami fontos dolgom akadt az Auguszta-alap Károly-köruti helyiségében, mikor Tisza István a távollétem alatt eljött hozzánk. Csak a kislányom maradt otthon a guvernanttal s a két kis Somsich-leány volt nála látogatóban. A gyerekek lovasdit játszottak. Mária volt a kocsis, Eddy volt a ló.

Tisza István bement hozzájuk a gyerekszobába s egy ideig nézte a játékot. Egyszer csak megszólalt:

— Eddy nem jól csinálja, majd én megmutatom. Igy nem tesz a ló.

Mikor néhány perc mulva hazajöttem, a következő jelenetet láttam: Gróf Tisza a földön, térdenállva (négykézláb) csuszott, mert Eddy azt mondta neki, hogy tulmagas és Eddy a hátán lovagolt mint fullajtár. Mária pedig egy spárgaostorral verte. Mimi leányom egy karosszékből komolyan nézte a jelenetet s közben bólogatott hozzá a fejével.

Mikor gróf Tisza látta, hogy hazajöttem, felállt, de a gyerekek nem hagyták békében. Miután kezet fogtunk, kimentem, hogy a kabátomat és kalapomat letegyem s még hallottam, amint Tisza István igy szólt Eddyhez: — Most már ez unalmas. Valami mást fogunk kitalálni. Pár perc mulva viszszajöttem s akkor már a helyzet a következő volt:

A sarokvitrin ajtaja nyitva volt s összes meisseni és altwien nippjeim szépen, szabályosan glédába rakva a földön álltak. A két gyerek békésen ült mellettük s ide-oda rakosgatta azokat. Kétségbeesetten rohantam ki a guvernantért, mert tudtam, hogy Máriát és Eddyt a világ legnagyobb ékesszólásával se lehet olyanra kapacitálni, ami nekik nem tetszik. A kisasszony bement, nekem még egy kis dolgom akadt a konyhában s mikor ujra beléptem, éppen Mária kérdezte: — Ugy-e ezt hazavihetem? Ezt is? Ezt is! — És Eddy: Az nem a tiéd, az nekem kell!

Mindenik gyerek kezében egy-egy altwien-figura volt.

Tisza István mosolyogva fordult felém: — Kifogytam a szuszból, öreg ember vagyok már én, lássa, nem birom soká a lovasdit. Hát hogy békén hagyjanak, odaigértem nekik a maga nippjeit. Ugy-e, nem haragszik.

És ugy nevetett hozzá, mint egy gyerek.

A guvernantnak végre sikerült kiegyezni a gyerekekkel abban, hogy három darab szines selyemrongy ellenében kiszolgáltassák a figurákat, mert ezekkel pompásan lehet menyasszonyosdit játszani. Csak az egyik *harlequinhez* ragaszkodott Eddy csökönyösen. El is vitte magával. S nekem eszembe jutottak a költő szavai:

— Nincs a természetben vesztes, csak én!!

(Később Somssich Tihamérné a kis figurát nekem épen visszaküldte.)

*

Egy délután Tisza István feketekávéra jelentette be magát hozzám.

Karácsony előtt volt pár nappal s élénken érdekelte, hogy ki mit fog kapni karácsonyra a gyermekek közül (akkor már nagyocskák voltak). Abban az időben nálam volt Buttykay Magda (a később a kommunisták elől önként a halálba menekült sneidig beregi főispán leánya). Náluk a karácsonyi megajándékozás nem volt szokásban. S Magda panaszkodott Tiszának, hogy semmit sem fog kapni a szüleitől, pedig sürgős szüksége lenne egy selyem ruhára. Tisza István a fejét rázta s mikor Magda kiment, kérdezte tőlem, hogy tényleg nem kap-e semmit. Én erre nevetve elmeséltem, hogy pár hónappal azelőtt a fia kért a főispántól egy ruhát, mire ő azt felelte: — Fiam, tavaly kaptál egy díszmagyart, csizmát is hozzá, ez nagyon sokba került, most várhatsz egy-két évig. Titokban azt is elmondtam, hogy éntőlem ugyan fog kapni egy selyembluzt, de egy nagyon kedves jóbarátunk ötletéből azt eszeltük ki, hogy a karácsonyfa alá csak az akkoriban minden kirakatban látható „a király imádkozik" cserépfigurát tesszük a számára s esetleg egy Jäger-inget!

Tisza István nagyon mulatott az ötleten, de sajnálta is egyben Magdát s törte a fejét rajta, mivel lehetne neki mégis örömet szerezni. Magdát „kis telefonpartner"-nek nevezte, mert ő volt a legfürgébb közöttünk s elsőnek ment mindig a telefonhoz. Egyszer öltözetlenül ment oda s ezt elárultuk Tiszának, aki a következő alkalommal a telefonon jelentkező Magdát e szavakkal fogadta:

— Jaj Magda, hát nem szégyelli magát ilyen öltözetben idejönni a telefonhoz?

Magda elejtette a kagylót s vérvörös arccal rohant be hozzám.

Akkor délután, a karácsonyt megelőző napon, megjött a Magda édesatyja s gróf Tisza még ott volt, mikor a szobába lépett.

Tisza István udvariasan felállt a helyéről s

Korompa

Engedd meg, hogy kézenfogjalak, kedves olvasó. Vezetni szeretnélek, ki az udvarról az utcára, életem legelső emlékei közé. Ahol e pillanatban vagyunk, az a Piac-tér egy kis sárga földszintes házának udvara. Az udvar nagy nevezetessége esős időben nyilatkozott meg. A hernádparti fenyves hegyek ölében ülő kis Korompa egyes helyein, ha esik az eső, egyszerre furcsa források bukkantak fel. Ilyen forrás volt a mi pincénkben is. A mi házunk, szomszédaihoz hasonlóan, csak kevés ablakkal nézett a térre, de keskeny telke annál hosszabb szalag alakjában huzódott fel a hegynek, a temető felé. Hosszú volt az udvar, s a pincéből eredő forrás hosszú patakban folyhatott végig a kapu felé, boldoggá téve a baromfiudvar lakóit, kivált a malacokat, kacsákat, libákat. A viz a kapu alatt kiszaladt a térre, ott belefutott a Krumbach nevü alig nagyobb, de állandó érbe, az pedig a „promenád“ nevű kis liget mellett belement a Hernádba. A Hernád aztán egyesült a Sajóval, együttes erővel Tiszába-Dunába futottak, hogy a mi pincénk is szaporitsa a Fekete-tengert. Különös volt ez a mi pincénk. Mivel domboldalba ásták, magasabban feküdt a háznál, a viz a maga kis árkában minden rombolás nélkül jött ki onnan, soha krumpliban, petrezselyemben és egyebekben bajt nem okozott.

De most nincs eső, sétálni való idő van. Lépjünk ki a házból. Kapjon egy pillantást a vörösbegy, a mi saját vörösbegyünk, begyes családjával együtt: ott raktak fészket a nagy barna kapu felső sarkában. Ettől a fészektől egész nyáron nem lehetett kinyitni a nagy kaput, mert a nyitás a fészket elroncsolta volna. A nagy kapuba épitett kis ajtón át közlekedtünk, amelyet igen különös háziállat őrzött: anyám szelid malaca, amely ugy elkutyásodott, hogy engem minden reggel elkisért az iskolába és minden délelőtt tizenegykor már várt az iskola kapujában, hogy visszakisérjen s közben hancurozzék pajtásaimmal. Kocsi a mi udvarunkba be nem fordulhatott, ha messzebbről látogató jött, például a látogatóba kocsizó Berzeviczy Rikolt, kocsinak-lónak a vörösbegy miatt kint kellett maradnia, sőt éjszakázni az utcán.

Amit legelőször meglátunk, kapuajtón kilépők, az a templom. Nagy — legalább is akkor nagyon nagynak tetsző — sárga épület, szegletes épitkezésü, eresze alján minden szegletben fecskefészek.

Engem ebben a luteránus templomban kereszteltek kálvinistának, Philippi főtisztelendő ur jelenlétében az ünnepélyes elemi iskolai vizsgán ott kaptam az első jutalomkönyvet, amelynek átvételéért a lámpaláztól remegő térdekkel léptem az oltár elé. A másik oldalon állott platánfák mögött a katolikus templom. Ebbe jártak a szlovákok, amabba jártak a cipszerek, békességes testvériségben mindnyájan a megoszló vallásu magyarokkal együtt. Mindnyájan a vasgyárból éltek a közeli falvacskák lakóival együtt. Kolinócról, Kluknóról, Szlovinkáról mind a gyárba járt a lakosság. Akkor még. Most bezzeg keserves ott a nyomoruság, mert a csehek megszüntették a gyárat, a gépeket elvitték, messzi szudétaföldre, hogy az ottani gyáripart becézzék. Azok a gépek, amelyeket kisfiu koromban még kattogni és dübörögni hallottam a gyárban, most Németországhoz tartoznak.

De nem a máról akarok beszélni. A két templom között halmozták fel a fenyvesekből nyáron leszállitott szálfákat, nekünk gyerekeknek kiváló mászkálási alkalom gyanánt. A kerekes kútra is emlékszem, amely majdnem vesztemet okozta. Tudniillik a vizzel telt vedret valaki odaállitotta a kút kávájára. Mindig igy tettek, hogy a veder meg ne száradjon. Én a telt vedret rossz magamviselete folytán belöktem a kútba. Ettől a kerék rettentő gyors forgásnak indult, s vele forgott a haránt beléillesztett vasfogó is, amellyel hajtani lehetett. Erre az a vakmerő ötlet fogamzott meg bennem, hogy művésziesen el fogok bújni a forgó vasnyél alatt. De nem jól számitottam ki a lehajtást, a vasrúd lyukat ütött a koponyám tetején: a lyuk fenekén ott fehérlett a kobakom csontja. Azaz piroslott. Hetivásár volt éppen, amelyet ott szoktak tartani a szálfák közelében. Nagy hűhó támadt a vásárosok között az én megsebesülésemre. Valahogy hazavánszorogtam azzal a szörnyü ijedelemmel, hogy most egész biztosan meg fogok halni. A szlovák asszonyok egész raja követett és nagy hangossággal ajánlottak — elémsietö anyámnak — különböző házi orvosságokat, kivált egy volt köztük, aki buzgó kiabálással követelte, hogy trágyával azonnal kössék be a fejemet, mert az a legbiztosabb és bevált orvossága az ilyesminek. Nagy volt a szenzáció, a vérző gyerekért aggódó jótét lelkeket alig lehetett kituszkolni az udvarról.

Ha a kaputól jobbfelé fordulunk, a Krumbach hidjához ér a tekintet, azon túl van a zúgó, amely annyira meghökkentette zsilipeivel az elemista elmét. Sokkal jobban csodáltam akkor azt a zúgót, mint jóval később magát a Niagarát. Bele is estem, hajszál hijján oda is vesztem, de Isten különös véletlenjénél fogva, éppen akkor ment arra szlovák cselédleányunk, a jó Vera, (mert volt egy rossz Veránk is) begázolt és üstökömnél fogva, kihúzott a vizből, amely már ellepett. S úszni én még nem tudtam akkor. Később tanultam meg, de annál jobban, a hires-neves egri uszodában.

A gyár felé menet rengeteg érdekes dolog mellett kell elhaladni. Itt van például a Husz kocsmája, elképzelhetetlen sok macskával. Mert Husz ordas macskát tenyésztett bundabélésnek, jól keresett is vele. Aztán ott van a patika, keresztanyám házában, lépcsőfeljárattal, titokzatos tégelyekkel és szagokkal. Husvétkor itt vettük kiselejtezett orvosságos üvegbe az úgynevezett rózsavizet, amely nem állt másból, mint egy tizedrész kölniviz és kilenc tizedrész kútviz, tejfehér keverékéből. Az üveg száját bekötöttük „organtüll“ nevezetü szövetdarabbal, hogy locsolkodásnál átengedje a szagos folyadék csöppjeit.

Még messzebb, virágos rétre emlékszem, amelyet magasra emelt vasuti töltés szelt keresztül, amelyen túl már a gyár következett. Sokat csodáltam, babonás félelemmel, a rohanó és mennydörgő vasutat, amely Kassa felé vitte az utasokat. Vasuton egy óranyira volt tőlünk Kassa. Aki reggel félnyolckor felült a vasutra, félkilenckor már reggelizhetett a Schalkházban.

Akkor még egy óranyit tartott ez az út. Később aztán megváltozott a világ. Nehezebb lett Kassára jutni. Legutóbb már husz esztendeig tartott. De most végre oda fogunk érni. Ha majd nyugodtan lehet jönni-menni, Kassáról kirándulok Korompára és megnézem, hogy csorba-e még a kerekeskúton annak a vasrúdnak a vége, amely fejbeütött. A fecskéket is megnézem. A korompai fecskéket. Vajjon, azok a népszavazáskor kire fognak maradni?

Harsányi Zsolt.

Ötpengős bankjegyeket bocsát ki a Nemzeti Bank

Az átmeneti intézkedés a Felvidék visszacsatolásával áll összefüggésben A megfelelő mennyiségü ezüst ötpengősök elkészülése után a bankjegyeket kivonják a forgalomból

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A hivatalos lap közli a Magyar Nemzeti Bank hirdetményét, amely szerint a Bank *ötpengős bankjegyeket* hoz forgalomba. *Illetékes helyen* ezzel kapcsolatban a következőket közlik:

A Magyar Nemzeti Banknak ez az intézkedése *átmeneti jellegü és a Felvidék visszacsatolásával áll összefüggésben.* Feltétlenül szükséges ugyanis, hogy az uj magyar területeken forgalomban levő csehszlovák bankjegyek és államjegyek mielőbb átcseréltessenek magyar pénzre. Ez az átváltás természetszerüen nagyobbmennyiségü ezüst- és más váltópénzt igényel. Bár az állami pénzverő már huzamosabb idő óta teljes üzemben dolgozik, mégis ilyen nagymennyiségü váltópénz verése hosszabb időt vesz igénybe. Ezért, hogy *nehézségek ne álljanak elő, a Magyar Nemzeti Bank átmenetileg ötpengős bankjegyeket hoz forgalomba.* Amint a pénzverde a megfelelő mennyiségü ezüst ötpengősök verésével elkészül, az ötpengős bankjegyeket a forgalomból ki fogják vonni. Eziránt legkésőbb 1939 január 31-ig fog intézkedés történni.

Izgalmas összecsapások a zsirdrágitási ügy tárgyalásán a védő és az ügyész között

A nagy zsirdrágitási per pénteki, negyedik tárgyalási napján több izgalmas jelenet játszódott le. Mingyárt a tárgyalás elején dr. *Uain Ferenc* védő a Külkereskedelmi Hivatal aligazgatójának, *Konkoly-Thege Györgynek* csütörtöki tanuvallomásával kapcsolatosan bejelentette, hogy *Földiákék* felajánlották az állami szervnek hatvan vagonos zsirkészletüket önköltségi áron, a hivatal azonban az árat magasnak találta és a zsirmennyiséget nem vette igénybe. Erre vonatkozólag kérte az Állatkiviteli Intézet igazgatójának, *Nagy Bélának* és más tanuknak a megidézését. Dr. *Kotsis Miklós* ügyészségi alelnök időelőttinek találta az inditványt, amely felett a törvényszék *egyelőre nem határozott.*

A nyomozást folytató detektiveket hallgatták ezután ki. *Vitéz Nemes Endre után Budavári József detektiv* azt mondotta, hogy a nyomozás során *Tomasov Sándor* vádlott a jutalékokra nézve burkolt kijelentést tett. Dr. *Lengyel Ernő* elnök megkérdezte, mire célzott, mire a vádlott zsirügynök azt válaszolta, hogy a vágóhidon nevek emlitése nélkül beszéltek arról, hogy egyes szállitásokba több ügynök is bekapcsolódott. Vitéz *Gombolai István* detektiv megemlitette vallomásában, hogy a tárgyalás előtt *egy ismeretlen férfi* közölte vele, hogy Földiákéknál mások is kaptak jutalékot a közvetitőktől, az illető azonban — mielőtt még nevét megmondhatta volna — eltünt. *Ulain Ferenc* védő több kérdéssel fordult a detektivhez, majd megjegyezte, hogy ilyen titokzatos személyek kijelentéseivel nem lehet hangulatot kelteni.

— *A biróságnak nincsen szüksége hangulatkeltésre* — mondotta *Lengyel Ernő* elnök. — Mi majd megállapítjuk, mi az igazság.

Ezután szünet következett, majd dr. *Ulain Ferenc* állott fel.

— A törvényszék — mondotta — kihallgatta az egyik detektivet, az ügyész ur is kérdéseket intézett hozzá, megkérdezte a tanácselnök ur az elhangzott vallomással kapcsolatban *Tomasovot* is. Ezekután az történt, hogy *a szünetben két detektiv bevitte Tomasovot az egyik szobában és nyolc-tiz percig kérdezte ki őt olyan részletekről, amelyekről a főtárgyaláson Tomasov már feleletet adott. Ilyen eljárásra még nem volt példa. Oroszországban is legfeljebb a csekánál...*

— *Ezért a kijelentéséért rendreutasitom!* — szólt a védőre az elnök.

Kotsis Miklós ügyészségi alelnök: — Az egyik detektiv nekem jelentést tett a történtekről. Utasitottam őt, hogy állapitsa meg a tényállást és délután tegyen jelentést erről nekem.

Ulain: Szóval az ügyész ur tudtával történt ez?

Kotsis alelnök: — Nem az én utasításomra történt. Egyébként, kérem az elnök urat, védje meg a közvádlói szék tekintélyét.

Lengyel Ernő tanácselnök: Rendreutasitom a védő urat. Tartózkodjék az ilyen kijelentésektől, mert különben kénytelen lennék rendbírságot alkalmazni.

Ulain: Én a legnagyobb tisztelettel viseltetem a vádhatóság képviselője és a törvényszéki tanáccsal szemben, de védői kötelességemnek teszek eleget akkor, amikor védencemet alaptalan bejelentésekkel szemben is megvédem.

Miután az izgalmas jelenet befejeződött, *Mondada Kornél* törvényszéki szakértő, az Árkormánybiztosság főrevizora terjesztette elő részletes véleményét. A szakértői jelentés kiterjeszkedett a *Péri-Perlesz* cég üzemi költségeire, a cég szeptemberi vásárlásaira, az árak kialakitására és az eladásokra. Véleménye szerint a cég a *beszerzési árhoz viszonyitva szeptember második felében, amikor ugrásszerüen emelkedtek a zsirárak, meg nem engedett üzleti haszonhoz jutott.* Hangoztatta a szakértő, hogy *Nagy Vilmos, Herczog Pál, Franyó Béla* és *Bruszt Ferenc* ügynökök, akik a pernek vádlottai is, csak a szokásos jutalékot kapták és tevékenységükkel nem járultak hozzá a zsirárak erőltetett emelkedéséhez.

Dr. *Ángyán Béla* védő kérdéseire *Mondada* szakértő kijelentette, hogy a biróság őt voltaképpen mint *könyvelési és könyvtechnikai szakértőt rendelte ki,* azonban vizsgálódásai során a sertés- és zsirügyekben is olyan jártasságot szerzett, hogy *feljogositottnak érzi magát ehhez a kérdéshez is hozzászólni.*

Szombaton folytatják a tárgyalást, amikor a többi szakértőt hallgatják majd ki.

---

miután üdvözölték egymást, a vállára tette a kezét s szólt: „Jó, hogy jössz, Ferenc, ugyis beszédem van veled.“

Ki akartam menni, hogy ne zavarjak, de kért, hogy maradjak, nem titok, amiről beszélni fognak.

— Parancsolj velem, kegyelmes uram — szólt Buttykay s Tisza mellé ült.

— Ugy látom, Beregben nem megy minden ugy, ahogy szeretném — kezdte Tisza. — Panasz van rád, hogy tulságosan szűkkeblü vagy.

— Kegyelmes uram, én... igazán nem tudom, hogy...

— Na, na, hiszen bizonyára lehet a dolgon segiteni. Azt jelentették nekem, hogy a kérvényezőket mellőzöd...

— Nem emlékszem, hogy bármiféle kérvényezővel ne bántam volna ugy, ahogy kell. De ha gondolod, kegyelmes uram, én...

— Hát nem én gondolom. És éppen az a különös, hogy a jóakaróid is ezen a véleményen vannak.

Buttykay főispán felállt a helyéről.

— Kegyelmes uram, nagyon nehezemre esik, mert őszinte tisztelettel és ragaszkodással viseltetem irántad, de mivel nem vagy velem megelégedve ... Én... levonom a konzekvenciákat...

— Ne siess annyira. Talán még lehet korrigálni a dolgot.

— Ha a kérvényezőnek igénye jogos... bár azt se tudom, miről van szó, talán nem is jutott el hozzám az a kérvény. De talán ha uj kérvényt nyujtana be... Pályázik valamire?

— Igen.

— Mire?

Tisza István hangosan, fiusan felkacagott.

— Egy selyemruhára.

— Egy se... lyem... ru... há... ra?!

— Igen. Magda lányod pályázik egy karácsonyi selyem ruhára és te, zsarnok apa, megtagadod azt tőle. Különösen leköteleznél, ha...

Buttykay főispán szemét elfutotta a könny.

— Kegyelmes uram, kegyelmes uram... a jó Isten áldjon meg tégedet...

*

Kell-e mondanom, hogy Magda nemcsak a selyemruhát kapta meg, de egy ennivaló kis szinházi kalapot is „*to match*“?

A Felvidék és a magyar jog

Amikor Bécs az 1849. évben felszabdalta Magyarországot, megszüntetve Erdély unióját, vajdaságot csinálva a délvidékből és külön kerületeket az ország többi részéből, ugyanakkor beplántálta az országba az osztrák jog legnagyobb részét is. Amikor azután hajnalodott és az 1867 március 8-án és 11-én hozott országgyülési határozatok a minisztériumot felhatalmazták az igazságszolgáltatás terén szükséges intézkedések megtételére, az Erdéllyel való uniót szabályozó 1868. évi XLIII. t.-c. nem érintette az Erdélybe az 1853. évi május hó 29-én kelt nyilt paranccsal életbeléptetett osztrák polgári törvénykönyvet és igy esett, hogy Erdélyben továbbra is érvényben maradt az osztrák polgári törvénykönyv és ami a legtragikusabb, még 1918-ban is életben volt, mert hiszen olyan magánjogi törvénykönyvünk, amelyet helyébe lehetett volna léptetni, nem volt, sőt ma sincs. De nem csupán Erdélyben, hanem a volt katonai határőrvidék területén, vagyis a pancsovai, fehértemplomi és karánsebesi királyi törvényszékek területén is életben maradt az osztrák polgári törvénykönyv, sőt Fiuméban is.

Az a helyzet, amiben most vagyunk, erősen hasonlit ehhez a régi helyzethez. Csehszlovákia megalakulásával elszakitották tőlünk a Felvidéket — a többi országrészről most ne beszéljünk — és Csehszlovákia az elmult husz esztendő során majdnem minden vonalon a törvények és rendeletek óriási tömegét alkotta meg. Ugyszólván az első órában, hogy az állami főhatalmat ott megszerezték, megcsinálták a maguk földbirtokreformját, amely rövidesen elvette a magyar nagybirtokok és magyar középbirtokok tekintélyes részét és cseh legionáriusokkal telepitette be a színmagyar vidékeket. De mérhetetlen mohósággal vetették reá magukat a jogélet minden egyéb területére is. Nem mondjuk, hogy kő kövön nem maradt ott a magyar jogból, de már készültek a cseh magánjog megalkotására és behozatalára és ha egyes jogvidékeken meghagyták is a magyar jogot, csákányukat majdnem minden magyar törvénybe belevágták és ujat alkottak vagy jelentékeny módositásokat vittek keresztül.

Ha mi most a cseh jognak ezeket a kakukfiókáit bennhagyjuk a magyar fészekben, akkor könnyen ugyanaz a helyzet állhat elő, mint ami 1868-ban Erdéllyel, Fiuméval és a katonai határőrvidékkel történt. Százesztendeig sem tudunk majd megszabadulni a cseh jogtól, ha a visszakerült országrész nem lesz a maga teljességében a mai magyar jog hatálya alá vetve.

Már ebből a szempontból is örömmel kell tehát üdvözölnünk a magyar kormánynak azt az elhatározását, hogy felhatalmazást kér törvényjavaslattal az országgyüléstől, hogy a visszakerülő országrészek jogviszonyait szabályozza és már most fel kell emelnünk a szavunkat, hogy felhivjuk a sajtó nagy fórumáról a kormányzat figyelmét arra, mily végzetes volna a magyar jog történelmi legszebb feladatára, a nemzeti egység előmozditására, ha ezek a cseh jogszabályok a visszakerült területeken egy nappal is tovább élnének, mint amennyire arra még szükség van.

A mi magyar jogunk az utolsó husz esztendőben rendkivüli fejlődésen ment át, amit főként a királyi Kuriának mindenkor a közszükségletekhez igazodó bölcs birói gyakorlata eredményezett. A mi Kuriánknak ezt a gyakorlatát a csehek is erősen figyelték. S ha vannak is az ujonnan alkotott csehszlovák jognak olyan előnyös elgondolásai, amelyeket itthon is alkalmazhatunk, ezeket megrághatjuk és ha szükség van reájuk, életbe is léptethetjük, ez azonban alig odázhatja el azt a legfőbb követelményt, hogy a magyar jogot azonnal kiterjesszük a visszakerült területekre és a cseh jog alkalmazhatóságát a legkisebb mértékre szoritsuk, vagyis alkalmazni csak ott engedjük, ahol a jogügyleteket az elmult időkben annak alapján kötötték. Minden egyéb jogviszonyra a magyar jogot kell kiterjeszteni, mert teljességgel lehetetlen volna, hogy a husz év alatt alkotott cseh jogot és kialakult birói gyakorlatot alkalmazzák ott az ujra magyar Felvidék birái, közigazgatási hatóságai, ne pedig a magyar törvényeket, rendeleteket és az állandó magyar birói gyakorlatot.

Kétségtelen, hogy a kormány szándéka is csak az lehet és a magyar törvényhozásé sem lehet más, mint az, hogy a magyar jog ismét visszavegye a maga felségjogai alá azt a területet, amelyet nem elég a honvédséggel birtokba vetetni, nem elég lelkileg száz százalékig visszakapcsolni, hanem a magyar jog, a magyar Corpus Juris hatálya tekintetében is le kell vonni a magyar impérium alá visszakerülés minden következményét — és pedig a legsürgősebben. Teljességgel lehetetlen, hogy ott, most már-már itt, Magyarország területén, a cseh személyi jog, házassági jog, a cseh közigazgatási jog, bankjog, a cseh birtokjog, váltójog stb. stb. rendelkezései akárcsak hetekig is érvényesülhessenek. A törvény hatálybalépése után a legsürgősebben vissza kell ott állitani azt a magyar jogot, amely ezer éven át valódi jog volt, nem pedig áljog. Nem teremthetünk az osztrák polgári törvénykönyv mintájára még egy olyan jogterületet ebben az országban, ahol idegen jog érvényesülhessen. A józan átmenetet megteremtve, semmi elvi elgondolás sem akadályozhatja meg a magyar jog rötgönös visszahelyezését régi trónusára.

November 10-én választják meg Csehország uj elnökét

Prága, nov. 4. A koalíciós pártok vezetőinek együttes ülésén elhatározták, hogy a nemzetgyülést november 10-ike után *elnökválasztás* céljából egybehívják. A koalíciós pártok vezetői az elnök-jelölés tekintetében előreláthatólag vasárnap megállapodnak.

Európa politikájának egén a derülés kezd kiterjedni — mondotta Mussolini a háborus győzelem évfordulójának ünnepén

Róma, nov. 4. (Magyar Távirati Iroda.) Róma a legnagyobb ünnepélyességgel ülte meg ma délelőtt a világháborus győzelem huszadik évfordulóját.

A fővárosba érkezett százezer frontharcos a Piazza Venezián és a Via del Imperon sorakozott fel, ahol a Duce délelőtt 10 órakor megszemlélte őket. Délelőtt 11 órakor a Névtelen Katona sirjánál ünnepi istentisztelet volt. A szentmisén résztvett *III. Vittorio Emanuele király és császár, Elena* királyné és császárné, *Mussolini* miniszterelnök, a kormány tagjai teljes számban és Olaszország tábornagyai, a fasiszta párt vezetősége, valamint a képviselőház és szenátus tagjai.

A mise után a frontharcosok a Piazza Veneziára vonultak, hogy meghallgassák a Duce beszédét.

Pontban 12 órakor Róma valamennyi templomának harangjai megszólaltak és Mussolini néhány perc mulva megjelent a Palazzo Venezia erkélyén és a következő beszédet intézte a frontharcosokhoz:

— Frontharcos bajtársak!

Olaszország 98 tartományából jöttetek ide Rómába, hogy a város háromezeréves falai között megünnepeljétek annak a győzelemnek 20. évfordulóját, amellyel Olaszország szárazföldi, tengeri és légi haderői 1918 október végén befejezték a világháborut. Husz csata és 40 hónap hősi küzdelme kellett ahhoz, hogy legyőzzük azt a császárságot, amely Olaszország ősi ellensége volt és hogy zászlóinkat kitüzzük szent és természetes határainkra. (A tömeg Mussolini e szavainál ezt kiáltotta: Tunis! Tunis!)

— Bajtársak! — folytatta beszédét Mussolini.

— Jogos büszkeséggel gondolhattok vissza a világháborura, mert nem fegyvertelen népekkel, hanem hatalmasan felfegyverzett hadseregekkel és hagyományosan harcias és katonás fajokkal mérkőztetek meg. *(Savoya! Savoya!* kiáltotta a tömeg). Maguk az ellenfelek is ismételten ünnepélyesen elismerték az olasz vitézséget. Most husz év után a fasizmus szentesiti a győzelmet, amely igy immáron egybeesik az igazi békével, a mindenki számára érvényesülő igazság békéjével. *(A tömeg itt ezt kiáltozta: Nizza! Nizza!)*

— *Európa politikájának egén* — folytatta a Duce beszédét — *a derülés kezd kiterjedni.* Felelős férfiak dolgoznak ezért a célért. Mindamellett meggondolatlanság volna tulzott és korai optimizmusnak átengedni magunkat, mert vannak még olyan férfiak, akik, minthogy megverve érzik magukat a tengely egyenesvonalu, igazán békés és európai és jó politikája által, nyitott szemmel lehetetlen bosszukról álmodoznak. Éppen ezért, bajtársak, még mindig éppen olyan ébren kell aludnunk, mint annakidején a lövészárokban.

— Frontharcos bajtársak! Éljen a király!

A tömeg egetverő éljenzéssel és üdvrivalgással fogadta a Duce szavait. A Duce még percekig ott állt az erkélyen és fogadta a tömeg üdvözlését.

NAPI HIREK

Előfizetőinkhez!

A Föld és Lakói könyvkedvezményünk szétküldését megkezdtük. Minden előfizetője 2—3 héten belül kézhez fogja venni. Amennyiben ezen idő alatt bárki nem kapná meg, sziveskedjék panaszával kiadóhivatalunkhoz fordulni.

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A *Pesti Hirlaphoz* a következő ujabb hazafias célu adományok érkeztek:

„Magyar a magyarért!":

Erzsébet királyné- és a Weiss Manfréd alapitványi szanatórium orvosai és tisztviselői: 280 P 80 fill.

Krayer E. és Társa cég alkalmazottai: 130 P.

Mohácsy Béla és neje (A losonci szegényeknek): 100 P.

Kis Rabló söröző *Szüts Lajos* vendéglős: 70 P.

Kis Rabló söröző személyzete: 37 P.

Liliom étterem november 1-én 12 és 1 óra közötti bevételének 50 százaléka. A pénztár vezetését ez alatt az idő alatt a vendégek közül hat hölgy vállalta: 50 P.

Liliom étterem pincérei november 1-ei keresetük 50 százaléka: 5 P 40 fill.

Glück Béla: 50 P.

Az Országos Szinészegyesület és Nyugdijintézet elnöke és tisztviselő kara: 54 P.

Acéláru Iparosok és Kereskedők Országos Egyesülete (Ferenciek-tere 3.): 25 P.

Farkas Sándor textil és műszaki kereskedő (Kmetty-utca 18.): 10 P.

Hummel István (Klotildliget): 10 P.

Karap Cyrill ny. miniszteri tanácsos: 5 P.

Dr. Varga Jenő (Tavaszmező-utca 4.): 5 P.

A Nemzeti Repülőalapra:

Farkas Sándor textil és műszaki kereskedő (Kmetty-utca 18.): 20 P.

— **Uj kormányfőtanácsos.** A kormányzó *Becht Albertnek*, a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság nyugalmazott ügyvezető igazgatójának közhasznu érdemes tevékenysége elismeréséül a kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

— **A kormányzót kérték fel az ipolysági ikrek keresztapjának.** Ipolyságról jelentik: Abban az időben, amikor a bécsi döntőbiróság kimondotta a magyarlakta Felvidék visszacsatolását, ifjabb *Pál Józsefné* ipolysági asszony két fiucskának adott életet. Az ikreket a kormányzóról *Miklósnak* és a honszerző fejedelemről, *Árpádnak* nevezik el. Keresztapának *Horthy Miklós* kormányzót kérték fel. Az ikrek számára Ipolyságon máris készitik az ajándékkelengyét.

— **Göring kisleányának keresztelője.** Mint Berlinből jelentik: Karinhallban pénteken délután volt *Göring* vezértábornagy ujszülött kislányának, *Eddának* keresztelője. A keresztapai tisztet *Hitler* vezér és kancellár vállalta.

— **Titulescu számüzetésben.** Bukarestből jelentik: Hivatalos jelentés szerint *Titulescu* volt román külügyminisztert 1939. julius végéig szabadságolták, illetve *régebbi szabadságát meghosszabbitották.* A hivatalos jelentés magyarázata szerint Titulescu betegsége miatt kapott ilyen hosszu szabadságot, valójában azonban *ez a betegszabadság számüzetés.*

— **Börcsök Andor meghalt.** Dr. *Börcsök Andor* titkos tanácsos, az Országos Földbirtokrendező Biróság másodelnöke, az Országos Vitézi Szék tagja, pénteken meghalt. 1872-ben Martonvásáron született 1896-ban a kereskedelmi és váltótörvényszékhez joggyakornokká nevezték ki. 1898-ban mint törvényszéki aljegyzőt az igazságügyminisztériumba rendelték be és itt fokozatcsan előlépve, 1918-ban miniszteri tanácsossá nevezték ki. Az Országos Földbirtokrendező Biróság megalakulásakor a biróság másodelnökévé nevezték ki és ezt az állást töltötte be a mai napig. A földbirtok helyesebb megosztása érdekében jogrendünkben egészen uj jogelveket megvalósitó 1920. évi XXXVI. t.-c.-nek mint alaptörvénynek és későbbi kiegészitéseinek korszakalkotó végrehajtását a közérdeknek, de a különböző érdekeltségek javának is méltányos mérlegelése mellett minden ténykedésével nagyrészben Börcsök Andor mozditotta elő. Emberfölötti munkabirását a földreformra áldozta és sem időt, sem fáradságot nem kimélve, a haza érdekében pazarul áldozta fényes tehetsége nagy értékeit. A kormányzó 1924-ben a birák és ügyészek részére megállapitott VI. fizetési csoport jellegével tüntette ki, 1936-ban pedig a titkos tanácsosi méltóságot adományozta Börcsök Andornak. Ez év május havában egészsége megrendült és azóta betegeskedett. Egy erős szivroham életerejét megtörte és rövid szenvedés után meghalt. Vasárnap délután három órakor temetik a kerepesi temetőben.

— **Még nem találták meg Shakespeare kortársának sirját.** Londonból jelentik: A westminsteri apátságban folytatott ásatásokkal kapcsolatban a Bacon-társaság is nyilatkozatot adott ki, amely szerint az ásatások során találtak ugyan egy sirt, de *ez nem Spencer sirja.* A szakértőknek, akik a koporsót megvizsgálták, az a nézetük, hogy az a XVIII. századból való. Ebből kitünik, hogy *Spencer sirját még nem találták meg.* A társaság kéri, hogy folytassák a kutatást a Westminster-apátságban. A Bacon-társaság, mint ismeretes, azt reméli ezektől az ásatásoktól, hogy Spencer költőnek, Shakespeare kortársának sirjában kéziratokra akadnak s ezektől várja a bizonyitékot arra, hogy a *Shakespeare név Verulami Bacon álneve volt.*

— **Emlékezzünk!**

November 3.

1915 *A m. kir. brassói 24. gyalogezred az oroszok ellen vivott 1915. évi őszi állásharc folyamán október 31 és november 11 között a Strypa és Ikwánál küzdött. Biró Gyula hadapród a november 1-től 4-ig tartó siemikowcei ütközetben szakasza élén november 3-án a faluból előtörő ellenséges támadásban vitézül kitartott és állását nem adta fel. A tulerőben levő ellenséggel hősiesen harcolva, a beérkezett erősitéseknek lehetővé tette, hogy az ellenséges támadást visszaverjék és az állásokat ismét birtokukba vegyék. Ezért a vitéz magatartásáért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.*

1916 *A m. kir. trencséni 15. honvéd gyalogezred az 1916. évi erdélyi és havasalföldi hadjárat folyamán a tölgyesi és bákási harcokban október 15-től november 15-ig vettek részt. November 3-án az ezred 2. százada elfoglalta a paltui magaslatot. Ugyancsak ezen a napon az ezred I. és II. zászlóalja sikeres rohammal elfoglalta a Bitea Arsurilov magaslatokat.*

November 4.

1914 *A cs. és kir. eperjesi 67. gyalogezred a limanowa—lapanowi hadjárat idején részt vett a németeknek Lodz ellen intézett támadásában. November 4-én Márkusz Sándor szakaszvezető Lázynál, noha már előbb megsebesült, elöljáró századparancsnokának hősi halála után átvette a 6. század parancsnokságát és megtámadta az oroszokat. A rohamot az ellenség igen heves tüzében hajtotta végre. Márkusz az orosz állást 180 méter szélességben áttörte és két géppuskát zsákmányolt. Mikor az ellenség ellentámadásba fogott, Márkusz a géppuskája mellett maradt orosz kezelőt arra kényszeritette, hogy az oroszokra lőjjön. Márkusz szakaszvezetőnek sikerült az elfoglalt állást tovább is megtartania. Ezért a fegyvertényéért az arany vitézségi érmet kapta.*

November 5.

1915 *A m. kir. kolozsvári 21. honvéd gyalogezred az oroszok ellen viselt 1915. évi őszi állásharc folyamán október 31 és november 11 között a Strypa és Ikwánál küzdött. Pokorny István zászlós a Siemikowce községért vivott elkeseredett harcokban szakaszát rohamról-rohamra vezette, mindenütt elsőnek törve az ellenség állásába. Heves kézigránátharc után megrenditette az ellenséget, több mint 500 oroszt foglyul ejtve. Ezért a haditényéért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.*

— **Megállitotta a hidon a vonatot a mozdonyvezető és beleugrott a tengerbe.** Kopenhágából jelentik: Különös módon elkövetett öngyilkosság zavarta meg csütörtökön este a *Mittel-Juete* villámvonat utját. A vonat *Kopenhágából Aarhuson* keresztül utban volt *Struer* felé, amikor a tengeren átvezető hidon, a harmadik és a negyedik pillér között *a vonat hirtelen megállt.* Az utasok kiváncsian tekintettek ki fülkéikből és észrevették, hogy *a vonatvezető a mozdonyból kiszáll, átmászik a hid korlátján és beleveti magát a tengerbe.* Az öngyilkosság az utasok körében nagy izgalmat keltett. A vonatot azután a segédmozdonyvezető vezette tovább *Fredericiába.*

— **Hogyan születik meg egy uj hajviselet?** Párizsból jelentik: Monsieur Paul tanulmányuton volt Rómában. Monsieur Paul a francia főváros egyik legismertebb fodrászmestere, akinek „szalónjában" a francia hölgytársadalom gazdag képviselői vetik alá magukat báránytürelemmel a modern hajkezeléssel járó kifinomult torturák órákhosszat tartó sorozatának. Nos, Paul ur ugy érezte, hogy sokat, tulsokat dolgozott, idegei ernyedtek, képzelőereje fáradt, nincs meg az a lelki egyensulya, ami a művészembernek a szerencsés ötletek kicsiholásához elengedhetetlen. Pihennie kellett. Ezért utazott Rómába. Pihenni, sétálni, szórakozni, elfelejteni mindent, hacsak a legkevésbé emlékeztethetné a mesterségével járó ezer problémára. Ekkor még nem tudta, hogy ez az ut fordulópontot jelent majd művészi pályáján. Rómában ugyanis légiónyi görög és római szobor sorakozik fel a muzeumokban, a Colosseumban, a tereken, utcákon és — kivéve a fejnélkülieket — mindeniknek frizurája is van. Paul mester eleinte szórakozottan nézegette a görög-római kultura e ragyogó bizonyságait, de amikor lassankint, szinte akarata ellenére, jobban belemerült hajviseletük részleteinek megfigyelésébe, a sokat látott, sokat tapasztalt szakértő közönyét csakhamar a minden tökéletesért lelkesedő lirai természet öröme váltotta fel lelkében. „Minő fürtgöndörités! — gondolta. — „Mely könnyedség a bodrok és csigák arányos elosztásában! Minő stilusérzék, mely a fejformához arányitja a hajviselet jellegét! Mik vagyunk mi, mai mesteremberek, e régi, istenáldotta tehetségekhez képest!" Igy történt, hogy Paul ur elhatározta: hazatérése után *a női hajviseletben uj korszakot nyit meg a görög-római frizura felujitásával.* Már itt is van Párizsban, már nyilatkozott is nagyszabásu tervéről, már munkához is látott, rajzolóival, történelem-szakértőivel, viselet-tudoraival s igy e percben talán már meg is született az uj görög-római-párizsi frizura.

— **Közlekedési balesetek.** Pénteken este a Vörösvári-utcában egy motorkerékpár elütötte *Láng Béla* fővárosi tisztviselőt. Sulyos sérülésekkel a Margit-kórházba vitték a mentők. — A Nefelejts-utcában egy gépkocsi elütötte *Menhelyi Erzsébet* 12 éves kislányt. A mentők sulyos állapotban a Fehérkereszt-kórházba vitték. — A Zugligeti-uton egy kerékpár elütötte *Losonczy Lászlóné* óvónőt. A mentők agyrázkódással az Uj Szent János-kórházba vitték.

— **Egy elemi iskola tanulói ünnepelték Kánya Kálmánt.** Kisdiákok, elemista leányok és fiuk, ünnepelték pénteken reggel *Kánya Kálmán* külügyminisztert, a magyarlakta Felvidék visszacsatolásának erélyes és bölcs harcosát. A külügyminiszter a Pasarét egyik Hadapród-utcai villájában lakik, ahova *reggel féltiz órakor megindult a közeli Fenyves-utcai elemi iskolájának ifjusága, tanitóinak vezetésével.* Zászlókkal és virágokkal ékesen végigvonult a gyermeksereg a Pasaréti-uton, majd a külügyminiszter villája elé érve, kétszáz gyermektorokból hangzott fel a harsány kiáltás:

— *Éljen Kánya Kálmán miniszter bácsi!*

Kánya Kálmán mosolyogva és meghatottan jött le lakásából a lépcsőházba és ekkor elébe állt *Mándi Tamás* negyedik elemista, a nemrég elhunyt *Makláry Károly* debreceni püspök unokája és szépen, bátran szembenézve a „miniszter bácsi"-val, talpraesett és lelkes beszédben köszönte meg Kánya Kálmánnak azt, amit a felvidéki magyar gyermekekért tett. A külügyminiszter megindultan simogatta meg a kisfiu fejét és néhány kedves szóval megköszönte az üdvözlést. A lelkes gyermeksereg harsány éljenzése odavonzotta a környékbeli villák lakóit is, ugyhogy a végén már nemcsak a kisgyerekek, hanem a pasaréti felnőttek is ünnepelték Kánya Kálmánt, akinek lábai elé a gyermekek lerakták a magukkal hozott sok szines virágot. Aztán lelkesen igy szólt Kánya Kálmán: *Éljen a megnagyobbodott Magyarország!* — a gyermekek, a könnyező felnőttek megismételték a kiáltást, ezzel azután véget is ért ez a kedves, rögtönzött ünnepség.

— **A debreceni munkásság hazafias tüntetése.** Debrecenből jelentik: A debreceni munkásság a Piac-utcán tüntetést rendezett, amelyen mintegy ötezren vettek részt. A tüntetők a vármegyeháza elé vonultak s a kormányzót, Nagy-Magyarországot és a Felvidéket éltették. A vármegyeházán tizenkét tagu küldöttség jelent meg *Lossonczy István* főispán és *Kölcsey Sándor* polgármester előtt. A küldöttség nevében *Erdei István* párttitkár felolvasta a munkásság kiáltványát, amelyben kijelentik, hogy *elhozták jelképes felajánlásukat a Magyar a magyarért mozgalomra.* Bejelentik, hogy a debreceni munkásság nemzeti lobogókat küld az ungvári munkásoknak, részt kér a nagy nemzeti áldozatokból. A munkásság kiáltványára *Lossonczy István* főispán válaszolt. „Nagy-Magyarország felépitésében — mondotta többek között — együtt kell dolgozni a vezető embereknek és a munkásságnak. Látom, hogy a debreceni munkásság egységesen áll az alatt a zászló alatt, amelyet egyedül lehet ebben az országban kibontani. Magyar munkások! Dolgozzatok egységesen egy táborban és küzdjetek *Horthy Miklós* kormányzó ur parancsa szerint Nagy-Magyarország felépitéséért." Lelkes tüntetés és éljenzés fogadta a főispán szavait, azután elénekelték a Himnuszt, majd a tüntető tömeg szétoszlott. (MTI.)

— **Leugrott a negyedik emeletről egy asszony.** Várkonyi Ferencné 43 éves asszony pénteken este a Martinovics-tér 4. számu ház negyedik emeletéről leugrott az udvarra. A mentők kórházba akarták vinni, de utközben a mentőkocsiban sérüléseibe belehalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Kis hőváltozás, gyéren még eső

A Kárpátokon tul az európai légtér nagymérvü hullámzása tovább tart s ennek hatásaképp Magyarországon péntek estére szintén időváltozás érlelődött meg. A nappal tulnyomórészben szárazon telt el, de a szél enyhébb levegőt szállitott, a hőcsucsérték 13—15 fok között mozgott, sőt a Kalocsa—Szeged vonalon 16 fokot is elért. *Estefelé megérkezett a déli áramlás helyett a nyugati áramszakasz, amely friss atlanti levegőjével már többfelé, igy a fővárosban is csapadékot hozott.*

A nagy léghullámzás az angliai ciklonnal és egy délatlanti magasnyomásu képződménnyel áll összefüggésben. *Ezeknek egy közös hulláma hatalmas erővel száguldott végig pénteken Németországon. Teljesen esőbe és viharba boritotta. Este igen erős volt még a szél Münchenben, meg az Elbétől nyugatra eső területen.* Az uj levegő mérsékelten hüvös; Párizs 15, London 16 fokot jelentett. Az esős vidéken Berlin, Varsó 10 fokot mért. Szép, nyugodt és enyhe az idő a kontinens déli részein, a Pirenneusok táján 20 fokig menő melegedéssel.

A nagy léghullám széle szombatra átvonul hazánk felett is. Mögötte még megmarad a nyugati szél. Az idő általános képe változékony lesz, amely a nappali felhőzetben és szórványosan még fellépő csapadékban nyer kifejezést. A hőmérséklet nagyjából a mostani nivón marad. Vasárnapra remélhető, hogy a lecsapódás még ritkább lesz.

Hivatalos időjelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti pénteken este: Egész Közép- és Nyugat-Európában tovább tart az óceán délibb részeiről származó enyhe és páradus levegőtömegek beáramlása.

Hazánkban ma elég erősen érvényesült a napsütés, ugy hogy a hőmérséklet az ország nagy részében meghaladta a 15 fokot. Csupán az északkeleti megyékben volt valamivel hüvösebb, 13 fokos hőmérsékleti csucsértékkel. A délutáni órákban felhőzetnövekedés indult meg és este a Dunántul északi részében és a Felvidéken az eső is megkezdődött.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 11 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 762 milliméter, erősen süllyedő irányzatu.

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati szél. Több helyen (főleg északon) eső. A hőmérséklet alig változik.

—

Vizállás. Duna: Hofkirchen—Passau és Stein—Esztergom közt apad, másutt árad. Igen alacsony vizállásu. Bécs —131 Pozsony 1, Komárom 166, Budapest 98, Paks —13, Baja 63, Mohács 83. **Dráva:** Barcs —98, Drávaszabolcs 19, Eszék 34. **Száva:** Bród 297. **Tisza:** végig árad. Igen alacsony vizállásu. Tiszabecs 30, Vásárosnamény 10, Tokaj 74, Tiszafüred 56, Szolnok 30, Csongrád —51, Szeged —7. **Szamos:** Csenger —14. **Körös:** Körösszakáll 6, Békés 118, Gyoma 96. **Maros:** Makó 32. **Balaton:** Siófok 59. **Velencei tó:** Agárd 22.

A menyasszony sirja

Halottak ünnepén, a virágos, világos farkasréti temetőben, megállitott egy hófehér sir. Fiatal sir lehetett, még nem épült fölé márványemlék, de fejfájától egészen lábáig fehér menyasszonyi fátyol boritotta nagy, bolyhos fehér krizantémek és köröskörül mirtusfüzér vonult, fehér gyertyák fénye lobogott. A fehér sirban fehér menyasszony álmodik és nem nehéz megmondani, miről. Ha van álom odalenn, az álomtalan mélyben, a halott menyasszony arról a boldogságról álmodik, amelyet idefenn, a földön, el nem érhetett. És amely most örökre az övé, a sirban. Ha van álom odalenn, az álomtalan mélyben, akkor a fehér menyasszony álma gyönyörü. Szeretett, szerették, együtt szövögették a jövő ábrándképeit, aztán a könyörtelen halál azt mondta: elég volt! . . . és magával vitte a fehér menyasszonyt, mint ódon balladákban a leányrabló sötét lovag. De vajjon igazán oly könyörtelen-e a halál? És ki tudja, álmodnék-e oly szépeket a fehér menyasszony odalenn, ha a sötét lovag nem akkor tépi ki szerelmesének karjaiból, amikor a legboldogabb volt életében? Aki időnek előtte hal meg, azt tán továbbálmodja életét a sirban. És miről álmodhatnék a boldog menyasszony, ha nem a boldogságról? Ó, a halál néha sokkal kegyesebb, mint hinnők, mert azt nagyon is jól tudjuk mindnyájan, hogy a boldogság milyen törékeny, milyen illanó, milyen állhatatlan. A menyasszonyi ruhát csak egy röpke órára viselik, de ez a fehér menyasszony örökre viseli és boldogsága végtelen, mint az idő. Összekulcsolt kézzel, mosolyogva fekszik odalenn és álmodik, álmodik. Az egyetlen szép álmot álmodja, amelyből nem kell felébrednünk soha . . . *(—thy.)*

— **A hősi halált halt rendőrök temetése.** Szombaton délelőtt tizenegy órakor a Mosonyi-utcai rendőrlaktanya udvarán a római katolikus egyház szertartása szerint szentelik be *Horváth VI. Pál* és *Rácz II. Mihály* magyar királyi rendőrök holttestét, akik november 1-én, 28 éves korukban, kötelességüknek bátor és hüséges teljesitése közben estek hivatásuk áldozatául. A gyászszertartáson, amelyen dr. *Eliássy Sándor* főkapitány mond gyászbeszédet, megjelenik a belügyminiszter is. A két hős rendőr koporsójára koszorut küld Magyarország kormányzója is.

— **Szennyvizzel árasztották el a moszkvai földalatti vasuthálózatot a vasuttársaság mérnökei és alkalmazottai.** A párizsi *Matin jelenti* Moszkvából: Az itteni földalatti vasuthálózat két vonalszakaszát elárasztotta a csatornavezetékek szennyvize. Az áradat elsodort minden védelmi berendezést és a gátakat. A forgalom a hálózat nagy részén fennakadt. A belügyi népbiztosság vizsgálóbizottságot küldött ki, amely megállapitotta, hogy az *áradást a vasuttársaság mérnökei és alkalmazottai szándékosan idézték elő, hogy megbénitsák a forgalmat.* Több mérnököt és müszaki alkalmazottat *letartóztattak.*

— **„Halálsorompó."** Párizsból táviratozzák: A Matin londoni jelentése szerint a „halálsugár" után, amely még kisérleti állapotban van, angol mérnökök feltalálták a *„halálsorompót"*, amelyen egyetlen harcikocsi sem tud áthaladni. A találmányt a legnagyobb titokban tartják.

— **Halálozás.** Dr. *Hevesy László*, a Pénzintézeti Központ revizora, 35 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunytban *Hevesy Gusztáv*, Heves megye főjegyzője fiát, vitéz *Szánthó László* szfőv. igazgató vejét gyászolja. Temetése folyó hó 5-én, szombaton d. u. fél 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából a római katolikus anyaszentegyház szertartása szerint.

Özv. *Báthory Istvánné* szül. *Szentgyörgyi-Jordán Terézia* november 3-án 72 éves korában Alsóörsön meghalt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz Alsóörsön, ahová ideiglenesen temetik, amig a családi sirboltba, Szaniszlóra (még elszakitott terület) vihetik át örök nyugalomra.

Ecker Endre magántisztviselő, életének 33-ik, házasságának 6-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 6-án, délután fél 4 órakor lesz a katolikus szertartás szerint a rákospalotai temető halottasházából.

Freiwirth Mór besztercebányai lakos Budapesten elhunyt. Temetése november 6-án déli 12 órakor lesz a rákoskereszturi izr. temetőben. Gyászolják gyermekei, a „Keleti" kávéház tulajdonosai.

Bálint Aladárné szül. *Fischer Katalin* f. hó 3-án elhunyt. Temetése f. hó 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a rákoskereszturi izr. temetőben. Férje, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolják.

Máter *Ullmann Mária Borbála* 57 esztendős korában *Egerben* meghalt.

Wachter Károly ny. kuriai biró, a szekszárdi járásbiróság volt elnöke, *Szekszárdon* meghalt.

Benkő László nyomdatulajdonos, — mint Marosvásárhelyről jelentik — 65 éves korában szivszélhüdés következtében meghalt. Husz éven keresztül felelős szerkesztője volt a *Székely Napló* cimű lapnak, elnöke volt a magyar párt marosvásárhelyi tagozatának. Halálával Marosvásárhely magyar társadalma egyik tekintélyes tagját vesztette el.

Özv. péterfalvi *Molnár Istvánné* szül. pusztapalotai *Lengyel Margit* 66 éves korában *Szekszárdon* meghalt.

Hammersberg Gantzstuckh Anna október 31-én *Miskolcon* meghalt.

— **A veszprémi püspök a kormányzó hetvenedik születésnapjának és az idei kettős szentévnek művészi megörökitéséről.** A Magyar Kurir jelenti: Dr. *Rott Nándor* veszprémi püspök legujabb pásztorlevelében felhivja papjait, hogy vegyenek tevékeny részt abban az akcióban, amelynek célja *Horthy Miklós* kormányzó hetvenedik születésnapjának és a kettős szentévnek megörökitése. A veszprémi püspök utal arra, hogy korunk eseményekkel terhes történelmi levegője az egymásra torlódó történelmi változások gyors pergése közben arra int, hogy napjaink kimagasló jeleneteit, jelentős eseményeit ne hagyjuk megörökittetlenül, hanem méltó művészi feldolgozásban hagyjuk hátra az utánunk következő nemzedéknek. Hangoztatja a körlevél, hogy e szép cél elérésére most már rendelkezünk kiváló és nagy művészi gárdával és a nehéz sorsban élő, minden támogatást megérdemlő művészeink sorsán lendithetnek akkor, ha őket megfelelő feladatokkal bizzák meg. Ebben a tekintetben legelsőül kinálkozik az eucharisztikus kongresszus, a Szent István-emlékév és a kormányzó hetvenedik születési évének megörökitése monumentális, művészi falképekben, szobrokban, domborművekben és egyéb méltó művészi alkotásokban. Ilyen nagyszabásu művészi alkotások elhelyezésére legalkalmasabbnak találja a püspök középületeinket, templomainkat és iskoláinkat, melyek az ilyen emlékművek által művészi értékben sokat nyernének.

— **Ki akarta menteni a Dunába esett fiát, de mindketten a vizbe fultak.** Pécsi tudósitónk jelenti: *Mohácson* egy jugoszláv vontatógőzös több uszállyal kikötött a Calvin-utca magasságában. Az egyik uszály kajütjéből kijött *Dorsics Máténé*, a kormányos felesége és *Ljubomir* nevü négyéves fiacskája. Az uszály kikötés közben nagyot zökkent és a kisfiu belezuhant a vizbe. *Apja gyorsan utána vetette magát, de még mielött gyermekét elérte volna, valószinüleg görcsöt kapott és elmerült.* A közelben levő uszályok matrózai azonnal csónakba ültek, de nem tudták őket kimenteni.

— **Egy érdekes találmány.** Berlinből jelentik: Fritz Fechtner hamburgi mérnök feltünő találmánnyal gazdagitotta a világot. Találmányának, a *rakéta-fagyasztógépnek* segitségével a *mérgezett és szennyezett vizből is kristálytiszta jeget tud fagyasztani*, ami azután *ivóvizzé olvasztható.* Nagy előnye az uj rendszerü fagyasztókészüléknek az is, hogy nagyon kis helyet foglal el és autókon is alkalmazható. Óránkénti teljesitménye száz kiló jég kitermelése. A találmány lehetővé teszi, hogy bármilyen vizből, tehát *a tenger vizéből is iható vizet állithassanak elő* s ezzel megszabaditja a hajókat az ivóvizszállitás óriási tehertételétől. A halászhajók és a nagy halrakományokat szállitó gőzösök szintén könnyen elláthatják magukat friss jéggel. Nagy jelentősége van a találmánynak a hadseregnél is, amikor *a katonák számára varázsolhat ivóvizet a pocsolyából, legnagyobb áldása azonban járványok idején van,* amikor *egész városok megfertőzött ivóvizét lehet segitségével ujra megtisztitani és veszélytelenné tenni.* A találmány komoly értékét az is bizonyitja, hogy egyik tengerentuli állam már tiz darabot rendelt a fagyasztókézsülékekből katonai célokra. A gépek sorozatos gyártását 1939-ben kezdik el.

— **Sulyos gépkocsiszerencsétlenség a berlin—hannoveri gépkocsiuton.** Brandenburgból jelentik: A berlin—hannoveri birodalmi gépkocsiuton csütörtökön este sulyos szerencsétlenség történt. Egy gépkocsi belefutott egy világitás nélkül álló tehervonatba. A gépkocsi utasai közül *Parey, a néptörvényszék főügyésze és Geibel első államügyész életét vesztette. Parisius* birodalmi ügyész és a gépkocsi vezetője sulyosan megsebesült. Ugyancsak sulyos sérüléseket szenvedett egy másik gépkocsi női utasa is. Ez a gépkocsi *belefutott az összeroncsolt gépkocsiba.*

— **Rejtélyes mérgezés.** Richter József 55 éves művezető pénteken hajnalban összeesett a Szent István-téren. A mentők a *Rókus-kórházba* vitték és ott az orvosok megállapitották, hogy sulyos aszpirin-mérgezést szenvedett. A rendőrség életvédelmi osztálya kutatja, hogy baleset történt-e vagy pedig öngyilkossági kisérlet?

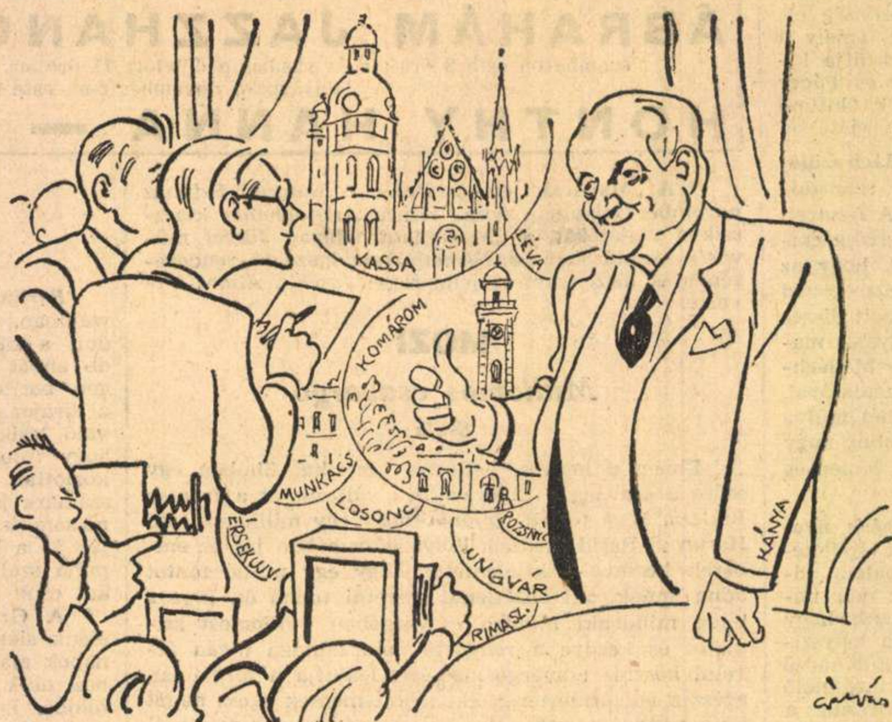
— **Beiratások a gyorsiróiskolába.** Dr. *Gyarmati Dezső* volt országgyülési gyorsirófőnök gyorsiróiskolájában (VI., Dalszinház-u. 2.) november elején uj *irodai* tanfolyamok kezdődnek. Telefon: 12—12—08.

— **Fiatalságot az arcbőrnek!** Ez a kérdés okoz állandó gondot a nőknek. Viszont nem gond azoknak, akik arcbőrüket a Leton szappan krémes habjával kezelik. Meggyőződhet könnyen arról, hogy már a Leton szappan első használata után mennyire szépül bőre. A férfiak csodálják, barátnői irigyelni fogják. Kapható mindenütt. Főraktár: Hunnia gyógyszertár, Budapest, VII., Erzsébet-körut 56.

— **Mi különlegeset nyujt vevőinek a Héber kályhagyár?** Négy évtized tapasztalatait bocsátja vevőinek rendelkezésére. Egyéni kiszolgálással azt a kályhát adja, ami a vevő körülményeinek a leginkább megfelel. Évek mulva is rendelkezésre áll bármely fütési problémánál. Héber kályhagyár, Vilmos császár-ut 39. *Árlap ingyen.*

— **Van-e szükség a rendes táplálkozás mellett** is vitaminokra és erősitő tápszerre? A testi erő fejlesztése, az idegek erősitése, az ellenállóképesség fokozása csak azáltal válik lehetővé, ha a mindennapi rendszeres táplálékon felül még olyan energiaforrást is veszünk igénybe, mint az Ovomaltine, amely a legfontosabb tápértékek és vitaminok tárháza. Az intelligens család asztaláról az Ovomaltine nem hiányozhatik.

KÁNYA SZÜKSZAVUSÁGA

(Gáspár Antal rajza.)

— *Bámulatos volt Excellenciád nyugalma. Szinte alig hallatta szavát.*

KÁNYA: Jobb szeretem, ha helyettem a tények beszélnek.

— **A vitézek is résztvesznek a vasárnapi Országzászló-ünnepségen.** A budapesti vitézek vasárnap délután három órakor az *Országzászlóhoz* rendezendő ünnepi felvonuláson testületileg vesznek részt. Gyülekezés a földmivelésügyi minisztérium előtt.

— **Angolok továbbra is vizummentesen jöhetnek Magyarországra.** Kunder Antal kereskedelemügyi miniszter leiratban értesitette a *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületét,* hogy a külügyminisztériummal egyetértően a brit államközösség összes polgáraira a vizumkényszert április 30-ig viszonosság nélkül felfüggesztette.

— **Egyiptomi herceg vadlibavadászaton a Hortobágyon.** A Hortobágyra, a mostani vadliba-szezonra sok külföldi vendég érkezett. Bejelentette érkezését *Juszuf Kemál* egyiptomi királyi herceg is, aki nagy kisérettel érkezik november 9-én a *Hortobágyra* és öt napig fog ott tartózkodni. A herceg udvarmestere kibérelte az egész hortobágyi csárdát.

— **Nagy erdőtüzek az Egyesült Államokban.** New Yorkból jelentik: Az USA tizenkét államában *Ohiótól* a *Mexikói-öbölig* és az *Atlanti-óceán* partjától egészen a *Mississippi* folyóig terjedő területen mindenhol *hatalmas erdőtüzek voltak.* A tüzek leküzdésére a földmivesek ezreit mozgósitották.

— **Három hirhedt gonosztevőt tartóztatott le a newyorki rendőrség.** New Yorkból jelentik: A bünügyi rendőrség legutóbb letartóztatott három embert, akiket *gyilkossággal, rablótámadással és emberrablással vádolnak.* Azt hiszik, hogy ezuttal a newyorki alvilág három legsulyosabb bünözője került a rendőrség kezére. Ezt a három gonosztevőt gyanusitják, hogy februárban elrabolták egy newyorki *ügyvéd tizenegyéves kisfiát,* akit később *meggyilkolva és borzalmasan megcsonkitva találtak meg.* Egy másik esetben áldozatuk egy ismert newyorki *nagykereskedő volt,* akinek szabadonbocsátásáért 200.000 dollárt követeltek és amikor a váltságdij késett, *meggyilkolták és holttestét egy newyorki klub fütőkazánjában elégették.*

— **A női betegségek gyógykezelésében** a természetes **„Ferenc József"** keserüvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkivül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

Álhir a Mars-lakókról

Rádióhir — félreértés:
Szállt az álhir körbe,
Hogy a Mars lakói
Lejöttek a Földre.

Fanyar doktor szól keserün:
— „Hát én mondom önnek,
Nem lehetnek túlokosak
Ha pont idejönnek!"

(—kas.)

SZINHÁZ ÉS ZENE

Országut

Jean-Jacques Bernard szinműve a Kamara Szinházban

Szerény, kispolgári ház áll a nagy országut mellett. Kinn nyolcvanas-százas sebességgel rohannak el Nizza, Olaszország felé az autók, benn az ebédlő tálalókredencén uborkásüvegek sorakoznak a nem éppen választékos izlésre valló vázák mellett. Két világot állit egymással szembe a költői szándéku francia szerző. A két világ közt áthidalhatatlan a távolság, s ennek a távolságnak dinamikus feszültségét igyekszik liraian kihasználni a darab. Kicsit vértelen szimbolizmusában *Ibsen* távoli ködössége kisért. Egy szerény nyárspolgár család él a házban. A szerző, mintha azt akarná bebizonyitani, hogy minden igénytelen, szürke felszin alatt is lirai mélységek rejtőznek. Szinte erőszakkal leegyszerüsitett külső világ belső komplikációit fürkészi. Az öreg nyugdijas hivatalnok lánya mindig az országutra nyiló ablaknál áll és a tovarohanó autókat nézve, Olaszországról és Indiáról álmodozik. S egy „mesebeli királyfiról", akinek ezen az országuton egyszer el kell jönni érte. Meg is érkezik két előkelő utas, a ház előtt érte baleset őket. Fölényes világjárók, most is épp Indiába készültek. Egy öreg párizsi iró és festő fia. *Itt a királyfi!* — kiált fel a meseváró lelkesedés a lány szivében. Az öreg irónak is megtetszik az egyszerü otthon kedves és pihentető csendessége. Még jobban megtetszik a szép fiatal lány. Napokig ott maradnak s az iró (szintén álmodozó), elhatározza, hogy uj életet kezd és feleségül veszi ezt a lányt. Finom lirai részletekkel gazdagon teleszövi a szerény mesét a tehetséges szerző. Csak épp drámai erőt nem tud belevinni a történetecskébe. A drámai mag egy *félreértés-motivumban* rejtőzködik. A lány a fiatal festőbe szeret bele és *azt hiszi,* hogy a fiu is szereti őt. Mikor az öregur megkéri a kezét, azt hiszi, a fia nevében beszél. De *tévedése* kiderül és hirtelen összeomlik a „tündérmese".

Nagyon szép, nemesen egyszerü szinészi eszközökkel dolgozik a remekül összehangolt kamaraegyüttes. *Major Tamás* rendezte a darabot. *Gózon Gyula* és *Lehotay Árpád* nevét kell külön kiemelnünk. *Apáthy Imre, Szörényi Éva* és *Berky Lili* játsszák a többi szerepet. A forditás *Illyés Gyula* tiszta, erőteljes munkája.

Szegi Pál.

* **Segitsünk a felvidéki szinészeken.** Törs Tibor országgyülési képviselő a következő kéréssel fordult a főváros közönségéhez:

Öröm és diadal napjait éljük. De örömünkben se feledkezzünk meg azokról, akik a Felvidéken éveken át magyar hüséggel és kötelességtudással szolgálták a nemzeti kulturát, a magyar gondolatot. E kötelességteljesitők közé tartoznak *Pozsony* és *Kassa* szinikerületeinek magyar szinészei is. Ebben az évadban *még nem dolgozhattak,* még kenyér nélkül várják, hogy a felszabadulás gyakorlatban is megtörténjen.

A részben Budapesten, részben pedig a Felvidéken tartózkodó kassai és pozsonyi szinészek javára *november 15-én* a *Városi Szinházban* diszelőadás lesz. Az *Operaház* és a *Nemzeti Szinház* neves művészei vállaltak szereplést, hogy kartársaikon segitsenek. *Babay József,* a kiváló költő, a felszabadulásról szóló szinjátékot irt az előadás számára, amit a kassa—pozsonyi szinészek játszanak.

Most a főváros közönségén van a sor. Kérem Budapest társadalmát, hogy szeretettel támogassa Kassa és Pozsony derék szinészeit, hogy a magyar társadalom együttérzését hirdethessék a felszabadult felvidéki városokban.

A *Pesti Hirlap* közönsége közvetlenül siethet a felvidéki szinészek segitségére, amennyiben vasárnaptól kezdve valamennyi akciós pénztárunk árusitja a kedvezményes jegyeket.

* **Démon.** *(Főpróba a Magyar Szinházban.)* A *Magyar Szinház* legutóbbi esztendőinek mesterciklusához sorozható csupán *François Mauriac* darabjának, a *Démon*-nak bemutatása is, amelynek pénteken este tartották meg főpróbáját. *Az Ur katonái,* a *Néma levente, A szűz és a gödölye* után ez a mély és nemes mondanivalóju, emelkedett szellemü és mégis csupa izgalmas drámaiságtól feszülő szinmű, ugyanazt a nagy és maradandó hatást váltotta ki a közönségből, mint irodalmi elődjei. Nagy volt a várakozás, de ugyanilyen nagy annak a közönségnek elragadtatása is, amely Mauriac-ot, mint regényirót ismeri, szereti és ezen az estén ott volt a főpróbán. A darabról és előadásáról, amely a darabhoz méltó finomságu, a szombati bemutató nyomán irunk, ma csak annyit, hogy a *Magyar Szinház* — a jelek szerint — ismét a tiszta irodalom jegyében arat közönségsikert.

A főpróba pénzes volt, de a befolyó jövedelmet a *„Magyar a magyarnak!"* mozgalom javára adományozza a szinház igazgatósága.

*** A „Művészpár" főpróbája.** A Pesti Szinház pénteken este nyilvános főpróbát tartott szombaton szinre kerülő ujdonságából. Benfentes szinházi közönség élvezte, izgulta és kacagta végig a darabot, amely a szinpad világának tragikomikus fonákját forditja kifelé. Két vérbeli komédiás: *Mezey Mária* és *Páger Antal* a kettős cimszerepben és mellettük kitünő együttes játssza a biztos sikernek igérkező vigjátékot.

*** A Nemzeti Szinház Országzászlója Madách szülőhelyén.** A felszabaduló Felvidékkel együtt szabaddá lesz *Sztregova, Madách Imre szülőhelye* is. A *Nemzeti Szinház Az ember tragédiája* halhatatlan szerzője emlékének áldoz most, amikor elhatározta azt, hogy az Országzászló Nagybizottsággal karöltve Sztregován felállitja a Nemzeti Szinház által adományozott diszes országzászlót. A lobogó egyik oldalát az angyalos magyar cimer diszitì, másik oldalán pedig a Madách-család cimere van, a Tragédia egyik jelmondatával. Az ünnepséghez, amely előreláthatólag két hét mulva lesz, *Németh Antal* igazgató a Nemzeti Szinház nagy művészegyüttesével együtt utazik el és ott ünnepség keretében avatják fel a zászlót.

*** A rádió a Felvidékre bevonuló csapatok nyomában.** Akik pénteken a rádió studiójának épületében jártak, meglepve észlelhették, hogy a palota udvara tele van rádióautókkal. Ezek az autók már napok óta készenlétben voltak és az a hivatásuk, hogy a Felvidékre bevonuló honvédség ünnepét a helyszinen közvetitsék. A rádió közvetitőautók a különböző helyekre bevonuló katonaságot kisérik és a megfelelő műszaki személyzeten kivül helyet foglal bennük a rádió riportergárdája is. A különitményt *Budinszky Sándor* vezeti és résztvesznek benne *Filotás Lili, Pluhár István,* báró *Winphen Iván, Dövényi Nagy Lajos.*

*** November 9: Lehár „Cigányszerelem".** *Márkus Dezső klasszikus operettsorozatának* II. előadása november 9-én lesz a *Városi Szinházban, Lehár: Cigányszerelem* cimű romantikus nagy operettje, ragyogó szereposztásban. Főszereplők: *Honthy Hanna, Kőszegi Teréz, Kiss Manyi,* dr. *Szedő Miklós,* id. *Latabár, Feleki Kamill, Halmos Gyula, Pataki Ferenc. Hangverseny Zenekar.* Rendező: *Sik Rezső.* A *Vig özvegy* diadalmas sorozata vasárnap, november 6-án folytatódik *Honthy Hanna* felléptével.

*** Lohengrin uj szereplőkkel és diszletekkel.** Az Operaház november 22-én uj szereplőkkel és uj diszletekkel ujitja fel a *Lohengrint.* Az előadást *Ferencsik János* tanitja be és vezényli.

*** Az Operaház hétvégi előadásai.** Szombaton, november 5-én a visszanyert területekre való bevonulás első napján nem a *Mária Veronika,* hanem *Bodó Erzsi, Gyurkovics Mária, Kováts Jolán, Laczó István, Rösler Endre, Maleczky Oszkár, Hámory Imre, Szomolányi János* fellépésével és *Ferencsik János* vezénylésével a *Hunyadi László* kerül előadásra (D. 7 és fél), vasárnap, november 6-án délután olcsó helyárakkal *János vitéz,* este *Pataky Kálmán* fellépésével bérletszünetben a *Bohémélet* szerepel.

*** A „Madarak" előkészületei.** A Nemzeti Szinház november folyamán hozza szinre *Aristophanes* klasszikus vigjátékát, a „Madarakat" *Révay József* művészi forditásában s dr *Németh Antal* igazgató rendezésében. A diszleteket és jelmezeket *Jaschik Álmos* tervezte.

MOZI

Milliomos csavargó

Scala

Ebben a kedves, kellemes amerikai filmben egy időre a csavargók Eldorádójává változik át a francia Riviéra. Hire terjed ugyanis, hogy egy milliomos, aki Harun al Rasid módján, csavargó ruhában jár az emberek között, — kijelentette, hogy egy millió fontot adna annak, aki önzetlenül szeretni tudná őt. Erre a hirre mindenki minden csavargóban milliomost szimatol és kezdve a rendőrtől, aki minden utcán átkelni készülő csavargó kedvéért leállitja a forgalmat, egész a polgármesterig, aki a jött-mentek egész hadát látja vendégül otthonában, — mindenki válogatottnál válogatottabb módon kedveskedik az utca rongyosainak. Brilliáns ötlet! És elragadóan szellemes és mulatságos az a történet is, amely az ötlet körül sződik. *Warner Baxter* játssza rokonszenvesen a meg nem értett milliomost, mellette egy igazi csavargó szerepében *Peter Loore* nyujt kitünően jellegzetes alakitást. **(mja)**

Csók és gong

City — Kamara

Nem is hinné az ember, mi mindent lehet összezsufolni egy ilyen kitünő technikával adagolt amerikai sportfilmben! Szegénységet, küzködést, egy angyali anyát, egy részeges, fecsegő apát, a tréningélet és a boxarénák titkait, sötétlelkü spekulánsok üzelmeit, sőt még leányüdeséget és szerelmet is! Igazi amerikai „cocktail" ez a film, kicsit erkölcsrajz, kicsit giccs, de mindig érdekfeszitő. Ami nem csoda, hiszen a mese: egy ökölvívó viszontagságokban gazdag emelkedése, egészen a világbajnoki cimig. Az a mérkőzés, amely a hősnek ezt a végső győzelmet meghozza, tulfütött izgalmával, váratlan fordulataival, nyers realitásával egyszerüen felejthetetlen! *Robert Taylor,* mint eszményi ökölvívó, bebizonyitja, hogy nemcsak édeskés nőhóditó, hanem férfias és természetes is tud lenni. Női partnere: *Maureen O'Sullivan,* ezuttal kicsit gyöngébb, a nagyzoló, bohém apát ellenben kitünő jellemszinész alakitja. *(g.—l.)*

SPORT

Siugrás — szalmasáncon

Berlinből jelentik a *Pesti Hirlapnak:* A Grunewaldban, Berlin sportkiránduló helyén, már megindult a siélet. Egyelőre természetesen még nincs hó, de annál nagyobb a sizők száma. Szalmával vastagon boritott szabályszerü ugrósáncokon gyakorolnak a sirajongók és aki megpróbálta a szalmalejtőkön való lesiklást, az mind elragadtatással magyarázza, hogy valódi siélvezetben volt része. Nemcsak a gyakorlottak használhatják a sáncot, hanem a kezdők számára is külön szalmalejtők és kisebbméretü szalmasáncok állnak rendelkezésre és seregestül használják ki a kedvező alkalmat a tanulók, mert a vastag, puha szalmában minden veszély nélkül lehet nagyokat esni.

A Grunewaldban a sisáncok környékén olyan élénk siélet uralkodik, mint a legnagyobb havas téli napok alatt, még azok is kedvet kapnak a sitanuláshoz, akik nem is azzal a szándékkal rándultak ki a zöldbe, hogy októberben sitanfolyamon vegyenek részt. Nagy forgalmuk van az alkalmi sikölcsönzőknek és a ruhatisztogatóknak, akik a szalmában alaposan meghempergett ujoncokat tisztogatják meg a szalmatörmeléktől.

Rövid hirek a sport minden ágából

Az MTK-pályán vasárnap délután 3 órakor kezdődő Hungária—Zugló és az ezt egynegyed 1 órakor megelőző Nemzeti—Szolnoki Máv. nemzeti bajnoki labdarugómérkőzésekre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. szám alatti főkiadóhivatalaiban.

A Lengyel Tornászszövetség a Felvidéknek Magyarországhoz történt visszacsatolása alkalmával üdvözlőtáviratot intézett a magyar szövetséghez. A táviratot *Arceszewski* elnök és *Terech* főtitkár irta alá.

Az FTC ujjászervezett vivószakosztálya Skaliczky Gézát bizta meg a vivómesteri teendők ellátásával. Az egykori versenyvivón kivül még *Forró Pál* katonai segédoktató is tanit.

Az UTE vivói Olaszországba utaznak, hogy a Santelli-kupáért ismét összemérjék tudásukat az olaszokkal. Az eddigi két mérkőzést az olaszok nyerték.

Fillippinyi Sándor, a jeles párbajtőr- és tőrvivó kilépett a BEAC-ból és a RAC-ba kéri átigazoltatását.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma négy előadás — Vasárnap tizennégy — A jövő hét

A *Nemzeti Szinház* nagystilü ujdonságán, a *Fekete Márián* kivül az *Országut* elsőizben, ugyszintén az *Ábrahám-jazz.* A *Ragaszkodom a szerelemhez — 27-edszer.* Vasárnap *tizennégy* előadás, mely közül a *János vitézhez — minden jegy elkelt.* Rendkivül nagy az érdeklődés a *Bohémélet,* ugyszintén a többi vasárnapi előadás iránt is. A jövő hétre *sorozatosan* kaptunk előadásokat a *Royal Szinházból és az Andrássy-uti Szinházból.* Előadást küldött a *Vig* és a *Magyar* is.

*

Jövőheti előadások. Vig. Kedd: **Az orvos dilemmája. — Magyar.** Vas. d. u.: **Légy jó mindhalálig. — Andrássy.** Kedd, szerda, csütörtök, péntek, vas. d. u. és este: **Angyalt vettem feleségül. — Royal.** Egész héten minden este, vas. d. u.: **Mindig a nők kezdik. — Városi.** Szombat: **Nótás kapitány. — Terézköruti.** Hétfő, szerda, péntek, vas. este: **Az ugynevezett szerelem. — Pódium.** Szerda: **Elő az okmányokkal! — Komédia.** Hétfő: **Fog ez menni.**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (T. 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL 4, ½9)	ANDRÁSSY (½4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Szombat		Hunyadi László D. 5.	**Fekete Mária VII. 4**	Francia szobalány	Démon	Ragaszkodom	**Országut**	**Mindig a nők**	Angyalt vettem	**Ábrahám jazz**
Vasárnap	d. u.	**János vitéz**	Gyurkovics lányok	Francia szobalány	**Légy jó mindh.**	**Ragaszkodom**	Hazajáró lélek	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Faust (½4)
	este	**Bohémélet**	**Fekete Mária**	Francia szobalány	Démon B.	**Ragaszkodom**	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	**Vig özvegy**
Hétfő		—	Fekete Mária K. 2.	Francia szobal. F.	Démon D.	Ragaszkodom	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	—

Városi (4, 8). Vas. d. e.: **Ábrahám jazzhangverseny (11). — Pesti (4, 8).** Naponta: Művészpár. — Vas. d. u.: **A szabad lány. — Terézköruti (5, ¼10).** Naponta: Az ugynevezett szerelem. — Vas. este: **akcióban. — Pódium (½5, 9).** Naponta: Elő az okmányokkal! — **Komédia (½5, ½9).** Naponta: Fog ez menni. — Vas. d. u.: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

SZOMBAT, NOVEMBER 5.

Operaház. Hunyadi László. Erkel 4 fv. dalműve (Bodó E., Gyurkovics M., Rösler, Laczó, Maleczky, Hámory, Kovács J.) (D. 5. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** Fekete Mária. Berczeli A., Károly, Antos Kálmán 7 képes misztériuma (Táray, Turányi, Csortos, Somogyi E., Juhász) (VII. 4. bérl.) (½8). — **Vig.** Francia szobalány. Deval 3 fv. vigjátéka (Somlay, Tolnay K., Vizváry M., Ráday, Szombathelyi B., Dénes) (8). — **Magyar.** Démon. Francois Mauriac 3 fv. szinműve (Makay M., Földényi, Somló V., Perényi, Simor E., Vándory) (8). — **Belvárosi.** Ragaszkodom a szerelemhez. Bókay János 3 fv. vigjátéka (Góth, Tahy A., Sennyei V., Mihályfi, Szécsi, Pálóczy, Vidor F.) (8). — **Kamara.** Országut. Jean Jacques Bernard 3 fv. szinműve (Szörényi É., Gózon, Berky L., Lehotay, Apáthy) (8). — **Royal.** Mindig a nők kezdik. László Aladár 3 fv. vigjátéka (Dayka M., Peéry P., Kertész, Rátkai, László L., Haraszthy M., Boross) (½9). — **Andrássy.** Angyalt vettem feleségül. Vaszary János, R. Dodgers 3 fv. zenés komédiája (Lázár M., Törzs, Bilicsi, Molnár, Gervay M., Fenyvessy É., Zayzon G., Szakáts) (8). — **Városi.** Ábrahám Pál jazzhangversenye (8). — **Pesti.** Művészpár. Fodor László 3 fv. komédiája (Mezey M., Páger, Básthy, Ladomerszky M., Bárdi, Gárdonyi, Pártos E., Peti, Keleti) (8). — **Teréz-köruti.** Az ugynevezett szerelem. Claude Bonnet 5 képes vigjátéka (Szepes L., Gombaszögi E., Puskás, Ladomerszky M., Haraszthy M., Dán E., Fenyő, Primusz, Rácz V.) (¼10). — **Pódium.** Elő az okmányokkal (9). — **Komédia.** Fog ez menni (Salamon és Rott felléptével (½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház, II., Margit-körut 53. Tel. 154—024, 153—034. **Beszállásolás.** Fősz.: Páger, Szeleczky, Rajnay. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep ¼4, ¼6 ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Csók és gong.** Fősz.: Robert Taylor és Maureen O'Sullivan. Paramount és magyar hiradó. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas. és ünnepnap ¾4-kor is.

Corso, Váci-u. 9. Tel. 18—28—18. Szeleczky Zita, Páger Antal, Kabos: **Beszállásolás** (Nóti és Aszlányi huszárvigjátéka). Hiradók. Szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6 ½8, ½10; **a többi napon** ½6 ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. Tel. 125—952. **Beszállásolás** (Páger, Szeleczky, Rajnai). Hiradók. Előad.: 6, 8, 10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10.

Fórum Filmszinház, Kossuth Lajos-u. 18. Tel. 189—543. 4-ik hétre prolongálva! **Robin Hood kalandjai.** Előad.: ¼6, ½8, ¾10; sz., v., ü.: ½4, ½6 ¾8, 10.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. T. 1—440—27 és 1—359—67. Ma: 6 és 8 órakor: **Bánatos ucca** (Dita Parlo). 10 órakor premier: **Csók és gong** (Robert Taylor, Maureen O'Sullivan). — **Hogy készül a szenzáció?**

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Nehéz apának lenni.** Fősz.: Tolnay, Vizvári, Páger. Paramount és magyar hiradó. Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—250. **Egy mozgalmas éjszaka** (Desiré). Fősz.: Sacha Guitry. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Vas. d. e. 11-kor matiné félhelyárakkal: **Zendai fogoly.**

Royal Apolló. Tel. 141—902, 342—946. **Katja** (D. Darrieux). Hiradók. Előad.: ¼6, ½8, ¾10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10. V. d. e. 11: **Halálfejes lobogó** félhelyárakkal.

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Chicagó, a bünös város** (Alice Faye, Don Ameche). Hiradóban a bécsi döntőbiróság és események. Vas. d. e. ½11-kor: Matiné. Előadások ½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **A milliomos csavargó** (Warner Baxter) ¼6, ½8, ¾10. Sz., v., ü.: 3-kor is. Vas. d. e. 11: **Matiné.**

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—045. Prolongálva! **Hol voltál az éjszaka?** (Gusti Huber, Willy Fritsch). — **Táncoló ifjuság** (kisérőműsor). Magyar és Fox világhiradók. Előadások: 5, ¼8, ½10; szombat, vasár- és ünnep ¾3, 5, ¼8, ½10. Vasárnap d. e. 11-kor: Dr. Rády Elemér hirlapiró előadása: **„15 év a megszállott Felvidéken".**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Mégis ártatlan (Danielle Darrieux). Kisérő műsor (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. ½10 és ½12: A biboros futárja. **Alkotás.** Stan és Pan: Ujjé a ligetben nagyszerü! Uj Audioszkop. Bonbon parádé (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: 100 férfi, 1 kislány. **Astra.** Borcsa Amerikában (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). V. d. e. 11: Rabszolgahajó. **Belvárosi.** Hazatérés (4 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Hazatérés (Zarah Leander). Pluto a pokolban. Hiradó (½5, ¾7, 9). **Capitol.** 2-ik hétre prolongálva! Vágyak (Danielle Darrieux) (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** A zsarnok (Harry Baur). Hiradók (4, 6, 8, 10). **Józsefvárosi.** Mégis ártatlan (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Három bajtárs (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** A 14-es futár. Stan és Pan, a tengerészek réme (4, 6, 8, 10). **Odeon.** Mégis ártatlan. A Csendes óceán gyöngye. Varieté csemege (¼5, ¾7, ½10). V. d. e. ½11: Szivek csalogánya. **Orient.** Táncoló angyal. A száguldás hősei (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** A 14-es futár (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Sárga kalózok. A 14-es futár (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Szerelmi vihar (Charles Boyer). Kisérő műsor (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: Emmy. **Studió.** Csintalan asszonyok. Hiradók (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. V. az első 2, hétk. az első 3 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Nov. 6-án: Szerelmi vihar (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Mégis ártatlan. A Csendes óceán gyöngye. Varieté csemege (¾4, ¾6, ¾8, ¾10). V. d. e. 11: Szivek csalogánya. **Turán.** Ujjé, a hegyekben nagyszerü (Stan és Pan). Uj audioscop és kisérő müsor (4, 6, 8, 10). V. d. e. 10 és 12: Csin-Csin (Shirley Temple).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szombati műsora. 6.45 Torna, hirek. Utána lemezek. Majd étrend, közlemények. 10 Hirek. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizállás. 12 Harangszó, Himnusz, időjárás. Utána zongora és énekhangv. Közben 12.30 Hirek. 1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás. 1.30 Lemezek. 2.35 Hirek. 2.50 Műsorismertetés. 3 Árak. 4.15 Mesék. 4.45 Időjelzés, időjárás, hirek. 5 Cigányzene. 6 Felolv. 6.30 Magyar indulók (hanglemezekről). 7 Hirek. 7.10 Szlovák és ruszin hirek. 7.25 Budai Dalárda. 8 Egressy Béni. Hangjáték a Studióból. Utána kb. 9.40 Hirek, időjárás. 10.05 Budapesti Hangv. Zenekar. Közben kb. 10.30 Angol és francia hirek. 11 Olasz és német hirek. 11.10 Cigányzene énekkel. 12.05 Hirek. — **Budapest II. műsora.** 6 Mozart: G-moll szimfónia. 6.30 Földművelésügyi félóra. 7.25 Felolv. 8 Hirek, ügetőeredmények. 8.25 Szalonzene.

A vasárnapi kirándulások

B. B. T. E. Pomáz, Kőhegy, Szentendre. T. vasárnap reggel 8.25 budai margithidfői Hév-nél. V. Bartalits.

BOTE. 1. Dalmady-emléktura. T. vasárnap reggel kilenc órakor farkasréti temető bejáratánál. V. dr. Berndorfer. — 2. Rámhegy, Szentendre. T. vasárnap reggel 7.20 Margitkörut 8. sz. a. autobuszmegállónál. V. dr. Komlós. — 3. Dunabogdány, Nagyvillám. Ind. vasárnap reggel 7.30 budai margithidfői Hév-vel. V. dr. Róna.

BSE. Hüvösvölgy, Nagyszénás, Piliscsaba. T. vasárnap reggel 8.45 Széll Kálmán-téren V. dr. Benedek Szabolcs.

BTE. Központ: 1. Hüvösvölgy, Nagyszénás, Zsiroshegy, Solymár. T. vasárnap reggel nyolc órakor Berlini-téren. V. Kirschner. — 2. Óbuda, Csucshegy, Óbuda. T. vasárnap reggel nyolc órakor Berlini-téren. V. Igaz. — 3. Hüvösvölgy, Solymári barlang, Hüvösvölgy. T. vasárnap reggel 7.30 Berlini-téren. V. Malcsiner. — Alpin-osztály: Hüvösvölgy, Solymári barlang. T. szombaton este kilenc órakor hüvösvölgyi v. v. á. V. Verő. — Fég-Lampart: Hüvösvölgy, Zsiroshegy, Solymár. T. vasárnap reggel kilenc órakor Széll Kálmán-téren. V. Hermann.

Börzsöny TE. 1. Pomázi. Sikáros, Pilisszentlászló, Visegrád. T. vasárnap reggel 7.20 budai margithidfői Hév-nél. V. Nobel. — 2. Budai hegyek. T. vasárnap reggel kilenc órakor Széll Kálmán-téren.

Duna SC. 1. Hüvösvölgy, Zsiroshegy, Solymár. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Endrődy. — 2. Solymári barlang. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Hajdu.

Hungária TE. 1. Hüvösvölgy R.zsikaforrás, Solymári fal, Kevélynyereg, Budakalász. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Szántó. — 2. Budai hegyek. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Radó.

Kárpát-Egyesület. Börzsöny-osztály: Dorog, Gete, Bajóti öregkő, Nyergesujfalu. T. vasárnap reggel hét órakor angyalföldi v. á. V. Bánkutiné. — Fátra-oszt.: 1. Hüvösvölgy Nagykopasz, Sasotthon. T. vasárnap reggel 7.30 Széll Kálmán-téren. V. Izápy. — 2. Óbuda, Solymár, Sasotthon. T. vasárnap reggel 7.45 Bécsi-ut és Vörösvári-utca sarkán. V. Hernádi. — 3. Hüvösvölgy, Máriaremete, Zsiroshegy, Sasotthon. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Flötmann. — 4. Hüvösvölgy, Pesthidegkut, Solymár, Sasotthon. T. vasárnap reggel nyolc órakor Széll Kálmán-téren. V. Posewitz. — H. Sz.-asztal: Vác, Naszály, Magyarkut, Nógrádverőce. T. vasárnap reggel hét órakor nyugati p. u. V. Kósa. — Hegyjáró-asztal: Óbuda, Pilisborosjenő, Kevélynyereg, Oszoly, Gyopárház, Pomáz. T. vasárnap reggel nyolc órakor margithidfői 72-es v. v. á. V. Halász. — Kriván-asztal: Szentendre, Kőhegy, Oszoly, Kevélynyereg, Óbuda. T. vasárnap reggel 8.15 budai margithidfői Hév-nél. V. Márkus. — Sí- és Hegymászó-osztály: Szob, Nagygalla, Irtáspuszta, Törökmező, Nagymaros. V. Várhegyi. — Ujpesti osztály: Gödöllő, Babati major. T. vasárnap reggel hét órakor keleti p. u. Hév-nél. V. ifj. Fehérváriné.

Kerak. 1. Barlangtura solymári barlanghoz. T. vasárnap reggel 7.30 Berlini-téren. V. Singer. — 2. Római fürdő, Kevélyek, Solymári fal, Solymár T. vasárnap reggel 7.50 budai margithidfői Hév-nél. V. Kollmann. — 3. Budai hegyek. T. vasárnap reggel 8.30 Berlini-téren. V. Horn.

MTE. 1. Szentendre, Dömörkapu, Sikáros, Bükkipuszta, Salabasinai kut, Pomáz. T. vasárnap reggel 7.20 budai margithidfői Hév-nél. V. Gábris. — 2. Kevélyek, Szentkut, Pomáz. T. vasárnap reggel 7.15 budai margithidfői Hév-nél. V. Szabady. — 3. Csév, Klastrompuszta, Feketehegy, Kétáguhegy, Dorog. T. vasárnap reggel 6.15 nyugati p. u. V. Kovácshegyi. — 4. Pomáz, Salabasinai kut, Dobogókő(H), Rámszakadék, Dömös. T. szombaton d. u. 5.15 budai margithidfői Hév-nél. V. Hummer.

Postás SE. Feketefej, Juliannamajor, Nagykopasz, Budakeszi, Zugliget. T. vasárnap reggel kilenc órakor hüvösvölgyi v. v. á. V. Kinál Ilonka.

Sólyom TE. 1. Farkasrét, Frankhegy, Máriamakk. T. vasárnap reggel 8.30 farkasréti v. v. á. V. Alács. — 2. Zugliget, Máriamakk, Farkasrét. T. vasárnap reggel 8.30 zugligeti v. v. á. V. Váry.

Szekeres-zeneiskola. Kamaraerdő, Nagytétény. T. vasárnap reggel 8.30 Gellért-téri Hév-nél. V. Hajós.

VAC. 1. Hüvösvölgy, Csordáskut, Csucshegy, Óbuda. T. vasárnap reggel reggel nyolc órakor Berlini-téren. V. Egri. — 2. Óbuda, Pálvölgyi cseppkőbarlang, Csucshegy. T. ujlaki templomnál vasárnap reggel 8.30. V. Drümmer.

FTC. Hüvösvölgy, Virágvölgy, Betyárcsárda, Solymár, Zsiroshegy, Nagyszénás, Máriaremete, Hüvösvölgy. T. vasárnap reggel 8.30 Széll Kálmán-téren. V. Rácz.

Gyopár TE. 1. Pomáz, Gyopárház (H), Salabasinai kut, Sikáros, Kőhegy, Gyopárház. T. szombaton d. u. 5.10 budai margithidfői Hév-nél. V. Tarján-Ányos. — 2. Pomáz, Gyopárház. Munkatura. T. vasárnap reggel 7.10 budai margithidfői Hév-nél. V. Sziklai. — 3. Pomáz, Gyopárház. T. vasárnap reggel 8.10 budai margithidfői Hév-nél. V. Wohl. — 4. Békásmegyer, Kevélyek, Gyopárház. T. vasárnap reggel 8.10 budai margithidfői Hév-nél. V. Holz. — 5. Szentendre, Kőhegy, Csikóvár, Gyopárház. T. vasárnap reggel 8.10 budai margithidfői Hév-nél. V. Sajó. — 6. Budakalász, Majdánplató, Gyopárház. T. vasárnap reggel 8.40 budai margithidfői Hév-nél. V. Gyöngyi.

LÓVERSENY

A három Kovács versenye

A szombati ügetőprogram ékessége a *Báró Tornyay Rezső-emlékverseny.* Sajnos, csak *Kovács János* és *Kovács István* gondozottjai vesznek részt a versenyben. A három indulónak jelzett lovat *Kovács Ferenc, Kovács János* és *Kovács István II.* hajtják. A *Tornyay-emlékverseny igy a három Kovács versenye lesz! Veronika* gyors egymásutánban három versenyt nyer-e, másodszor is megveri-e Kunót? Ez kérdéses. A részletes program:

Második nap. November 5.

I. Kétévesek versenye. 945 P. 1600 m.
1 Baranyai I. **Bajnoknő** 1580
2 Hollán ist. **Filkó** 1620
3 Alfa **G. H. Robinson** 1620
4 Varga J. **Kincsem** 1620
5 Szebeni ist. **Szirén** 1640
6 Kamend. m. **Lepsi** 1640
7 Horváth Á. **Rollo** 1640
8 Székelyi m. **Egyes** 1660
Tip: **G. H. Robinson—Lepsi.**

II. Mechanikus hendikep. 945 P. 2100 m.
1 Szirmay T. **Gyalla** 2120
2 Hermina ist. **Jonny** 2120
3 Tiszai m. **Bohém** 2120
4 Huszár L. **Szeszélyes** 2120
5 Spitzer D. **Drégely** 2120
6 Schönlebe **Bakafántos** 2120
7 Baik örök. **Epilog** 2120
8 Hung. ist. **Triumpf** 2140
9 Guttmann **Péter Pilot** 2160
10 Imrem. gazd. **Rabló** 2180
11 Giza ist. **Törzsfőnök** 2200
Tip: **Drégely—(Szeszélyes)—Epilog.**

III. Kettesfogatu urkocsisverseny. 1350 P. 3200 m.
1 **Ali—Zsarnok** 3200
2 **Csalafinta—Vinyetta** 3200
3 **Démon—Vakarcs** 3220
4 **Elszánt—Etelka** 3220
Tip: **Elszánt—Etelka, Csalafinta—Vinyetta.**

IV. Tornyay Rezső báró emlékverseny. 1925 P. 2500 m.
1 Hermina ist. **Utóda** 2500
2 Hermina ist. **Kuno** 2500
3 Sződvárd. m. **Veronika** 2500
Tip: **Veronika—Kunó.**

V. Munkácsi dij. 1215 P. 2200 m.
1 Ifj. Pehér **Zuzmara** 2200
2 Szabó F. **Bokros** 2200
3 Palotai ist. **Pika** 2200
4 Mikolai m. **Décse** 2200
5 Hauser J. **Mogul** 2200
6 Piroska Pamuki **Böske** 2200
7 Alexander ist. **Lali** 2200
8 Dr. Szakách **Ildiko** 2220
9 Kenedi **Groo Peggy** 2220
10 Hoósz K. **Lasta** 2240
11 Szántó Z. **Batu Khan** 2240
12 Laufer N. **Csapláros** 2240
Tip: **Pika—Décse.**

VI. Nemzetközi hendikep. 1215 P. 2100 m.
1 Tiszai m. **Bohém** 2100
2 Varga J. **Győző** 2100
3 Hermina ist. **Tilly** 2100
4 Abonyi ist. **Egeria** 2120
5 Imrem. gazd. **America** 2120
6 Karmacsi m. **London** 2120
7 Nádor ist. **Doreen** 2120
8 Körmendi m. **Janka** 2140
9 Turn. m. **Danilo** 2140
10 Pam. **Lord of Pamuk** 2140
11 Siró Gy. **Csákány** 2140
12 Baik örök. **Ond** 2160
13 Alexander ist. **Oda** 2160
14 Dr. Szakách **Mimoza** 2160
15 Alexander ist. **Simba** 2160
16 Csillag G. **Muscicapa** 2160
17 Reitmann R. **András** 2180
Tip: **Egeria—America.**

VII. Boldva dij. 945 P. 2100 m.
1 Nádor ist. **Vinyetta** 2100
2 Báder Á. **Pletyka** 2100
3 Rainisch J. **Napsugár** 2100
4 Szmrecsányi L. **Gin** 2100
5 Abonyi ist. **Dávid** 2100
6 Giza **Czinka Panna** 2100
7 Baik örök. **Urilány** 2100
8 Baross ist. **Orpheus** 2120
9 Ördög ist. **Lucifer** 2140
10 Kossuth L. **Valuta** 2140
11 Korn S. **Jónás** 2140
12 Pusztab. **Wilt Mária** 2140
13 Ivancsics I. **Perun** 2160
14 Ludányi **Csipkerózsa** 2160
Tip: **Dávid—Wilt Mária.**

VIII. Hendikep. 810 P. 2100 m.
1 Boros **Hanna the Gr.** 2100
2 Özv. Drag. **Princessin** 2120
3 Deutsch **Buzavirág C.** 2140
4 Niagara ist. **Bandika** 2140
5 Horváthy S. **Spilka** 2140
6 Andresz A. **Capua** 2160
7 Almádi ist. **Urpeter** 2160
8 Kenedi ist. **Ultra** 2160
9 Szentet. ist. **Hyperol** 2180
10 Körmendi m. **Lilly** 2180
11 D. M. ist. **Főur** 2180
12 Laufer N. **Utána** 2200
13 Alfa ist. **Sirocco** 2200
Tip: **Spilka—(Capua)—Princessin.**

IX. Hendikep. 810 P. 2100 m.
1 Kriegler R. **Alpár G.** 2100
2 Balázs D. **Rába** 2120
3 Ulmer M. **Bufelejtő** 2120
4 Stauffer E. **Ritola** 2140
5 Báder Á. **Pungyur** 2140
6 Törökszentm. ist. **Kati** 2140
7 Galla Gy. **Eboli** 2140
8 Ludányi M. **Senki** 2160
9 Péchy A. **Czifra** 2160
10 Kamend. m. **Lilika** 2200
11 Gyurika ist. **Paprika** 2200
12 Rosem. ist. **Gyémánt** 2200
Tip: **Senki—Rába.**

X. Csengődi dij. 675 P. 2000 m.
1 Baross ist. **Dusán** 1980
2 Pertl R. **Inez** 1980
3 Birtás Gy. **Légyott I.** 1980
4 Deutsch I. **Csicsóné** 2000
5 Aréna ist. **Dinóra** 2000
6 Keil J. **Sógor** 2020
7 Szabó P. **Csárda** 2020
8 Fácánk. **Renaissance** 2040
Tip: **Inez—Renaissance.**

KÖZGAZDASÁG

Jelentős papiriparhoz jutunk a visszacsatolt Felvidékkel

Noha a hazakerülő Felvidék, mint megirtuk, inkább értékes nyersanyaggal gyarapitja Magyarország gazdasági életet, mégis van egy-két üzem, amely, az általános hanyatlás ellenére, a csehszlovák uralom alatt is fejlődött. Ilyen a nagyszlabosi papirgyár, jó nyersanyag bázissal, amely nagy termelési kapacitásával jelentősen meg fogja növelni a magyar papiripart. A közgazdasági élet ebből kifolyóan számottevő olcsóbbodásra számit, aminek a könyv- és nyomdaipar hasznát fogja látni.

Nagyobb árváltozások Csepelen

Drágul a friss tojás

Pénteken nagyobb forgalom mellett az árak lényegesen változtak. Az őszi rózsa burgonya minőségi javulás folytán 6.80—7.20 pengőig drágult, a nyári rózsát 7.80—8.50, a Gülbabát 7.20—7.80, az Ellát 6.20—6.50, a kifliburgonyát 14—15 pengőért értékesitették. A vegyes zöldség árát 10—14 pengőre mérsékelték, a főzeléknek való cukorsárgarépa 8—12 pengőig szilárdult. A piros hagyma 18 fillérig drágult. Fejeskáposztában ismét kinálat volt 2.50—5 pengőjével mázsánként. A paradicsom 24 fillérig drágult. A gyümölcspiacon a csemegeszőlő átlagosan 10 fillérrel drágult, szilárdult a borszőlő is.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 170—230, leveshusok 128—200. Borjuhus: comb 280—320 borjuvesés 180—260. Juhhus: hátulja 150—180, eleje 100—150. Sertéshus: karaj 200—250, tarja, comb lapocka 176—200, oldalas 156—180, szalonna 154—164, háj 166—176, zsir 168—170. Élő tyuk drb. 240—360, csirke 100—250. Tisztitott tyuk kg. 140—180, csirke 160—280, lud 130—170, ruca 130—170. Tojás: tea 10-ig drb. 10—12, 11-től kg. 190—210, főző 10-ig drb. 7.5—10, főző 11-től kg. 160—185. Halak: ponty élő nagyság szerint kg. 140—180, jegelt 100—140. Tej és tejtermékek: teljes tej 30, tejfel 100—120, teavaj kg. 320—340, pasztőrözött tömbvaj 340—360, tehénturó 50—70. Kenyér: fehér kg. 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: lencse kg. 56—96, borsó 40—56, bab 36—52. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba kg. 10—12, nyári rózsa 10—12, Ella 8—10, vöröshagyma 12—16, fokhagyma 30—40, fejeskáposzta 7—10, kelkáposzta 8—14, savanyukáposzta 26—32, vegyes zöldség 16—24, kalarábé 12—20, sóska 24—36, paraj 20—30, zöldbab 36—100, főzőtök 8—12, zöldpaprika tölteni 26—66, karfiol tiszt. 8—14, zöldborsó 40—70, tengeri cső drb. 3—7. Gyümölcs: alma kg. 56—140, alma 40—72, körte 70—160, szőlő 40—140, gesztenye 48—100, birsalma 34—76.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki 77 kilós 20.45—20.55, 78 kilós 20.65—20.75, 79 kilós 20.85—20.95, 80 kilós 20.95—21.05, felsőtiszai 77 kilós 20.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00, duna-tiszaközi 77 kilós 2.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00, fejérmegyei 77 kilós 20.50—20.60, 78 kilós 20.70—20.80, 79 kilós 20.90—21.00, 80 kilós 21.00—21.10, dunántuli 77 kilós 20.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 15—15.10, más szárm. 15—15.15. **Tak.-árpa:** elsőrendü 18.30—18.50, középmin. 18—18.20. **Sörárpa:** kiváló 21—22, prima 20—21, sörárpa 19.50—20. **Zab:** elsőrendü 19.40—19.50, középmin. 19.25—19.40. **Tengeri uj:** tiszántuli 13.20—13.30, egyéb áll. 13—13.10. **Őrlemények:** korpa 12.80—13, 8-as liszt 15.80—16.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma az október 31-i kimutatás szerint az október 23-i forgalommal szemben 65.2 millió pengővel emelkedett. Az emelkedést az ultimóval kapcsolatos váltóbenyujtások és az állami giroszámlákról történt kifizetések idézték elő. A váltóbenyujtások összege a váltóbeváltások összegét 26.4 millió pengővel haladta meg. Az állami giroszámlákról 45.4 millió pengő folyósitás történt, ellenben egyéb számlákra 4.5 millió pengő folyt be, ugyhogy végeredményben a girokövetelések állománya 40.9 millió pengővel csökkent. Az érckészlet 4.3 millió pengővel növekedett. A váltópénzkészlet lényegtelen változást mutat. A lombardkölcsönök 5 millió pengővel apadtak. Az állami adósság törlesztésére 2.5 millió pengő folyt be. Az „Egyéb követelések" 2.7 millió pengővel, az „Egyéb tartozások" pedig 1.5 millió pengővel gyarapodtak.

Union des Usines et des Exploitations Forestieres de Nasic. Az október 31-én megtartott évi rendes közgyülés a tavalyi nyereségáthozattal együtt kimutatott 694.916.55 svájci frank tiszta nyereségből, az igazgatóság javaslatához képest, részvényenként 2.50 svájci frank osztalék kifizetését határozta el. Az esedékes 12. számu szelvényt a 6%-os svájci szelvényadó levonásával november hó 8-tól kezdődőleg fogja a Banque de Paris et des Pays-Bas, Genfben és a Hazai Bank R.-T., Budapesten beváltani és pedig az utóbbinál a nosztrifikált részvények szelvényei darabonként 2.71 pengővel fognak kifizetésre kerülni.

Értékpiac

A mai értéktőzsdén fokozottabb érdeklődés nyilvánult meg ama vállalatok részvényei iránt, melyeknek üzletmenetére várhatóan kedvező hatást fog gyakorolni a felvidéki területek visszacsatolása. Az utótőzsde barátságos. A Bauxit 6.50, Kőszén és Fegyver 3, Urikányi 2.30, Salgó 2.10, Rima 2, Acél, Nasici és Tröszt 1.50, Ruggyanta 1.40, Flóra 1.30, Pamut 1.25, Délcukor, Magyar Cukor és Dréher 1 pengővel javult.

A bankpapirok magánforgalmában néhány tájékoztató árfolyam (zárjelben a tegnapi árak): Kereskedelmi Bank 67—68 (67—68), Hitelbank 46 (46—47), Pesti Hazai 63—64 (62—63) pengő.

A járadékpiacon az 1914. évi fővárosi kötvény 5 pengővel, az 1927. évi kibocsátás 1 százalékkal drágult.

A nem jegyzett kötvények közül különösen a Népszövetségi Kölcsön egyes cimleteit és a Speyer-kölcsönt keresték emelkedő árak mellett.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 169 (169, =), Borsodi Gőzmalom 12 (11.75), Budapesti Gőzmalom 11.90—12.10 (12, +0.50), Hungária Gőzmalom 27.75—27.25 (27.50, =), Bauxit 240—252.50 (252.50, +6.50), Borsodi Szén 14 (13.80, —0.10), Cementia 118.50 (118.50, +0.75), Kohó 28.75—28 (28.25, +0.65), Aszfalt 9.20—9.60 (9.50, +0.70), Kőszén 336—346 (346, +3), Nagybátonyi 43.50 (43.50, +0.40), Salgó 36.60—39.20 (39, +2.10), Urikányi 45—45.25 (45.80, +2.30), Fegyver 54—57.50 (57, +3), Ganz 23.30—24.40 (24.30, +0.40), Acél 31—30.50 (30.50, +1.50), Vagongyár 30 (29), Rima 99—102.50 (102.25, +2), Ofa 21 (20.75, —0.05), Nasici 71—72 (71.75, +1.50), Nova 15—15.20 (15, =), Tröszt 66—69 (69, +1.50), Államvasut 10.75 (10.75), Délcukor 70.50—71.50 (71, +1), Magyar Cukor 101.50—106.25 (106, +1), Georgia 23—23.25 (23, +0.90), Dreher-H. 140 (140, +1), Gschwindt 736—738 (736, —4), Gyapju 4.70—4.80 (4.70), Pamut 35 (34.50, +1.25), Flóra 18.25—18.35 (18.30, +1.30), Műtrágya 49 (49), Ruggyanta 74.90—75 (74.50, +1.40), Vasutforgalmi 22.40—23 (22.75, +0.25), Telefon 11.75—12.25 (12, +0.25) pengő.

Záloglevelek és kötvények. Földhitelintézet 7.5 százalékos font 93.75 (94) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 312.50—315.50 (315) pengő, 1927. évi 83.5—84.5 (84) százalék.

Valutazárlat. Font 16.15—16.35, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—10.00, Dán 72.00—72.80, Dinár 7.15—7.70, Dollár 338.60—342.60, Frank 9.00—9.20, Holland 184.60—186.60, Zloty 60.00—61.40, Lei 3.00—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.90—17.90, Norvég 81.05—81.95, Svájci fr. 76.85—77.75, Svéd 83.15—84.05 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 185.00—186.00, Athén devizacomp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70 Brüsszel 57.51—57.95, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 72.225—72.825, London 16.17—16.32, Milano 17.66—17.8864, New York 340.00—342.60, Oslo 81.275—81.975, Párizs 9.04—9.14, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 83.35—84.05, Varsó 63.75—64.25, Zürich 77.075—77.775 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.35, Amsterdam 239.95, New York 440.87, London 20.985, Párizs 11.7375, Milano 23.20, Prága 15.12, Bukarest 3.25, Varsó 82.85, Brüsszel 74.55.

Élénk volt a bécsi sertésfővásár

A budapesti sertésárak alacsonyabbak a bécsinél

Mintegy 3000 darabbal megnövekedett az e heti bécsi sertésfővásár kinálata, amiben magyarországi volt 2318 darab, vagyis a heti kontingensnél körülbelül 400 darabbal több. A jugoszláv kinálat elérte a 2600 darabot. Általában a piac üzletmenete kellemes és élénk volt. A maximális árak mellett az összes kinálat elkelt. Árak: Ia zsirsertés 105, szedett 105—107, öreg 100—102, angol keresztezett 105—108, hussertés 102—110 pfennig. A magyarországi hizlalók a hizlalás helyén a 180 kg. felüli prima zsirsertésekért e héten is változatlanul 113 filléres átvételi árat kaptak az egykéztől. Ebből berakásra és apadóra a hizlaló terhére le kell számitani kilónként mintegy 5 fillért, vagyis igy ténylegesen mintegy *108 fillér* jutott a hizlaló gazdáknak a bécsi szállitás után. Ezzel szemben a budapesti piacon a prima zsirsertésért csütörtökön átlagosan már csak 112—113 fillért lehetett elérni, amiből azonban költségre lemegy mintegy 10 fillér és végeredményben csak *102—103 fillér* maradt a hizlalónak, tehát néhány fillérrel még kevesebb, mint amennyit a Bécsbe való szállitással el lehetett érni.

A csepeli piac árjegyzései

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 10—11, más vidéki makói faju 8—9.50, zittaui és erfurti faju 9—10.50, piros 14—18 P. Makói fokhagyma 14—20, más vidéki 8—15 P.

Gyümölcspiac. Nemes alma 50—100, nemes körte 60—110, birsalma 22—45, csemege szőlő 60—110, fekete 38—45, borszőlő 36—55 P.

Tojáspiac. Friss ládaáru 168—170, friss kosáráru 169—170, friss lámpázott tojás 169—170, friss apró tojás 154—156, főzőtojás 155—156, hütőházi tojás 152—156 fill. kg.

Baromfipiac. Élő baromfi: tyuk 1 drb. 280—380, sulyra 120—140 fill. kg. Csirke, rántani való 1 drb. 120—250, sulyra 150—160 fill. kg. Csirke, sütni való 1 drb. 140—200, sulyra 140—145 fill. kg. Hizott ruca 130—135, hizott lud 125—135 fill. kg. Hizott pulyka I. oszt. 115—120, II. oszt. 90—110 fill. kg.

A tőzsde fegyelmi bizottsága a jogosulatlan spekuláció ellen. A tőzsdeelnökség vizsgálatot folytat a gabonatőzsde öt tagja ellen, mert a tengeri árfolyamát spekulációs okból felhajtották. Néhány héttel ezelőtt a határidőpiacon a tengeri árfolyama 21.50 pengőig emelkedett, ami gazdakörökben is visszatetszést keltett. A gabonatőzsdén elterjedt hirek szerint a fegyelmi bizottság a feljelentések egy részére vonatkozólag meghozta a döntést és Stux Károlyt 3 hónapra kitiltotta a tőzsdéről, alkalmazottjától pedig megvonta a látogatójegyet.

Még nem lépett életbe az ipari tisztviselők legkisebb fizetése. Hiradás jelent meg, amely szerint az iparban alkalmazott tisztviselők legkisebb fizetését megállapitó határozat november 1-én életbelépett volna. Ez a közlés azonban téves. Az illetékes bizottság meghozta ugyan már a legkisebb fizetéseket megállapitó határozatot és meg is küldte az érdekelteknek, a felszólalási határidő azonban még csak most jár le és most terjeszti a bizottság a határozatot a felszólalásokkal együtt az iparügyi miniszterhez. A határozatnak csak akkor lesz kötelező ereje, ha azt az iparügyi miniszter megerősiti és az életbelépés napjának megjelölése mellett a Budapesti Közlönyben közzéteszi.

Gyümölcspálinkaüzlet. Gyümölcspálinkában a kereslet e héten is élénk volt és nagyobb tételek kerültek forgalomba szilárd irányzat mellett. *Törkölypálinkát* jegyeztek 4 pengőig, *seprőpálinkát* 4 pengőig, *szilvóriumot* 7 pengőig, *barackpálinkát* 8—9 pengőig, *eperpálinkát* 4.80—5 pengőig, *borpárlatot* 5—5.20 pengőig, avinálási célokra 3.40 pengőig, 10.000 literfokonként III. tábl. +3% forgalmi adó.

Termény- és árupiac

A pénteki gabonatőzsde irányzata szilárd volt.

A határidős piacon a májusi rozs 24, a márciusi rozs 18, a májusi tengeri 13 fillérrel drágább.

A készárupiacon buzában a kinálat nem javult.

A rozspiacon kissé megélénkült a kereslet.

A takarmánypiacon élénkebb a kereslet zab és tengeri iránt.

A lisztárjegyző bizottság mai ülésén az összes liszttipusok árait változatlanul hagyta.

A készárupiacon buza változatlan, rozs 15 fillérrel drágább, árpa változatlan, zab 10, tengeri 10 fillérrel drágább.

A határidős piac mai árkerete: rozs márciusra 16.04—16.21 (zárlat 16.16—16.18), májusra 16.95 (16.26—16.28), tengeri májusra 15.71—15.79 (15.78—15.80) pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Zab: 150 mm. 19.30 Bp. par., 150 mm. 19.45 Bp. par. Csorna. Árpa: 450 mm. 20.40 Bp. par. Borsod, 300 mm. 20.75 Bp. par. 600 mm. 20.40 Bp. par., 300 mm. 20.35 Bp. par., 450 mm. 20.50 Bp. par. **Lucerna:** 14 mm. 198.— állomás, 62 mm. 242.— állomás, 25 mm. 305.— Budapest fehér bárcás, 50 mm. 310.— Budapest fehér bárcás, 100 mm. 305.— Budapest fehér bárcás, 18 mm. 215.— állomás, 2½ mm. 225.— beszállitva, 3 mm. 217½ Budapest, 6 mm. 230.— állomás, 5 mm. 242½ Budapest, 11 mm. 310.— Budapest fehér bárcás, 20 mm. 238.— állomás, 4 mm. 230.— Budapest. **Lóhere:** 12 mm. 105.— állomás, 15 mm. 94.— Monor, 5 mm. 145.— Budapest fehér bárcás, 2 mm. 153.— Budapest fehér bárcás, 30 mm. 100.— Budapest. **Mák:** 50 mm. 150.— Budapest minta szerint, február.

Magvak és hüvelyesek. Köles fehér 18—22, vörös 17—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 24.25—24.50 Bp. par., kék mák 140—145, borsó Viktória ster. 18—19.50, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 24—30, kisszemü ster. 22—24, fehér hosszubab 35—36, fehér szokványbab dunai 28—28.50, dunántuli 27.25—27.75, felsőmagyarországi 26.75—27, gömbölyü fürjbab 28—29, hosszu fürjbab 27—28, barnabab 27—27.50, lucernamag, nyers arankás 215—235 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 305—308 Budapestről, lóheremag nyers arankás 100—108 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 145—150 Budapestről, bükköny tavaszi 16.50—17, szőszös bükköny 36—38, csillagfürt fehér, lapos 11.50—11.80, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1938 november hó 4. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 38—39, 0gg 37—38, 0g 37—38, 0f 37—38, 2gg 36—37, 2g 36—37, 2f 36—37, 4-es 34.50—35.50, 5-ös 33—34.50 6-os 29.75—31, 7-es 20.75—22.75. **Rozsliszt:** 0-ás 30—31, 0/I. 27.25—28.25, I. 22.50—25.50, II. 19.50—21.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmai feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest leg-124, tehén egészb. 126, hátulalább 60 zsákra értendők.

Az ország áruraktáraiban tároló készletek. M. kir. vámmentes kikötő: buza 249550, rozs 39148, árpa 4350, tengeri 3356, M. Leszámitoló és Pénzváltób.: buza 286919, rozs 16404, árpa 1189, zab 2323, tengeri 9304, liszt 283, Lujza gőzmalom: buza 121510, rozs 2877 árpa 20, zab 150, tengeri 710, budapesti készlet: buza 657979 rozs 58429, árpa 5559, zab 2473 tengeri 13370, liszt 283, pestmegyei raktárakban: buza 50069, rozs 3999, árpa 1032, zab 5024, liszt 425, korpa 105, felsőtiszai raktárakban: buza 353266, rozs 50083, árpa 9929, zab 1076, tengeri 16694, liszt 3715, tiszavidéki raktárakban: buza 679822, rozs 36037, árpa 3332, zab 1044, tengeri 11817, liszt 111, korpa 448, dunántuli raktárakban: buza 624192, rozs 22419, árpa 17361, zab 5020, tengeri 4911, liszt 32, korpa 1065, összesen: buza 2365328, rozs 170967, árpa 37213, zab 14637, tengeri 46792, liszt 4566, korpa 1618.

Gabonaforgalom nov. 1-től nov. 2-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 7375, elszáll. 301, rozs érk. 1217, tengeri érk. 752.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti sertésvásár. Előző napi maradvány 609, mai napi felhajtás 409, összesen 1018 drb. Eladás 655, eladatlan 363 drb. A vásári állományból angol hussertés felhajtás 603 drb. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés Ia 104—106, IIa 98—103, silány min. 86—94, angol tőkesertés 103, angol sonkasertés IIa 95, exportzsir márkázott vágóhidon átvéve csomagolás nélkül 150—155, félsertés szalonnával Ia 143—148, IIa 138—143, félsertéshus Ia 152—156, IIa 148—152, sózott szalonna 3 darabos 146, hátszalonna 28 kg-os 147, háj 150—152, kicsontozni való sertéshus 144—148, süldő egészb. 94, sertés belsőrész 110—120, sertésből, gyomor 120—130, töpörtyü Ia 160—170, IIa 26—30 fillér kg-ként.

Budapesti husvásár. Készlet: 245 nagymarha (eladás 205), 8 bivaly (5), 626 borju (526), 521 birka (421) drb. Az irányzat közepes. Árak: ökör egészb. 130—136, hátulja 148—154, eleje 122—126, szegyeja 132—136, eleje 110—120, szegye 116, ökör és tehén egészb. 108—124, hátulja 112—130, eleje 106—116, szegye 110—114, csontozni való 90—100, borju ölött bőrben Ia 174, IIa 154—162, borju eleje 132—136, lebőrözött 128—130, hátulja Ia 190—196, IIa 180—188, juh nyuzott Ia 90—100, IIa 70—88, zsiger 80—86, faggyu 50—96, csont 30—40, marhafej (½) 150—220, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—150, pacal egészben 170, marhabél 300, borjufodor egészb. 50, juhbél 60—70, marhavér (egy tál) 30, bivaly 92—100 fillér kg.

Budapesti borjuvásár. Felhajtás 294 drb. Az irányzat élénk. Árak: borju Ia 103—106, IIa 90—102, IIIa 80—88 fillér kg.

Nyersbőrpiac. Magyar marhabőr 105, tarka marhabőr 115, tarka bikabőr 40 kg. 115, 40—50 kg. 100, 50 kg-on felül 75—80, borjubőr fejjel, hosszu lábbal 140, rövid lábbal 150, birkabőr 55—60 nyerssulyban kg-ként, Ia minőségü áruért. Lóbőr drb-ként 11—12 P.

Üdvözlések és ünnepségek a magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából

Karafiáth Jenő titkos tanácsos, főpolgármester, a székesfőváros törvényhatósági bizottsága és saját nevében is táviratilag fejezte ki őszinte, szivből jövő szerencsekivánatait vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnöknek. Hasonló táviratot küldött a főpolgármester *Kánya Kálmán* külügyminiszterhez és gróf *Teleki Pál* kultuszminiszterhez is.

A *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* táviratilag mondott köszönetet *Imrédynek, Kányának,* gróf *Teleki Pálnak* és a kormány többi tagjának eredményes munkásságukért, amely meginditotta a magyar feltámadást és husz évi rabság után visszahozta felvidéki magyar testvéreinket.

A *Budapesti Piarista Diákszövetség* összejövetelén *Degré Miklós* elnök emlékezett meg a legutóbbi napok történelmi eseményeiről és örömmel köszöntötte *Imrédy Béla* miniszterelnököt és gróf *Teleki Pál* kultuszminisztert, a diákszövetség lelkes tagjait, akiknek főrészük volt az események irányitásában. Ezután *Balanyi György* gimn. igazgató, egyetemi cimzetes rendkivüli tanár, tartott előadást „A nemzetek önrendelkezési joga" cimmel.

Pécsen a kir. itélőtábla teljes ülést tartott a Felvidék visszacsatolása alkalmából. Dr. *Szabó Lajos* elnök méltatta a nap jelentőségét. Elhatározták, hogy a „*Magyar a magyarért*" mozgalom és a kormányzóné inségenyhitő mozgalma javára ötszáz-ötszáz pengőt adományoznak.

A budapesti kir. büntetőjárásbiróságon a magyar Felvidék felszabadulása alkalmából összegyült a biróság egész személyzete. Dr. *Avedik Félix* elnök emlékezett meg a nagy történelmi eseményről. A biróság birói és fogalmazói kara havi fizetésének négy százalékát, segédhivatali tisztviselői kara, két százalékát ajánlotta fel a nemzeti repülőalapra és a „*Magyar a magyarért*" mozgalom céljaira.

A *Fővárosi Kereskedők Egyesülete* közgyülést tartott, amelyről *Dán Leó* elnök inditványára hódoló táviratot küldöttek a kormányzóhoz. Táviratilag üdvözölték a miniszterelnököt is a Felvidékért vivott küzdelméért. Dán Leó elnök felhivta a magyar kereskedő társadalmat arra, hogy közismert áldozatkészségével támogassa a „*Magyar a magyarért*" mozgalmat.

A *Pro Hungaria Nők Világszövetsége* a Felvidék felszabadulása alkalmából diszgyülést rendezett, amelyről üdvözlő táviratot küldtek *Imrédy* miniszterelnökhöz. Az ülés közönsége háromszáz pengőt ajánlott fel a felvidéki magyarok segélyezésére.

A *Nyugdijas Magánalkalmazottak Országos Szövetsége* üdvözlő táviratot intézett a kormányzóhoz és a miniszterelnökhöz.

A *Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete* táviratilag üdvözölte a kormányzót és a kormányt a magyar Felvidék visszacsatolása alkalmából.

R. Vozáry Aladár, a munkácsi magyar nemzeti tanács nevében üdvözletét és köszönetét tolmácsolta *Eckhardt Tibornak,* a Magyar Reviziós Liga ügyvezető alelnökének.

A *Magyar Nemzeti Szövetség* hódoló táviratot küldött a *kormányzónak.* Táviratilag üdvözölte *Imrédy,* gróf *Teleki Pál* és *Kánya* minisztereket, *Mussolinit, Hitlert, Moscicki* elnököt és *Rothermere* lordot.

A *Vasutasok Családgondozó Országos Egyesülete* ülésén dr. *Andrássy Kálmán* elnök emlékezett meg a magyarlakta területek visszacsatolásáról.

A *Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége* rendkivüli tanácsüléséről táviratban üdvözölte *Imrédy, Kánya* és gróf *Teleki Pál* minisztereket.

A *Beszkárt Levente Egyesület* ülésén dr. *Horváth Zoltán* vezértitkár méltatta a Felvidék visszacsatolásának jelentőségét. Hódoló táviratban köszöntötték a *kormányzót* és táviratban üdvözölték *Imrédy, Kánya* és gróf *Teleki* minisztereket.

Rákospalotán a frontharcosok és a TESz ünnepélyt rendezett abból az alkalomból, hogy a magyar hanvédség szombaton reggel átlépi a határt. A közönség az ünnepség után fáklyásmenetben járta a várost.

A *Pro Hungária Nők Világszövetsége* „Észak" bronzszobrát ajándékozta *Mussolini*-nek és *Hitler*-nek. Az ajándékot gróf *Vinci* olasz és *Erdmannsdorf* német követ vette át.

*

A *Beszkárt levente diszszázad* teljes zenekarával és a tisztikarral szombaton délelőtt féltizenegy órakor a Felvidék visszacsatolásának pillanatában megkoszoruzza a Szabadság-téren Észak szobrát.

A *Magyar Mérnök- és Épitész Egylet* felkéri mindazokat, akiknek a most visszacsatolandó Felvidék területén mérnök- és épitészrokonaik és ismerőseik vannak, hogy ezt az egylet titkárságánál bejelenteni sziveskedjenek. (Reáltanoda-utca 13/15.)

Az *abaujtornavármegyei Nagyszalánc* községből Budapestre származottak szombaton este a Stambul-kávéházban beszélik meg azt az eljárást, amelyet községüknek Magyarországhoz való visszacsatolása érdekében akarnak inditani. Az uj magyar határ következtében ugyanis ez a község Szlovákia területén maradt, viszont a kisebb határkiigazitás lehetőségét a bécsi megállapodások kilátásba helyezték.

Pestszentlőrinc megyei város vasárnap déli 12 órakor népgyülést rendez a katolikus kulturház nagytermében a felvidéki városok visszacsatolása alkalmából.

A *Szent István Bajtársi Szövetség* Kassa város magyar gimnáziumának selyemtrikolort ajándékoz, amelyet 13-án, vasárnap adnak át ünnepélyes keretek között. Ugyanekkor megkoszoruzzák II. Rákóczi Ferenc sirját.

A *Szent Domonkos-rend* vasárnap délelőtt 11 órakor hálaadó istentiszteletet tart Thököly-uti templomában. *Páter Badalik Bertalan* tartományi főnök mond szentbeszédet.

A *Rózsák-terén levő magyar-görögkatolikus templomban* vasárnap a tiz órakor kezdődő nagymise végén hálaadó istentisztelet lesz.

A *Központi Demokrata Kör* szombaton este félkilenc órakor társasvacsorát rendez a Felvidék felszabadulása alkalmából (VI., Rózsa-utca 67.)

A *Magyar Történelmi Társulat* hétfőn délután öt órakor a Magyar Nemzeti Muzuem disztermében ünnepli a felvidéki magyarok felszabadulását. Dr. *Hóman Bálint* mondja az ünnepi beszédet.

Az *unitárius egyház templomaiban* a vasárnap istentiszteletek alkalmából mondanak hálát Istennek a Felvidék felszabadulásáért. A Koháry-utcai templomban délelőtt 9 órakor *Barabás István,* a Högyes Endre-utcai templomban 10 órakor *Ferenc József,* a pestszentlőrinci templomban délelőtt 11 órakor *Pethő István* prédikál.

Bajtársi találkozók

A volt veszprémi m. kir. 31. honvédgyalogezred tiszti és legénységi bajtársi köre kedden este félnyolc órakor a VIII., Kőris-utca 27. számu házban levő borozóban összejövetelt tart.

A volt budapesti I. honvéd tábori ágyusezred és az abból alakult tüzérezredek bajtársi köre csütörtökön este nyolc órakor az Alkotmányétteremben (Vilmos császár-ut 68) összejövetelt tart.

A volt m. kir. budapesti 29. honvéd népfölkelő gyalogezred tisztjei és tisztjelöltjei szombaton délután öt órakor a Várkert Kioszk-kávéházban (Ybl Miklós-tér) összejövetelt tartanak.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri áralakulása Liverpoolban és Rotterdamban (zárjelben a tegnapi, illetve legutóbbi árak). **Liverpool:** buza dec. 4/3—4/2⅝—4/3⅛—4/3⅝ shilling 100 libránként, azaz 7.61—7.55—7.63—7.70 pengő (4/4⅜—4/3¾—4/3⅜—4/3½—4/3⅝ shilling, azaz 7.81—7.72—7.66—7.68—7.63 pengő), márc. 4/3⅞—4/3¾—4/3⅝—4/4—4/4⅝ shilling, azaz 7.74—7.72—7.70—7.76—7.85 (4/4½—4/4—4/3¾—4/3⅞—4/3⅝ shilling, azaz 7.84—7.74—7.72—7.70—7.66 pengő), máj. 4/3¾—4/4—4/4½—4/4⅞ shilling, azaz 7.72—7.76—7.83—7.89 pengő (4/4⅜—4/4—4/3¾—4/3⅞—4/3¾ shilling, azaz 7.81—7.76—7.72—7.74—7.72 pengő. Az irányzat nyugodt, illetve barátságos. Tengeri okt. 22/6—22/3 (22/9—22/6), nov. 22/0 22/3—22/0), dec. 22/0—21/9 (22/3—22/0) shilling 480 libránként. Az irányzat tartott, illetve nyugodt.

Rotterdam: buza nov. 3.175 (3.150—3.175), jan. 3.225—3.250 (3ü.225—3.220), márc. 3.375 (3.40—3.35), máj. 3.450—3.475 (3.475—3.450) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 83.25—83.50 (84.00—83.50), jan. 79.00—79.50 (80.25—79.75), márc. 79.00—79.25 (80.50—80.00), máj. 76.50—79.25 (79.00—79.25) holland forint 2000 kg-ként.

Bécsi terménytőzsdezárlat. Belföldi buza 77—79 kg. 24.50 külföldi szokványbuza 79 kg. ex Bécs 24.38, Bahia Blanka buza 79 kg. ex Bécs 25.54, alsódunai rozs 16.90—18.20.

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 152, bánáti 152—154, tengeri bácskai 118—120, bánáti 117—119.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully midling loko 8.87 (9.01), nov. 8.45 (8.52), dec. 8.42—8.43 (8.49—8.50), jan. 8.35 (8.43), febr. 8.35 (8.42), márc. 8.35 (8.41), ápr. 8.25 (8.33), máj. 8.22 (8.25), jun. 8.17 (8.20), jul. 8.13—8.14 (8.16—8.17), aug. 8.04 (8.08), szept. 7.96 (8.00), okt. 7.88 (7.92) cent per libra.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata szilárd. Dec. 7.22, jan. 7.35, márc. 7.85 máj. 7.92, élő sertés könnyü 7.70—7.95, nehéz 7.80—8.00 cent per libra.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza nov. 5.90, dec. 6.03 febr. 6.63, tengeri nov. 5.88, dec. 6.05, jan. 6.20, zab nov. 5.45, lenmag nov. 12.63, dec. 12.38, febr. 12.25 peso. Az irányzat nyugodt. — Rosario: buza nov. 5.25, febr. 5.40, tengeri nov. 5.50, dec. 5.70, lenmag nov. 12.40, febr. 12.05 peso.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza dec. 64¼—64⅜ (63¾), máj. 66⅛—66¼ (65⅞—66), jul. 65¾—65⅞ (65⅝), tengeri dec. 45¼ (44⅜), máj. 48¾ (48⅛), jul. 50 (49⅛), zab dec. 25⅛ (25), máj. 26⅛ (26⅛), jul. 25⅝ (25¾), rozs dec. 41¾ (41⅝), máj. 44⅛ (43⅝), jul. 44½ (44¾) cent per bushel.

Londoni fémtőzsdezárlat. Az irányzat rézben tartott, ónban, ólomban alig tartott, horganyban nyugodt, ezüstben nyomott. Vörösréz standard 45 9/16—45⅝, 3 hónapra 45¾—45 13/16, lesz. árf. 45⅝, elektrolyt 51½—52½, best. sel. 51¼—52½, ón standard 212—212¼, 3 hóra 212¾—213, lesz. árf. 212, straits 218¼, ólom külf. prompt 15¾—15 13/16, 3 hóra 15 15/16—16, lesz. árfolyam 15¾, horgany prompt 14 7/16—14 9/16, 3 hóra 14 11/16—14¾, lesz. árf. 14½, ezüst prompt 21—21¼, 3 hóra 20½—20¾, lesz. árf. 21¼.

HIREK

Személyi hirek

— **Német cseretanár a budapesti egyetemen.** Dr. *Freyer János*, a lipcsei egyetem hirneves tanára, aki a német szociológia egyik legavatottabb művelője, a magyar-német kulturegyezmény értelmében a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészeti Karán tanszéket kapott. Előadásait november 8-án reggel 9 órakor kezdi meg a Kar Muzeum-körut 6. szám alatti épületében. A német nyelvü előadásokat az egyetemen kivül álló érdeklődők is látogathatják. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti királyi magyar Pázmány Péter-tudományegyetem bölcsészettudományi karán „Német kulturtörténet" cimmel szervezett uj tanszék ellátására dr. *Freyer János* lipcsei egyetemi tanár kapjon megbizatást s egyben a részére kiadandó bemutatott szerződésjellegü megbizólevelet jóváhagyta.

Egyházi hirek

— **A hercegprimás körlevele a hazafias és katonai ünnepekkel kapcsolatos istentiszteletekről és zászlószentelésekről.** Serédi Jusztinián biboros-hercegprimás rövidesen megjelenő körlevelében — a felvidéki országrész visszacsatolásával kapcsolatosan — utal arra az érvényben lévő egyházi törvényre és püspökkari rendelkezésre, mely a hazafias és katonai ünnepekkel kapcsolatos istentiszteletekről és zászlószentelésekről szól. A biboros-hercegprimás felhivja a papság figyelmét arra, hogy a katolikus papság ugynevezett „*vegyes*" istentiszteleteket nem tarthat, ilyen istentiszteleteken nem vehet részt. Nemzeti vagy katonai ünnepeken minden egyházi szertartást mellőzve, csupán világi jellegü ünnepséget kell rendezni, amelyen a katolikusok és a másvallásuak együttesen résztvehetnek. A katolikus papság nem áldhatja meg a világi jellegü zászlókat sem. Csupán azok a zászlók részesülhetnek egyházi megáldásban, melyek egyházi célokat szolgálva, a templomokban őriztetnek. Például a körmeneteken használt zászlók, ájtatos és katolikus társulatok zászlói, a katolikus iskoláknak vallási jellel (képpel vagy kereszttel) ellátott zászlói. Ezzel a hercegprimási rendelkezéssel kapcsolatosan a Magyar Kurir megjegyzi, hogy ezt a kérdést annakidején a kormánnyal is letárgyalták, sőt a parlamentben is szóvátették, mikor is *Vass József* miniszter nyugtatta meg a képviselőket, hogy az Egyháznak ez a törvénye nem irányul a másfelekezetüek ellen, csupán a saját hiveit akarja a vallási közöny veszedelmétől megóvni.

— **Gyászmise helyett hálaadó szentmise.** A budai *Szentlélek*-templomban szombaton reggel kilenc órára gyászmisét hirdettek a megszállott területen elesett magyar hősök emlékére. Az ország sorsában időközben bekövetkezett kedvező fordulatra való tekintettel ezt a gyászmisét későbbi időpontra halasztották. Helyette szombaton reggel kilenc órakor hálaadó és könyörgő szentmise lesz a Krisztina-körut 127. számu templomban.

— **Uj apátok a pécsi egyházmegyében.** Virág Ferenc pécsi megyéspüspök *Reinhardt György* pécsváradi esperes-plébánost a Szent Benedekről nevezett pécsváradi, *Fájth Jenő* bátai plébánost pedig a Szent Mihály arkangyalról nevezett bátai c. apáttá nevezte ki. Az uj apátok benedikálását rövidesen a megyéspüspök fogja személyesen elvégezni.

— **Egyházi zene.** November 6-án, vasárnap, a hercegprimás rendelete értelmében minden katolikus templomban a nagymise után ünnepélyes Te Deum végzendő a Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása örömére. A fővárosi katolikus templomokban a népénekes szentmisék kötelező énekrendje a Szent vagy Uram-gyüjteményből a következő: 227. Kegyes szemmel nézz ránk, **154. Jézusomnak** szivén és 299. Szent Imre herceg.

A belvárosi főplébániatemplom ének- és zenekara d. e. 10 órakor Haydn: Nelson-miséjét adja elő, Goller offertoriumával (Recordare mei) és befejező orgonaszámként Bach: In dulci jubilo-jával. A 12 órai szentmise alatt Palestrina: Offertoriumát adja elő a kar és Koudelától régi Szent Imréről szóló énekeket énekel.

A budavári Koronázó főtemplom ének- és zenekara 10 órakor Sugár Viktor: Harsonajelei után Sztojanovits Jenő ünnepi miséjét adja elő. Offertorium után Mally Győző eléneklí a Boldogasszony Anyánk-at. A mise végén Kodály: Budavári Te Deumát adják elő. A befejező énekszám Erkel: Himnusza.

A Szent István Bazilika ének- és zenekara 10 órakor budavári Vavrinetz Mór: Missa jubilaris-át (c-moll) adja elő, korális változó részekkel és Palestrina offertoriumával. A déli 12 órai szentmise alatt az énekkar magyar és latin nyelvü motettákat ad elő.

A pálosok Sziklatemplomában 9 órakor a Zichy-Pallavicini női felsőkeresk. iskola énekkara a Magyar Cantuale énekszámaival kiséri a szentmisét. Fél 12 órakor Haller: IV. sz. miséjéből adnak elő részeket, offertoriumkor Böbl Ernő: Ave Mariaját és Mozart: Ave verum-át éneklik női kari feldolgozásban.

A Ferdinánd-téri plébániatemplomban 10 órakor az Árpádházi B. Margit ének- és zenekar Demény: Szent László miséjét (G-dur) adja elő, korális változókkal és Mozart: Ave verum-ával.

A terézvárosi plébániatemplomban 10 órakor hálaadásképpen a felszabaditott területekért Te Deumot celebrál Hévey Gyula pápai kamarás, plébános, aki az ünnepi szentbeszédet is mondja. Ezen a kerületi elöljáróság és az összes hatóságok résztvesznek. Az énekkar Pikéthy Tibor: Pro pace-miséjét adja elő. A Te Deumon résztvesz a kerület valamennyi iskolája, a Szent Teréz-intézet, a Wesselényi-utcai felsőkereskedelmi, a Nagymező-utcai fiupolgári, a Lovag-utcai leánypolgári, ugyszintén a Kazinczy- és Érsek-utcai elemi iskolák.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban a délelőtti népénekes szentmisék után déli 12 órakor a templom énekkara M. Ziegelmeier: Sub umbra illius-miséjéből ad elő részeket és offertoriumkor egy vegyeskari motettát énekel latin nyelven.

A szentdomonkosrendi plébániatemplomból 11 órakor P. Badalik Bertalan tartományfőnök szentbeszédét és a Dominikánus énekkar előadásában az alábbi egyházzenei műsort közvetiti a rádió: Jöjj Szentlélek Uristen, O dicsőséges Asszonyság (Bárdos Lajos átirata), Nádasdy Kálmán: Jesu, rex admirabilis, Harmat: Ave Regina coelorum, Boldogasszony Anyánk, Pange lingua (gregorián korális), Beliczay Gy.: Ave verum, Koudela Géza: Magyarok fohásza az Oltáriszentség előtt, Erkel: Himnusz. Vezényel Béni Fülöp, orgonál Bató László.

A magyar szertartásu görög katolikusok budai templomából Aranyszáju Szent János miséjét közvetiti a rádió, eredeti ősrégi népénekekkel. A szentmisét énekli és a szentbeszédet mondja Balogh Bálint esperes-plébános.

Az örmény szertartásu katolikusoknak a Szent István Bazilika kápolnájában fél 12 órakor kezdődő ünnepélyes szentmiséje alatt Stradella: Irgalmazz Istenem c. szerzeményét és az örmény Miatyánkot éneklik.

„MAGYAR A MAGYARÉRT!"

A „*Magyar a magyarért*" mozgalom kéri a gyüjtő hölgyeket, hogy *mindenki csak a saját körzetében a rája kiszabott házakban gyüjtsön*, mert ha másutt is gyüjtenek, ezzel zavarokat okoznak.

A *Háztulajdonosok Országos Szövetsége* dr. *Schuler Dezső* alpolgármester felkérésére, körlevél utján felhivással fordult a háztulajdonosokhoz, a „*Magyar a magyarért*" mozgalom nagy nemzeti jelentőségü gyüjtési mozgalmának támogatása érdekében. A körlevél kiemeli, hogy november 3-ika és november 10-ike között folyik le a gyüjtés, a háztulajdonosok tehát utasitsák házfelügyelőiket arra, hogy a hazafias gyüjtés teljesitése érdekében megjelenő hölgyeket a legnagyobb előzékenységgel fogadják, őket az egyes lakásokba kisérjék fel és általában minden igyekezetükkel azon legyenek, hogy a házankénti gyüjtés eredménye méltó legyen az elérendő nagy, magasztos célhoz.

Szekszárd város képviselőtestülete 3000 pengőt szavazott meg a mozgalom javára. A *város* tisztviselői kara havi fizetésének két százalékát, *Tolna* megye tisztikara négy százalékát ajánlotta fel. Szekszárd gimnáziumi tanári kara a névnapi lakomák helyett, annak költségeit a mozgalom céljaira juttatja.

Ujpesten 250 tagu hölgybizottság gyüjtése a csütörtöki napon több mint ötezer pengőt eredményezett.

A *Margitsziget igazgatósága* óbudai bérgazdaságából két vagón buzát ajánlott fel.

Sáros megyében dr. *Fáy István* főispán irányitásával folyik a gyüjtés. A sárospataki református főiskola diákjai vasárnap és hétfőn lemondtak az ebédhez járó kenyérről és az ezáltal megtakaritott összeget felajánlották a mozgalom céljaira.

Nagykőrös képviselőtestülete a felvidéki magyar területek felszabadulását ünneplő közgyülésén ezer-ezer pengőt szavazott meg a „*Magyar a magyarért*" mozgalom és a Horthy Miklós nemzeti repülőalap javára.

Salgótarján közgyülése ötezer pengőt szavazott meg a mozgalom javára.

A fejérmegyei Polgárdi község vezetői felhivták a lakosságot, hogy névnapi és születésnapi vendégeskedéseiket egy évre szüntessék be s az igy megtakaritott összeget juttassák a „*Magyar a magyarért*" mozgalom javára.

A Magyar Labdarugók játékvezető testülete 250 pengőt adományozott a „*Magyar a magyarért*" mozgalom javára.

Az ország több mint kétszáz kereskedelmi egyesületének részvételével „Kereskedő napot" tartottak csütörtökön a „*Magyar a magyarért*" mozgalom javára. E napon a kereskedők üzleti forgalmuk 2—5 százalékát a mozgalom javára ajánlották fel. A rendezőség kéri a kereskedőket, hogy a felajánlott összegeket utalják át a 66-os számu postatakarékpénztári befizetési lapon. Már eddig a következő adományok befizetését jelentették:

Ulrich B. J. 1000 pengőt, Lédermann Mór 1000 pengőt, a Fiumei Kávébehozatali Társaság 500 pengőt, a Meinl Gyula rt. 500 pengőt, Kraszner Lajos 250 pengőt, Hofmann és Pásztor 200 pengőt, Róna Manó 100 pengőt, a Gólya Áruház 100 pengőt fizetett be. Vidékről a következő adományokat jelentették: Szolnoki Kereskedelmi Társulat 11.270 pengő, Nyiregyházi OMKE-fiók 7000 P, Nagykanizsa 5152 pengő, Salgótarján 1230 pengő, Tapolca 929 pengő, Balatonboglár 360 pengő. A vidéki városok kereskedőinek nagyrésze természetbeni adományokat is felajánlott.

Győrött a *Magyar a magyarért* mozgalomra 22.000 pengőt gyüjtöttek.

Jánoshida képviselőtestülete holdanként 20 fillért, a községi tisztviselők pedig havi fizetésük 2 százalékát ajánlották fel.

A Chinoin gyógyszer és vegyészeti termékek gyár rt. a visszatérő tiz felvidéki városunk közkórházai első szükségleteinek fedezésére 1—1 cimeres lobogó hozzáadásával 30 kg. sulyu tiz láda gyógyszert adományozott.

A „Magyar a magyarért" segélyezési mozgalom javára

ujabban még a következő összegek folytak be:

Széchényi I. gimn. VII. osztálya 43.64, Külügyminisztérium altisztjei 49, Japán-kávéház személyzete 45.50, Ujkigyósi vadászok 40, Bősárkányi Iparosegyesület 40, Németh József IV. oszt. tanuló (Csetény) 40, Kiskunfélegyházi tanitónőképző 40, özv. Gáti Tóth Jánosné és leányai (Hajduszoboszló) 40, Szabadalmi birák 37.40, Szfőváros V/a. adóker. forg. adóoszátly tisztv. 35, dr. Domony János 35, Államvasutasok szegedi pályamesteri tanfolyam hallgatói 32, Janetz nővérek 30, Juhász Andor 30, Csögle község elöljárósága 30, Widder József (Kémes) 30, Cserkuti Engel György 30, Harke község leventéi 30, dr. Kovács József (Szilasbalhás) 30, Gerő Artur (Győr) 30, dr. Ertl Miksa 30, Patzauer Szesz- és Gyümölcsipar (Szeged) 30, Forray Imre 30, Pitvarosi Nep- és Frontharcos-gyüjtés 30, özv. Jankovich Bésán Gézáné (Dunaszekcső) 30, IX. ker. Szent István kereskedelmi iskola tanuló ifjusága 27, N. N. 26.80 pengő.

Gyönkvidéki Gazdasági Hitelszövetkezet (Gyönk) 25, Erdélyi Ferenc 25, Jantsits Endre és neje (Kaposvár) 25, dr. Grauer Ernő (Ajka) 25, Magyar Gyorsiró Szemle 25, dr. Nemes Zoltán 25, Heresz Farkas (Berettyóujfalu) 25, dr. Bárdossy Béla 25, Fonalka Sándor (Mátészalka) 25, Szentendrei ref. Kr. Ifj. Egyesület 25, Lengyel kisközség értelmiségének adománya 22, Lőrinc-utcai áll. el. leányiskola igazgatósága 22, Róm. kat. egyházközség (Visegrád) 20.58, Hoffmann József (Ujpest) 20, Pakányi Ferenc 20, Rácz György (Mátészalka) 20, dr. Nagy J. Béla és neje 20, Gyarmathy R. 20, dr. Rosenthalné Bamberger Ella 20, Gracza Ferenc 20, Szilágyi Artur 20, Deutsch Lipót (Nagyvázsony) 20, Csatáry Géza 20, Wollner Fülöp 20 pengő.

Encián Turisták 1914 vándorgyülése gyüjtése 20, dr. Hajdu Miklós 20, Balázsfay Orosz Ferenc fiai 20, Bolgár Miklós (Szécsény) 20, Fáy Viktor (Nagyréde) 20, Farkas Jenő (Réde) 20, dr. Loyczel Kálmán 20, Stessel Rudolfné (Sopron) 20, Pásztor Miksa 20, Magyar Vagón- és Géngyár Egyetértés Dal- és Társasköre 20, dr. Fodor Jenő és Károly (Makó) 20, Makói Zrinyi Ilona polg. leányiskola ifjusági Vöröskereszt-csoportja 20, Semjényi család 20, Berkovits Béla (Derecske) 20, Meszteny Béla főszolgabiró (Adony) 20, özv. Szili Jánosné (Adony) 20, Grimm Rudolfné (Martonvásár) 20, Laczó Viktorné 20, Weisz Zsigmond (Csepel) 20, Szekér Béla (Macs, Hajdu m.) 20, özv. Dávid Nándorné 20, Metz Sándor (Baracska) 20, Szegedy György Ásványvizüzem Kft. (Szeged) 20, Nagyhalászi Hangy. Szöv. 20, Haberger Lajos 20, Scholtz Hugó (Mátészalka) 20, Sarkadi Mária (Battonya) 20, Sarkady György (Battonya) 20, Harsányi József (Orosháza) 20, dr. M. P. 20, Rossner Valéria (Dunaharaszti) 20, Csink Ilona 20, dr. Toffler Artur 20, Leipniker és Schwarcz (Enying) 20, Nagy András (Nagyacsád) 20 pengő.

Nagybicsérdi rk. elemi isk. II. és VII. oszt. tanulói 17, Karádi János (Böhönye) 15, Pálffay Marienne (Gyulafirátót) 15, Arató László (Kispest) 15, dr. Zayzon Sándor 15, Ertl Ernő 15, Gáspár Géza 15, Szent Gellért női felsőkeresk. isk. végzett növendékeinek egyesülete 13, Braun és Chatel 13, Katona Anna (Inárcs-kakucs) 12, Grai Levente Egyesület footballmérkőzésének tiszta bevétele 12, Rákospalotai Erzsébet-utcai elemi isk. VI. f. osztálya 12, M. kir. csendőrőrsparancsnokság (Tokaj) 12, Horváth Imre 11 pengő.

— **Főpásztorok rendelkezései a Felvidék visszacsatolása alkalmából.** Dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök elrendelte, hogy a felvidéki magyarlakta részek visszacsatolása alkalmából november 6-án, vasárnap egyházmegyéje minden templomában hálaadó istentiszteletet tartsanak. A szegedi székesegyházban a megyéspüspök személyesen pontifikálja a hálaadó ünnepélyes főistentiszteletet, amelyre meghivást kaptak a hatóságok, iskolák és különféle testületek. Dr. *Hanauer Á. István váci* megyéspüspök sajtó alatt levő körlevelében ugy rendelkezik, hogy valamelyik közeli megfelelő napon egyházmegyéje minden plébániáján hálaadó istentiszteletet tartsanak.

— **Kapi Béla püspök a mihályi evangélikusok ünnepén.** Csornáról jelentik: A Mihályi község evangélikus leányegyházának imaháza mellé épült tornyot és az uj harangot dr. *Kapi Béla* püspök, titkos tanácsos fölszentelte. Istentisztelet után *Böjtös László* espereslelkész és dr. *Ajkay István* felügyelő elnökletével diszközgyülés volt, amelyen üdvözölték *Kapi* püspököt és a vele együtt megjelent dr. *Mesterházy Ernő* egyházkerületi felügyelőt.

Egyesületi hirek

— **A Mediterran olasz osztály ünnepi ülése a Marcia su Roma évfordulóján.** A Magyar Nemzeti Szövetség Mediterran olasz osztálya a Szövetség nagytermében a Marcia Sur Roma évfordulója alkalmából ünnepi ülést rendezett. Az ülésen a követség részéről megjelent dr. *Antonio Widmar* sajtófőnök, ott volt *Rodolfo Mosca* egyetemi tanár, dr. *Paolo Calabro*, az Olasz Kulturintézet főigazgatója és nagyszámu előkelő közönség. A megnyitó beszédet dr. *Erődi-Harrach Béla* egyetemi tanár, a szociálpolitikai intézet igazgatója tartotta, majd dr. *Gallus Sándor* „A fasizmus történeti szerepe Közép-Európában" cimmel értekezett. Az ülés táviratilag üdvözölte Mussolinit, az uj olasz szellem megteremtőjét. A közönség lelkesen tüntetett az olasz-magyar barátság mellett.

— **A Magyar Nemzetpolitikai Társaság felvidéki előadássorozata.** Pénteken este tartotta a Magyar Nemzetpolitikai Társaság felvidéki előadássorozatának negyedik estjét. Az előadást megelőző választmányi ülésen dr. *János Áron* elnök megemlékezett a legutóbbi bécsi történelmi események jelentőségéről. Ezután dr. vitéz *Nagy Iván* tartotta meg előadását „A Felvidék és a ruténeknˮ cimen. Előadásában részletesen kifejtette, hogy ez a kérdés még nem vesztette el aktualitását, sőt a bécsi események következtében éppen kidomborodik a Kárpátalja visszatérésének jelentősége, minthogy maga az ottlakó nép is egyetlen megoldást lát: a Magyarországhoz való visszatérést.

— **Az 1919. Juniusi Bajtársak Szövetségének tagjai** hétfőn délután hat órai kezdettel tartják rendes havi bajtársi összejövetelüket Budapesten, a Nemzeti Kaszinó **különtermében (Bejárat a Szép-utcai oldalon).**

Különfélék

— **A régi lengyel-magyar barátok társasvacsorája.** A régi lengyel-magyar barátok szombaton este a *Nemzeti Egység Pártjának* (X., Jászberényi-ut 2.) helyiségében társasvacsorára gyülnek egybe. A társasvacsorán felszólal *Daschek Vince* plébános, aki Kőbányán harminc éve lelkészkedik.

— **Vasárnap nyilik meg a Sztankovics Szilárd-féle hagyatéki aukció kiállitása.** A Postatakarékpénztár Árverési Csarnoka vasárnap délelőtt nyitja meg a Stankovics Szilárd hagyatékából az örökhagyó Duna-utca 1. szám alatti lakásában rendezett aukciójának kiállitását. Az érdekes aukció a két napig tartó kiállitást követi, amelyen a különösen népies kézimunkákból, porcellán műtárgyakból, perzsa szőnyegekből, antik butorokból álló hagyatékot mutatják be.

— **A forgalmi korlátozás megszüntetése a hajózási forgalomban.** A Mefter közli, hogy a budapest—bécsi vonalon fekvő és az áruforgalom számára átmenetileg beszüntetett Komárom-balpart és Pozsony állomásokkal való forgalomban a rendszeres lebonyolitás ismét megkezdődött.

— **A volt budapesti 1. népfelkelő gyalogezred emléképünnepe a Fővám-téren.** Pénteken tartották meg a volt budapesti m. kir. 1. népfelkelő gyalogezred hagyományos emlékünnepét, amely a józsefvárosi plébániatemplomban ünnepélyes rekviemmel kezdődött. A rekviemet fényes segédlettel az ezred volt tábori papja, *Surányi Ferenc* apát, komáromi esperesplébános mondotta és a templomot zsufolásig megtöltő volt katonákhoz beszédet intézett. Az ünnepségen megjelentek többek között: vitéz *Bánlaky*, *Bartha*, vitéz *Nagy* altábornagyok és *Szlatinay* tábornok. A budapesti 1. honvédgyalogezredet tiszti küldöttség képviselte, a jelképes ravatal körül katonai sorfal állott. A bajtársi ünnepség résztvevői ezután a Fővám-térre vonultak, ahol megkoszoruzták a két testvérezred, az 1. honvéd- és 1. népfelkelő ezredek hatalmas emlékszobrát. A koszorut lelkesitő beszéd kiséretében *Balassa Imre* tette le az emlékműre. Este bajtársi vacsora fejezte be az ezrednapot.

VEGYES

× **Repülőgép a hütőházban.** A londoni husnagykereskedők központjában, a *Smithfield-Market* óriási hütőházában, nemrég néhány hónapig fülsiketitő motorbugás dübörgött. A hütőház egyik különtermében, a feldarabolt sertések, marhák és birkák között egy repülőgép állt, amelynek a motorja teljes erővel dolgozott és a légcsavarja a legnagyobb fordulatszámmal pergett. A gépnek minden porcikája remegett és ugy látszott, hogy bármely pillanatban elrepül. Egy többméternyi átmérőjü csőből pedig, amelynek nyilása a repülőgép közvetlen közelében tátongott, hatalmas erővel jéghideg légáramlat tódult ki. A repülőgépet csakhamar vastag jégkéreg vonta be. Amikor pedig a motor és a jeges szél megállt, kiderült, hogy a gépnek nemcsak egész törzse és minden merev része, hanem a légcsavar is tele van jókora jégcsapokkal. *A hütőházban ugyanis tudományos kisérletek folytak a repülőgépen történő jégképződés tanulmányozására.* Az a cső, amely a hideg szelet fujta, *légcsatorna* volt. Északi vidékeken vagy a téli hónapokban a repülésnek igen nagy gondokat okoz a jégképződés. Már az egész vékony jégréteg is, amely a szárnyakra és kormányfelületekre rakódik, nagyon jelentékeny sulyu. A pilótát gyakran kényszeriti arra, hogy alacsonyabbra bocsátkozzék, ahol a melegebb levegőrétegben a jég elolvad. A vitorlázó repülésben is jelentékeny szerepe van a jégképződésnek. A repülés tudományos műhelyeiben mindenütt kisérleteznek azzal, hogy olyan eljárást találjanak, amely csökkenti a jégképződést. A londoni Smithfield-Marketen az Imperial Airways, a nagy angol légiforgalmi vállalat mérnökei és vegyészei főleg azzal foglalkoztak, hogy megjavitsanak egy pépet, amellyel már mult évben is elég kedvező eredményeket értek el. Most, a kisérletek befejezése alkalmával a brit légügyi minisztérium polgári repülést ellenőrző osztálya is megtekintette az eredményt. *A pép alapanyaga — mustár.* A bemutatón vékonyan bekenték a szárnyfelületeket, a kormányszerkezetet és a légcsavart, majd üzembe helyezték a motort és a szélcsatornát. *Kisebb mennyiségü jég lerakódott ugyan a repülőgépre, de nyomban le is morzsolódott róla.* Órákig tartott a kisérlet és a repülőgép jóformán teljesen jégmentes maradt. A bevált késziteményt az idei télen már minden alkalommal használni fogják.

× **A legnagyobb városok.** Kiterjedésének nagyságára nézve Róma áll a világvárosok élén, mert területe 205[illegible] négyzetkilométer. Azután következik: Rio de Janeiro 1164, Los Angeles 1124, Brisbane (Ausztrália) 997, Berlin 883.6 négyzetkilométer területtel. Lakosainak számára nézve a világ legnagyobb városa New York 7,474.000 lakossal, a második helyet Tokio foglalja el 5,875.000 lélekkel. Ha hozzászámitanánk a külvárosokat is, akkor persze London kerül az élre, mert ennek teljes lakossága 8,475.000 lélek. Párizsnak a legutóbbi népszámláláskor 2,891.000 lakosa volt (Nagy-Párizsnak 4,934.000). Róma lakosainak száma 1,184.000, a 207 négyzetkilométer kiterjedésü Budapesté 1936 december 31-én 1,051.895 lélek volt.

× **Bismarck-adoma.** Egy angol lord látogatta meg egy napon a vaskancellárt.

— Kinos lehet — mondotta a lord beszélgetésük során — a nagy elfoglaltságu államférfiura nézve, hogy gyakran kiváncsi vagy éppen tolakodó idegenek kérdéseit kénytelen türelemmel végighallgatni; főként ha a látogató nem veszi észre, vagy nem akarja észrevenni, hogy immár elérkezett a távozás ideje!

— Oh, az ilyen látogatók ellen én tudok védekezni! — felelte könnyed mosollyal Bismarck. — E tekintetben kitünő fegyvertársam a — feleségem! Kitünő érzéke van ahhoz, hogy csalhatatlanul felismerje a tulságosan ragaszkodó látogatót. Mihelyst észreveszi, hogy a látogató kinzó kérdezősködésének hálójában vergődöm, mindig talál valami ürügyet, hogy reánk nyissa az ajtót.

Bismarck jóformán még be sem fejezhette a mondókáját: halkan nyilt az ajtó s a küszöbön megjelent a felesége.

— Kedves Ottó! — szólalt meg szelid, szemrehányó hangon a felesége. — Már megint megfeledkeztél az orvosságról! Épp egy órával ezelőtt kellett volna bevenned!

A nemes lord tüstént megértette a célzást s mintha rugóról pattant volna föl: meghajolt és hirtelen távozott.

centiméterrel, sulya egy mázsával nő.

× **Élőlény, amely naponta száz kilót hizik.** Hölgyeink, akik naponta aggodalmasan méregetik magukat a mérlegen és halálra rémülnek néhány dekányi sulyszaporulattól, bizonyára szörnyülködéssel vegyes csodálattal csapják össze kezüket: ilyen is van? Van, igenis és bálnának hivják. Ismeretes, hogy a bálna a leghatalmasabb élő állat; akad, amelyiknek hossza a 24—31 métert, sulya a száz tonnát is megüti. Azelőtt azt hitték, hogy a bálnának évtizedekre, vagy legalább is hosszu évekre van szüksége, mig felhalmozza magában mindazt az anyagot, ami rengeteg testének felépitéséhez szükséges. Most — mint dr. Peters Nicolaus német tudós irja — pontos kutatások megdöntötték ezt a véleményt. A bálna hihetetlenül gyorsan nő s ehhez képest rövid ideig él. A hatalmas, huszonötméteres barázdás bálna például születésekor csak hét méter hosszu. Héthónapi szoptatási idő után már 16 méterre nyult meg; két év alatt a nőstény bálna átlag 24 méterre nagyobbodott és testi fejlődése is befejeződött. A növés ezután is folytatódik; igaz, hogy már csak igen lassan s körülbelül a tizenkettedik évig tart. Leggyorsabban az első esztendőben gyarapodik a bálnatest. Hosszusága ebben az időben naponta 3—4

× **Ha Columbusnak messzelátója lett volna,** — akkor Amerikát néhány órával korábban pillantotta volna meg. Ámde akkor még, 1492-ben, nem ismerték a messzelátót! Csak jóval későbben: 1608-ban készitette az első messzelátót bizonyos Lippershey János nevü, middelburgi szemüvegcsiszoló. Mégis az történt, hogy az a rajzolóművész, aki a nyugatindiai St. Kitts-Newis nevü szigetgyarmat számára az első levélbélyeget megrajzolta, Columbust messzelátóval tüntette föl, amint Santa-Maria nevü hajójáról kémleli és megpillantja a szárazföldet. Noha a művész tévedését hamarosan észrevették és jót nevettek rajta: a bélyegek több évtizeden át forgalomban maradtak.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

DOKTOR JORDÁN

REGÉNY

IRTA M. KATONA ILONA (62)

Nem akarom elsorolni az akarások, csüggedések, ujból való makacs törekvések egymásutánját, csak az utolsó diadal órájára emlékezem. Éjszaka volt. A laboratóriumot harminchat óra óta csak rövid pihenőre hagytuk, el, lázasan figyeltünk.

Megvolt a keresett hormon, a titkok kulcsa.

Amikor az erős villanyvilágitásban mindketten a kialakuló anyag fölé hajoltunk és erősen odairányuló tekintetünk alatt végre is láttuk Őt, az élet kulcsát, az emberiség nagy ajándékát, amelyet mi nyujthatunk át földi vándortestvéreinknek, a diadalnak, meghatottságnak, elragadtatásnak olyan érzése fogott el bennünket, hogy némán és ragyogó pillantással tekintettünk egymásra.

Heimburg Kurt, a berlini vegyész és Jordán Erzsébet magyar orvosnő a hajnali világitásban erős, baráti kézszoritással köszönték meg egymásnak a fáradhatatlan együttes munkát, azután mindketten különös meghatódással tekintettek a hajnalodó égre.

Azután hetek jöttek. Az élettani kisérletek, a biológiai hatás kétségtelenné vált. Remegve, az izgalomtól lesoványodva, semmivel se törődve éltem át ezeket a heteket.

Fehér egereim és patkányaim a Heimburg Kurt által az én elgondolásom szerint előállitott és befecskendezésre alkalmas szérummal beoltva várták a pillanatot, amikor kis életük visszaadásával nyilvánvalóvá lesz, hogy az emberiség megszabadult a rákbetegség fenyegető rémétől.

A Szérum, Honti professzor álma, megvalósult. A Toxicit, amint elneveztem, megakadályozza a kórosan fejlődő sejtek életműködését, egyben uj, egészséges sejtek keletkezését mozditja elő.

A Toxicittal kezelt és később daganattal átoltott állatok egyetlen esetben sem mutattak fogékonyságot a rák iránt, sőt immunitásuk világosan észlelhető volt.

Az előzetesen átoltott állatok pedig, amelyeken világosan megállapitható volt a daganatképződés, a szérummal való kezelés után minden esetben meggyógyultak.

Az elmélet valóra vált.

Heimburg Kurtot nem láttam a biológiai kisérletek megkezdése óta, igazában nem is kivántam őt magam mellé, hogy meg ne zavarjon munkámban. Itt, a valóraválás pillanatában elszakadtak az utaink egymástól egy kis időre. Ő már befejezte a munka ráeső részét, én pedig izgatottan vártam az eredményeket.

Semmi más nem érdekelt, mint a munkám kiteljesülése.

Hetek mulva, a kisérletek szakszerü ellenőrzése után történtek az első próbálkozások rákbetegeken. Az esetek kilencven százalékában az eredmény tökéletes volt.

Egész forradalmat okozott a nagy felfedezés. Hirneves orvostanárok állottak mellettem kisérleteim folyamán és feszült érdeklődéssel várták a végleges diadalt.

Eljött a nagy nap, amikor százak előtt kellett beszámolnom a nagyszerü eredményről. Lakásomon tömegesen nyüzsögtek a lapok tudósitói, táviratok és rádióüzenetek jöttek a világ minden részéről, államfőktől, világhires nevezetességektől.

A francia akadémia előadásra hivott meg, Londonban kongresszus összehivását közölték. Makai professzor személyesen jött haza Genfből és a nagy elmék örömével együtt örvendezett az itteni körökkel.

Jó szerencsém volt, hogy a tanulás és továbbképzés esztendei alatt a német, francia és angol nyelvet tökéletesen elsajátitottam, különösen, ami a szakkifejezéseket illeti, birtokában voltam a szükséges szóbőségnek. Igy nem volt akadálya, hogy elfogadjam a mindenfelől érkező meghivásokat.

Ünneplés hullámain vitték szerte felfedezésem hirét. A klinikán pedig egész osztályok betegein végezték a Jordán-féle gyógykezelési eljárást.

Hivatalos beszámolásom nagy napján kegyelettel és hálával emlékeztem meg Honti Frigyesről, nagy mesteremről, aki elinditott a felfedezés utján. Az orvosi kar testületileg vonult ki az elhalt professzor sirjához és elhelyezte ott az elismerés és hódolat virágait.

Hontiné öröme leirhatatlan volt. Amikor először maradtunk együtt otthon, egy váratlan pillanatban megfogta a kezemet és magával vont a szobája felé, ahol Honti Frigyes életnagyságu arcképe állott. Eléje állitott és különös mosolylyal, suttogva, könnyes szemmel beszélt hozzá.

— Látod, Fritz, régen tudtam, hogy igy lesz. Hogy igazad van. Most Jordán Erzsébet bebizonyitotta, hogy mindig igazad volt. A tanitványod. Ugy-e, meg vagy elégedve, Fritz? Hiszen mindig csak dolgoztál, sokszor elfelejtkeztél rólam. Most már bevallom, Fritz. Most már nem szabad haragudnod érte, de sokszor nagyon fájt a szivem. De most már minden jól van, Fritz.

Heimburg Kurt is eljöhetett már. Jó ideig tapintatosan és a tőle természetesnek tetsző szerénységgel sehol sem volt. Talán aludt otthon, a Pasaréti-ut legvégén bérelt szobácskájában. Most eljött és becsületes gyermekarcán ragyogó örömmel, keményen megszoritotta a kezemet.

— Ez szép volt, Frau Doktor! Ezért érdemes volt élni — mondta egészséges mosolygással, aztán mintha egyszerre megszünt volna az lenni, ami volt, tudós és a nagy eredmény felének részese, kedves közvetlenséggel telepedett le nálunk.

— Maga nagyon szerény, Frau Doktor — mondta korholó hangon nekem. — Maga mindig rólam beszélt, amikor sajátmagáról kellett volna.

— Igazam volt, Kurt. A maga kémiai tudása nélkül semmire se mehettem volna. Együtt emlegetnek bennünket és ez az igazság. És most már hull a dicsőség mellé az arany is. A pénz. Mit csinálunk vele, Heimburg Kurt, mondja?

Rám nézett és mosolygott.

— Majd maga megmondja, Frau Doktor.

Heimburg doktorral együtt ért az a kitüntetés, hogy a Nobel-dijra érdemesnek tartottak bennünket. Szerte a világon vittem szerény nevemmel a magyar kultura és szaktudás hirét. Angliában és Franciaországban diszdoktori diplomát kaptam, hazámban pedig az orvosi fakultás nyilvános rendes tanára lettem.

(Folytatjuk.)

Inasházaspár szerény igényekkel, feleség évekig grófi urasági párnál komornaszobalány főz, szab, varr. Almássy-tér 10 fszt. 2. 29507

Perfekt urasági inas ajánlkozik. Andrikovits János, Bajnok-u. 11., II. 17. 69280

NŐI ÁLLÁS

8. Irodai alkalmazott

Kereskedelmi szaktanfolyamot végzett leány irodába, üzletbe ajánlkozik. Róbert Károly-körut 68. Trafik. „Kezdő" jeligére. 69253

9. Keresk. alkalmazott

Nagy szappangyár eladásban is jártas propagandistanőket fölvesz. „Gyakorlott 3541" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 58775

Havi 90 pengő fix fizetés és magas jutalékkal alkalmazunk kizárólag olyan intelligens hölgyet, aki foglalkozását kenyérkeresetnek tekinti. Személyes jelentkezés hétköznap 8—3-ig. Dohány-u. 12. Benedek.

Ugynöknők kezdők is könnyü, állandó jövedelemhez felvétetnek, jutalék azonnal folyósitva. Szombat, vasárnap 10—1-ig Hermina-ut 49. 29483

Vevők kiszolgálásában ügyes keresztény urilány állást keres. „Munkaszerető és megbizható 29463" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Garanciával biró hölgy trafik vagy cukorkaüzlet vezetését vállalja. Andrássy-ut 56. II. 11.

Intelligens leány elmenne eladónőnek, házvezetőnőnek gyakorlattal. Lónyay-utca 28. trafik. 69270

10. Ipari munkásnő

Kézikötőnőt keresek Nádor-u. 24. Nádor-penzió. Szoba 1.

Kötőnők jelentkezzenek mintával. Déval, IX. Tompa-utca 9. 69268

Függönyvarrónő villanygéphez felvétetik. Erzsébet-körut 54. II. 3. Brünn. 29503

Otthoni munka! Viszonylag csekély befektetéssel havi 120 pengő kereseti lehetőség bárkinek. Állandó foglalkoztatás garantálva. Anyagot szállitjuk, készárut átvesszük. Kérjen prospektust. Phönix körkötőüzem kft. Kisfaludy-köz 3—5. (Válaszbélyeg.) 69246

11. Egyéb alkalm. (nem házt.)

Kezdő fiatal táncosnő külföldi szerződésre kerestetik. Szinyei-Merse 29. Reisch. 69274

Kávéházba fiatal nő kenyeres, trafikos, vagy ruhatárba ajánlkozik. Wesselényi 69., IV. 4.

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Szorgalmas, dolgozni tudó, német és kevés angol nyelvtudással, penzióvezetéshez értő nő felvétetik. „Szobaasszony" jeligére Tenzer hirdetőjébe Szervita-tér. 58769

Magányoshoz házvezetőnőnek ajánlkozom. Dessewffy-utca 26. fszt. 6. 48699

Idősebb házvezetőnő, több éves bizonyitvánnyal, ajánlkozik vidékre, minden munkában jártas. Gál, Salétrom-utca 6.

Felvétetnek házvezetőnők, gazdasszonyok, komornák, szobalányok. „Házvezetőnő", Rákóczi-ut ötvenhárom. 37810

46 éves özvegy asszony ajánlkozik magányoshoz házvezetőnőnek. „Minden üzlethez értő 29512" Erzsébet-köruti főkiadóhivatalba.

Házikisasszony ajánlkozik magányoshoz, kisebb családhoz, vagy penzióba. „Jó bánásmód, szerény fizetés" Erzsébet-köruti Blocknerhez. 58789

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Gondozónőt keresek két éves kis gyermekhez. Jelentkezés 4—6. II., Zivatar-utca 5. fsz.

Jómegjelenésü fiatal leány elmenne egy gyermek mellé. Kuntz, Salétrom-u. 6. 29496

Szobalánynak vagy mindenes szobalánynak ajánlkozom. Dessewffy-utca 26., fsz. 6. *48698

Elsőrendü fiatal szakácsnő, éves bizonyitványokkal, nagy uri házhoz menne november 15-re. Szántó Mihályné, Kárpát-utca 13—15., II. lépcső II. 41. 48700

Középkoru főzőnő ajánlkozik jobb uri házhoz. Práter-utca 67., II. 23. 69286

Perfekt szakácsnő 8 éves bizonyitvánnyal ajánlkozik. Csalogány-utca 37., I. 24. 69272

Perfekt főzőnő, fiatal, éves bizonyitványokkal, ajánlkozik. — „Megbizható 75985" jeligére Margit-köruti főkiadóba.

Megbizható főzőnő és mindenes szobaleány ajánlkozik. — Ráday-u. 10. I. 12. *29508

Perfekt szakácsnő ajánlkozik uri házba hosszabb bizonyitvánnyal. Bérkocsis-utca 30., I. 12. 29510

14. Mindenes

Gyermekszerető mindenest azonnal fölveszek. Wesselényi-u. 32. IV. 7.

Fiatal mindenes főzőnő kéttagu uri családhoz november 15-ére felvétetik. Jelentkezés szombat és vasárnap 9—11-ig, d. u. 3—6-ig V., Nádor-utca 19. I. 10. Vadnay. 69265

Mindenes, jól főző, hosszu bizonyitvánnyal, felvétetik. — Csengery-utca tizenkilenc. Heves. 58772

Magányos urinő keres jóérzésü, jól főző mindenest hosszu bizonyitványokkal 15-re. Jelentkezés 10 óráig Lágymányosi-u. 17-a. II. 6. 72525

Főzéshez értő szorgalmas mindenes jó bizonyitványokkal, felvétetik kis családhoz. Jelentkezés d. e. 9-től V., Katona József-u. 26., V. 25. 48677

Mindenes főzőnő hosszu bizonyitvánnyal ajánlkozik azonnalra. Üllői-ut 16/a. Házfelügyelő. 69269

Fiatal főző mindenes éves bizonyitvánnyal ajánlkozik. — Mester-utca 41/b. Házfelgyelő.

Uri házhoz elmenne főző mindenes vagy kezdő szakácsnő. Cz. Julianna, Kartács 1. fsz. 9.

Fiatal főző mindenes ajánlkozik. Kósa Erzsébet, Szondy-utca 57., fsz. 7. 29505

Német főző mindenes vagy bejárónőnek ajánlkozik. Molnár-utca 19., III. 28. 29506

Mindenes és egy bejárónő ajánlkozik. Mosást vállalok. — Kresz Géza-utca 18., fsz. 7.

Jobb mindenes ajánlkozik. — Dandár-utca 5—7., 22. lépcső, III. 30. 69296

Főző mindenes ajánlkozik uri házhoz. Bajza-utca 70., III. 41.

Vidéki mindenes főzőnő, hosszu bizonyitványokkal, ajánlkozik. Déry-utca 7., félem. 14.

Önálló mindenes főzőnő hosszu bizonyitvánnyal, uri családhoz ajánlkozik. Erzsébet-körut 14. Házfelügyelő. 58790

15. Takaritónő, bejárónő

Bejárónő kis lakásba délelőttre felvétetik azonnal. Jelentkezni 9—11-ig Fecske-u. 15. I. 2. 37812

Perfekt bejárónő vagy főzőmindenes ajánlkozik. Rombach-utca 4, fszt. 1. 69271

Főzőbejárást vállalok. Futó-utca 12. földszint 12.

Főbérleti lakással biró, egyedülálló fiatal nő fél 10-től főzést, vagy takaritást, esetleg délutáni elfoglalatságot keres. V., Sziget-utca 15-b, II. 3.

Tisztességes, gyermektelen házaspár takaritásért akinél az összes házimunkát önállóan végzi november 15. vagy december 1-re. Cim főkiadóban.

Jobb családból vidéki fiatal özvegyasszony elmenne gyermektelen házaspárhoz, vagy nagyobb irodában takaritást vállalna. Fehér Aranka Cegléd, Postrestante. 69252

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátással

Gyógypedagógusnő elemista leánykához felvétetik. Jelige „Ellátással, lakással 29477" Erzsébet-köruti főkiadóba.

2 kislányomhoz (14 hónapos és 4 és féléves) keresek gyakorlott, önálló gyermekgondozónőt egész napra, aki közelben lakik. Klotild-u. 16. fszt. 2. 19572

Német nevelőnő délelőtti elfoglaltságot keres. Käthe Wuthe, Marczibányi-tér 10.

Csecsemőgondozásban gyakorlott kisasszony délelőttre ajánlkozik. Kisfaludy-köz 2. II. 3. Jászai. Tel. 145—375. 69281

Fiatal tanitónő gyermekek mellé uri házhoz szobalánynak ajánlkozik. Ajánlatok „Becsületes 69298" jeligére főkiadóba.

Jómegjelenésü tanitónő mindent varr, azonnalra állást keres nevelőnő, házikisasszony, társalkodónő. „Hadiárva 58780" jeligére főkiadóba.

Fiatal, intelligens német kisasszony délelőttre ajánlkozik. Anni Thaler, Amazon-u. 14. földszint 2/a. 69277

Komoly (született) német kisasszony fél vagy egész napra ajánlkozik. Csengery-utca 59., földszint 1. 5814

Német nevelőnő délutánra elhelyezkedne. Goldschmied, Ráday-utca 32, IV. 1. 29487

Megbizható született német fiatal nevelőnő délelőtti elfoglaltságot keres, lehetőleg Budán. Szives megkeresést kér délutáni helyén. Kelemen, I., Bernáth Géza-utca 25., II. 2.

17. Előkészités, internátus

Sikeres magánvizsgáért, érettségiért forduljon ide: Kresz Géza-u. 34. I. 7. Telefon 493—196. 93946

Magánvizsgákra, érettségire vidékieket is igen lelkiismeretesen, garanciával készitünk elő. „Honorárium utólag 69038" főkiadóba.

18. Nyelv- és művészet-okt.

Elsőrendü nyelvórák nagyon olcsón. Forditások. Progress, Rákóczi-ut 30. 58826

Bécsi tanárnő német, francia, zongora, énekoktatást vállal. Telefon 11—45—59. 58797

Angolul, esetleg csoportot vagy haladókat is eredményesen tanitok. „Serious 48694" főkiadóba.

Zongoraoktatás jutányosan, csoportban is. Ugyanott hegedü, csellótanitás. Telefon 125—527. 93938

Olaszországi születésü fiatalember olaszul tanitana. „Ellátásért és csekély dijazásért 5797" főkiadóba.

Angol hölgy még néhány órával rendelkezik. „Biztos eredmény 48665" főkiadóba.

Kiváló német tanár cime Rökk Szilárd-u. 29. I. 2. 69012

Legszebb német kiejtésü nyelven tanit uriasszony felnőtt és gyermekeket. Könnyü metódus. Megbeszélés 6—8-ig. József-körut 52. I. 20.

Zongoratanitást vállal kitünő diplomáju zongoratanárnő József-utca 17. (142—008.) 58804

19. Keresk. oktatás

Ferencköruti (huszonnyolc) Gyorsiróiskolában különféle tanfolyamok. Államvizsga. Állásközvetités. Telefon: 387-129. *

Irodai gyorsiróvá, gépiróvá gyorsan, olcsón kiképezzük. Különórás kiképzés „Stenografia", Rákóczi-ut 14. *58651

Gyorsirástanitás különórában hat hétre 20 pengőért. Gépirás tanitás. Imrédiné, Falk Miksa-utca 14. 58754

Aki könyvvitelt gyakorlati uton tökéletesen kiván rövid idő alatt elsajátitani és mérlegképessé válni, jelentkezzék 326—036. alatt 8—10, vagy 2—4 között. *

Gyarmati dr. v. országgyülési gyorsirófőnök gyorsiróiskolája, Dalszinház-utca 2. 12-12-08 Esti tisztviselőkurzusok.

21. Egyéb oktatás

Ingyen kiképzek intelligens urileányt. Márkus kozmetika. Veres Pálné-utca 4. 58739

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Vizsgázott ápolónő uri házaknál masszirozást vállal. Murányi-utca 21. I. 8. *69255

24. Magánnyomozó

Janda Miklós dr. magánnyomozó, olcsó, gyors, megbizható. Teréz-körut harmincnégy. 123—999. 5487

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon 1—380—98.

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi! Telefon: 183—549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó Erzsébet-körut 17. Tel. 143-433.

Magánnyomozásra intelligens, megbizható keresztény fiatal embertől kimeritő ajánlatot kérek. „Fajvédő 69291" jeligére főkiadóba.

25. Szabás-varrás

Kelengye varrónő házhoz ajánlkozik. Liliom-utca 33. I. 14. 29490

Szabónő, szücs 4 pengőért házakhoz. Cserei-utca 3. III. 110.

Francia-angol szabónő olcsón vállal ujat, alakitást. Liliom-utca 21. II. 12. 69266

Háznál foltoz 50 fillérért iparművésznő mikulást, karácsonyit. Márkusné, Lenke-tér 7. IV. 6. 72527

Szőrmebundák rendbehozatalát házaknál is vállalom. Andrássy-ut 79. II. 18. 93945

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Grimm, József-körut 65. Világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban részletre, garanciával. *58529

Előlegnélküli huszpengős részletre külföldi zongorák 350 pengőtől. Bösendorfer, Ibach, Förster, Kochkorselt, Stingl, Lauberger világmárkák csodaolcsón: Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körut huszonhat. 37731

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörü hangu négyszáz. Valódi Bösendorfer ötszáz. Garantáltak, jókarban. Zongorák, pianinók feltünő olcsón, előleg nélkül, legcsekélyebb részletre. Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben. Erzsébet-körut sarok. 69011

Különleges ajánlat! Néhány gyári uj külföldi zonzorát hallatlanul olcsón eladok. Használt zongorák garanciával 500 pengőtől. Mielőtt bármit vásárol, feltétlenül keresse fel Reményi Zeneművészeti Főiskola szállitóját, Király-utca ötvennyolc. 69015

Sternberg ... 136068

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb, csodaszép hangu, modern hangszerbutorkülönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Kochkorselt legmodernebb pianinó, Laubergergloss legujabb modellü zongora legeslegolcsóbban részletkedvezményesen szakgaranciával. Reiszman Mártonnál, Erzsébet-körut tizenhét. 37820

Pianinó Rachse gyártmány 500 pengőért eladó. III. Berend-u. 9. 5849

Erőss Ernő nyugalmazott detektiv magánnyomozója. Szász Károly-utca 3. Telefon: 3—555—27. 5791

MUSICA r. t. VII., Erzsébet-körut 43.

Használt zongorák és pianinók feltünő olcsó árban, kényelmes fizetési feltételek. váltó nélkül. 58383

Tangóharmonika 120 basszussal világmárkás, alig használt, olcsón. Marnitz, József-körut 37.

Legeslegolcsóbban vásárolhat utólérhetetlen választékbőségünkből Magyarország legnagyobb zongoratermében: „LYRA" Részvénytársaság, Erzsébet-körut 19. Sarokbejárat. Jókarban: Bösendorfer 500, Steinway, Bechstein, Förster, Wirth, Oeser, Stingl, Laubergergloss, stb. hihetetlenül olcsón. Kényelmes részlet, tisztviselőkedvezmény. Bérzongorák legelőnyösebben 68832

Zongoravétel, eladás, csere, javitás, hangolás, szállitás felelősséggel, legszolidabban Keresztély hirneves zongoratermében, Vilmos császár-ut 66.

Mignon-zongora ötszázért, világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, legcsekélyebb részletfizetésre. Scala, Erzsébet-körut tizenöt. 37711

Veszek intézetnek zongorát, pianinót, harmoniumot. Hornyák, Bajnok-utca 9. Telefon 1—376—67. 37807

INGATLAN

29. Birtok

40 kat. hold eladó Soltvadkerten. Budatétény, Határ-u. 11. Harmati. 69249

30. Telek

Gyönyörü fekvésü 240 öl telek Pasaréti-ut 155. eladó. Telefon: 154—490. 58777

Pasaréten, Torockó-utcában, összközművés telkek igen olcsón, részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181—853. 58817

Rókushegyi Alvinczi-uton közműves 540-es telkem 55 pengő ölenként készpénzzel. Takácsnál, Pestszenterzsébet, Vörösmarty-utca 125. 5795

Magyar Tisztviselők Takarékpénztára, IX., Ferenc-körut 14. Telefon: 1—888—78. Ajánlja előnyös részletfizetési feltételekkel az alábbi közműves ingatlanokat:
Villatelkek Budán, a Lenke-utnál, a Budaörsi-, Aga-, Daróczi-utcák között.
Bérvillatelkek a Mexikói-uton, villamos és autobusz mellett.
Bérháztelkek a Boráros-téri hidnál, Mester-, Tinódy-, Ipar-utcák között.
Családiháztelkek Zuglóban, a Bazsarózsa-, Gvadányi-, Fogarasi-utak között, ugyanott családiházak épitéséhez lakáspénzlekötéssel épitési kölcsönt folyósitunk. 69018

Rózsadombon, Vérhalom-térnél összközművés telkek igen olcsón, részletfizetésre eladók. Magyar Általános Ingatlanbank Részvénytársaság, IV., Deák Ferenc-utca 17. Telefon: 181—853. 58372

Bérháztelkek a Boráros-téri hidnál, Mester-, Tinódy-, Ipar-utcák között, kedvező feltételekkel eladók. Érdeklődni Magyar Tisztviselők Takarékpénztára rt.-nál IX., Ferenc-körut 14. Telefon: 1-888-78. 69019

Nagyjövőjü kis villatelkek Budán, a Szent Imre-városban összközművel, cisztercita rendház parkja mellett. Daróczi-, Budaörsi-, Aga-utcák között több éves részletre is eladók. Érdeklődni a helyszinen, Ibrahim-utca 13. sz. alatt. Vasárnap egész nap, vagy Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, IX., Ferenc-körut 14. Telefon: 188—878. 69016

X. kerületben 12.000 négyszögöl telektömb olcsón eladó. Két utcára néző hosszu fronttal. Érdeklődni: I., Alkony-ut 26. Sz. Sándor. 48644

32. Bérház

Külföldre költöző uricsalád eladja jólépitett adómentesét nagy veszteséggel, 45.000 készpénzért, további tizezer elsőhelyi többéves, hatszázalékossal. Bruttó jövedelme: 7000. Netto: 9 százalékra. „Gyors elintézés 5796" jeligére főkiadóhivatalba. *

Mussolini-térnél átirásmentes, négyemeletes bérház huszonhétezer hozammal, feltételekkel, átirva, százötvenötezerért. 12—29—51. 84061

Egyszázötezerért Baross-térnél közvetlen, teljes komfortos háromemeletes bérház, huszonegyezer jövedelemmel, eladó. Feuerstein, 12—29—51. 69288

Figyelem! Központi modern bérház, husz kettőszobás komfortos lakással, üzletekkel, 15.300 jövedelemmel, 87.000. Székely, 132—752. 37718

Üzemi célra háromszázharmincöles, nyolclakásos bérház körutnál, 24.000-ért, kondicióval. Telefon: 120—913. 37718

Kettőezernégyszázat jövedelmező, nagyadómentességü budapesti sarokház, üzletekkel, egyszobás, kettőszobás, összkomfortos lakásokkal, huszonkettőezerért, feltételekkel. Proházkánál, Mária-utca huszonkettő. 37819

Kényszerből eladom sarokházam füszerüzlettel — aranybánya — háromszobás, komfortos, még háromszor szobakonyhás lakásokkal, pincével, tizszázalékos hozammal, huszezerért, felével átvehető Scheffnerné, Telefon 347—506. *5840

33. Villa, palota

Nagyadómentességü kétszer háromszobás, összkomfortos urivilla, személyzeti lakással, kényszerüségből nagyon olcsón eladó. Proházkánál, Mária-utca huszonkettő. 37818

Gábor Áron-utcai adómentes, négyszobás, hallos komfortos, gyönyörü urivilla, parkban, hatalmas terraszokkal, 36.000-ért, 20.000-rel megvehető. 1—396—83. 37641

Tőkebefektetésre alkalmas tizszobás kastély, ezernyolcszáz négyszögöl gyümölcsössel és ősparkkal, fővárostól félóránvira olcsón eladó. Cim főkiadóban. 19575

Keresek negyvenezerért kétlakásos budai villát. Ajánlatokat priváttól kérem „Ármegjelöléssel 69289" jeligére főkiadóba.

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

1 és 2 szobás komfortos, ujonnan épitendő családi házak telekkel, közművekkel, lakbértörlesztés mellett kaphatók Zuglóban, a Vezér-utcai villamos végállomástól néhány percnyire. Ugyanott leköthetők közműves telkek is hosszu részletfizetésre. Érdeklődni Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, IX., Ferenc-körut 14. Telefon 188—878, vagy vasárnap egész nap a helyszinen, Bazsarózsa- és Gvadányi-utca sarkán levő irodákban. 69020

Krisztina legszebb részén családi házamat eladnám vagy elcserélném kisebb pesti bérházra, ráfizetéssel. Gellérthegy-utca 33. 15135

Háromszobás, összkomfortos, adómentes, diszkertes uriház villamosmegállónál, 17.000-ért. Felével lakbértörlesztésre. Erzsébet-körut négy. Labancz.

Öröklakás, kettőszobás, kedvező feltételekkel átadó. Tel.: 257—508. 76459

Ilosvay-utcai villanegyedben bájos háromszobás komfortos, adómentes családi ház 10.000-rel átvehető. Tel. 154—490.

Két-háromezer készpénzért, magas lakbértörlesztésért családi házat, telket keresek. „Állami tisztviselő 5820".

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Rákoshegyen 3 szobás ház, egyszobás családi ház sürgősen törlesztésre eladó. Zrinyi-utca 54. Fodor. 37813

Rákoscsabaujtelepen háromszobás, komfortos, gyümölcsössel hatezerért, ezerrel átvehető, hátralék lakbérrel törleszthető. Lenyó, Ujtelepi állomásnál, trafikban. 37817

BERENDEZÉS

36. Butor

Angol nádazott szalon, rekamierek, biedermeier uriszoba, ebédlő költözködésből. Egyetem-utca 3. Pulay. 68983

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban Dessewffy-utca 47. 58484

BUTOR VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere. Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatuj, valamint használt modern, antikstilusu márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédlők, hálók uriszobák szalonok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok utólérhetetlen legolcsóbb árakon, 58566

Előleg nélküli leghosszabb lejáratu részletfizetésre sezlonok takaróval hatvanöt, válogatott ebédlőszőnyegek huszonnyolc pengőtől. Rekamier különlegességek, fotelágyak, paplanok, futószőnyegek, fehérneművásznak, ruhaszövetek Lakásberendezőnél. Baross-u. hetvennégy.

Ujrendszerü butorhitel. Lakását berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesitett harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belüli törlesztésnél kamatokat visszatéritjük. Kardos Testvérek, Wesselényi-utca 18. 69013

Butort legjobban Bog-Mil butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 58362

BUTORMAGAZIN Mária-utca 46—48. Részletre is. Használt hálók 80—150-től, telehálók 240-től, luxuskivitelben 300-tól. Használt ebédlők gyönyörü fazonokban 170-től, luxus kivitelben 300-tól. Használt kombinált berendezések 235-től. Használt konyhák 50-től. 58389

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 negyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térnél.) 69021

Cseresznye hármasszekrény, mokettgarnitura, sezlon, antik szekrények olcsón. Bakáts-tér 8. Tóth. 58802

Teljesen bebutorozott légfütéses lakásom azonnal eladom. Megtekinthető hétfőtől is. Dohány-utca 30. papirüzlet. *

Gyermekkocsik, gyermekágyak, csőbutorok legolcsóbban Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 58820

Király-utca 82 Sztopka asztalosmester Butor asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfaháló 7 darabból 195, teleháló 7 darabból 265, ebédlő 9 darabból 300, konyha 6 darabból 85. Jobb, díszesebb telehálók, kombinált berendezések, ebédlők 400 pengőtől. Részletfizetési kedvezmény. Csomagolás ingyen. 58810

Gyönyörü háló, kombinált szalon, ebédlő, vasárnap is, privátnak. Veres Pálné-utca 40., földsz. 1. 93935

Biedermeier ülőbutorok, könyvszekrények bőrgarniturával, aranycsillárok, csodás neobarokkgarnitura, háromajtós szekrények, cseresznyebutorok olcsón. Siegler. Andrássy-ut hatvanhat. 69257

Egy teleháló eladó. Népszinház-utca 38., földsz. 1. 69261

Akar olcsón vásárolni? Használt márkás műbutorok eladása: legmodernebb diógyökér műbutorebédlő, lakkcsiszolt Louis XVI. stilü háló, cseresznyefa empire háló, dusfaragásu renaissance ebédlők, uriszobák, garniturák, továbbá legujabb tervek szerint berendezett kombinált szobák, kárpitosbutorok stb. Jókai-utca 36. 58431

Sajátkészitményü modern konyhák, szines butorok, használt konyha-csere. Legolcsóbban, részletre is. Millernél, Podmaniczky-utca hat. 58376

Modern konyhák, rekamiék, sezlonok, matracok legolcsóbban. Részletre is. Használt-konyha csere! Rákóczi-ut 9. Bejárat Eszterházy-utcából.

Butorok, konyhák olcsón legkedvezőbb részletre is. Károly-körut 16. udvarban. 58383

Két pengőért hetenként matrac, sezlon, rekamier Károly-körut 16. udvarban 58387

Cseresznye, topolya, dió és arany garniturák, barokk, biedermeier rekamiék, barokk kis butorok, üvegcsillárok. Schwarz, Dob-utca 1. 58439

Cseresznye garnitura, könyvszekrény, komód, párosszekrény olcsón Karpfenstein-utca 15. 37761

Gyönyörü háló, ebédlő, kombinált szalon sürgősen olcsón. Jósika-utca 2., I. 4. 93894

Havi huszpengős részletre vásárolhat gyönyörü butorokat. Eichlernél Nagymező-utca huszonöt. 69211

Gyönyörü uj, használt műbutorok (Márkás.) Hálók, ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, csodás kombinált berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat. Városházánál. 69210

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktárainkban uj és használt márkás műbutorainkat, hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok garniturák utólérhetetlenül olcsón Károly-körut 3-a. Butorüzlet.

4 Biedermeier szék ovál asztallal jutányosan átadó. Molnár, Damjanich-utca 25-b, II. 21. 5846

Két kombinált szoba, egy teletopolya háló, konyha eladó. Dohány-utca 60., félem. 8.

Eladók: szalon, bőrgarnitura, disztárgyak, egyéb butorok. Személynök-utca 21—23., II. 3.

Gyönyörü dióháló 268, matrac. Csengery-utca tizenkettő. I. huszonhárom. 58792

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 29, földszint 2. Telefon: 120—417. 58763

Veszünk legmagasabban butort, irodabutort, lakberendezést. Penziás, Rákóczi-ut 86. Telefon 13—76—62. 37828

Veszek: Modern butort, régiségbutort, szőnyegeket, irodabutort. Freller, Lónyay huszonhét. 18—72—77. 37829

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Perzsa- és szmirnaszőnyegek olcsón eladók. Váci-u. 18. I. 1.

Futószőnyeg, asztal, dohányzóasztal eladó. Tátra-utca 15-a. III. 1. 5818

Ó-Meisseni antik kályha gazdag aranyozással, reliefekkel eladó. Kisfaludy-utca 5. I. 2.

Legolcsóbban vásárolhat, javittathat, tisztittathat keleti-, magyarperzsát, gépszőnyeget Javhtóműhelyben, József-körut 62. Telefon 143—926. 58821

Alig használt Elektrolux porszivógép igen jutányos áron eladó. Lánchid-utca 6. II. emelet 7. 58783

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyarperzsák, sezlontakarók, futók, vásznak. Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 58812

Két összekötő perzsaszőnyeg, keleti, igen olcsón eladó. Privát. VII. Akácfa-u. 41. II. 16.

Perzsa szőnyeget (hibásat is), zálogjegyet magas árban veszek. Telefon: 142—843. 58374

38. Iroda- és üzletberendezés

Gyorsmérlegek, sonkavágó, márványpultok, **jégszekrények,** pultüvegek, felszerelések használtak nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 69248

Amerikai irodabutorok, redőnyös iratszekrények, pénz- és okmányszekrények, ujak, alig használtak, gyárilag rendbehozva, nagy választékban, kis árakon Universálnál. Wesselényi-utca 8. 69030

Üzletberendezés üvegpulttal, üvegszekrényekkel, karzattal, lépcsővel, elköltözés miatt alkalmi áron eladó. József-körut 9. A házfelügyelő bemutatja. 58734

JÁRMÜ

39. Személyautó

Morris csukott, angol legkifogástalanabb karban, azonnal olcsón priváttól. Telefon: 154—589. 5860

41. Motorkerékpár

Motorbicikli, Juery-gyártmány, 200 kg teherbirással, eladó, esetleg kisebb teherautóra becseréljük. XIV., Kerepesi-ut 62. Tel.: 29—79—70. 58778

44. RUHÁZAT

Gyönyörü perzsa bunda, ebédlő, kombinált szalon, háló olcsón. Jósika-utca 2., I. 4. *

Bunda, szürke és fekete, gyönyörü, divatos, olcsón eladó. Népszinház-utca 40., III. 5.

Télikabát, szőrmék, estélyi, utcai ruhák, elegánsak, olcsón. Peterdy-utca 5., I. 12. 69290

Perzsalábbunda, gyönyörü és egy szilbunda olcsón, sürgősen eladó. Erzsébet-tér 12. Házfelügyelőnél. *58768

Gyönyörü perzsabunda eladó délelőtt tizenegytől egyig. Fecske-utca 15., I. 2. 37811

Férfi átmeneti kabát jó állapotban eladó. Vörösmarty-utca hét, I. 2. 69263

Férfibunda szilszkinbéléssel és gallérral eladó. Árpád-utca 8., III. 19. *58764

Gyönyörü ezüstróka, hermelinsál, kombinált szekrény sürgősen eladó. Rózsa-utca 38-B., I. 1. Király-utcánál. *

Perzsabunda, perzsalábbunda válogatott lábakból, alkalmi árban. Vörösmarty-utca 14. Füredi. *58823

Perzsalábbunda, extra minőségü, kifogástalan, középtermetre, eladó. Petőfi Sándor-utca hat, harmadik három. 58784

Alkalmi perzsalábbunda jó állapotban eladó. Sas-utca 27. „Uránia" pensió. 58782

Viselt ruhákért saját üzletem részére legtöbbet fizetek. Feldmann, Kazár-utca 7. Telefon: 123—266. 58258

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon 128—942. *

Csodálatos árakat fizetek használt férfiruhákért, zálogcéduláért. Fischbein, Dob-utca huszonöt. Telefonáljon: 135—422.

Férfiruhákért, mindennemü zálogjegyért szenzációs árat fizetek. Ruhaüzlet, Dob-utca 31. Telefon: 349—754. 93942

Használt férfi, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérneműért, szőnyegért legtöbbet fizetek. **Gyapjuszövetre** is **becserélem.** Freund, Dobozi-utca 27. 142—673. Vidékre is megyek. 93939

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy **divatos szövetre cserélek.** Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 134—685. 93940

ÜZLET

46. Füszer- és csemegeüzlet

„Sajt, vaj, csemege"-üzlet modern berendezéssel, jól bevezetve, teljes felszereléssel jégszekrény, Berkel-mérleg, áruraktár, stb. együtt 1200 pengőért kivándorlás miatt átadó. Boltbér 70.—. Cim a főkiadóhivatalban. 19535

Legjobb helyen füszer-csemegeüzlet eladó vagy bérbeadó. Hollán tizennégy. 5858

Füszer-csemegeüzlet belső gócponton, két gyorsmérleggel, ötezer havi bevétellel, — iparjoggal együtt — nyolcszázért eladó. Stern, Baross-utca negyvennégy. 37824

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Aranybánya kocsma 26 bebutorozott penzió épület eladó. Hortváth-Kert, Balatonboglár.

Termelőnek borait engedélyével kimérem, helyiség, vevőkör, összeberendezésem van. Jelige: „Készpénzvétel 29514" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba. *

Saroksöntés jogfolytonos, idegenforgalmu gócponton, aranybánya, havi netto 1000 pengő jövedelemmel eladó, társulható. Rákóczi-ut 68., I. 12.

Jóforgalmu kocsmám, jogfolytonos, katona létem miatt olcsón átadom. Vevő nem jár rosszul. Cim főkiadóban.

49. Egyéb üzlet

Illatszertár Belvárosban, üvegportállal, urnőnek is aranybánya — betanitom — kiházasodásból féláron eladó. Stern, Baross-utca negyvennégy.

Ruhatár azonnal átadó. Délután 2—6-ig. Baross-tér 15., I. 5. 58787

Önálló trafikvezetés lakással, egyezerötszázzal azonnalra átadó. Matkovich, Fő-utca 22. *5774

Cukrászda cukorkaüzlet, engedéllyel, OTI-val szemben, eladó. Megtudható: VI., Tüzér-utca 2. Siposné. 48657

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogjegyet, férfiruhát, ékszert, irógépet varrógépet, szőnyeget, mindenfélét legmagasabb árban veszek. Király-utca 50., udvarban. Telefonáljon: 118—430. *93941

52. Irógép

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

Egyszáznegyvenötért uj portable, használt, ujjáépitett irógépek legolcsóbban. Kele, Podmaniczky tizenhét. 58762

53. Varrógép

Közismert legolcsóbb szaküzlet használt Singer stb. családi, ipari varrógépekben. Központi Gépraktár, Rákóczi-ut 80. udvarban. 58363

54. Különböző gépek

Könyomdai kézisajtó 3, olcsón eladó. Megtekinthető Zitatelep 26/8. 69264

55. Vegyes

Dijnyertes kuvasz, him, másféléves, olcsón eladó. Dr. Balázs, Mátyásföld, Gara-utca 4.

Vörösbor, balatonvidéki, 50 hektoliter, részletekben is eladó. Cim főkiadóban. 58766

Takarmányrépa olcsón eladó. Gróf Haller és Vaskapu sarok fatelep. Telefon 135—971. *29509

Vidéki fürdőszobaberendezések, fürdőkád, kályha, mosdó, WC. legjutányosabban kapható. Bálint, Magyar-utca 1. Kérjen ajánlatot. *58773

Előszoba butor, csillárok, edények, sifelszerelés, kályha, perzsabunda, paplan eladók. Alkotmány 16. II. 12. *48691

Angora cicák, szürkék, gyönyörüek eladók. Hold-u. 29., földszint. 93934

Zománcos uj fürdőkád öntöttvasból eladó. Füszerüzlet, Hollán tizennégy. *5857

Pedigrés gyönyörü airedale terrier, nyolchónapos, házőrzésre is kitünő, eladó. Ginder, Szondy 84. I. 1. 48676

Mosdó, amerikai szekrénykoffer, különböző apróságok eladók. Dessewffy-utca 5, földszint 8. Megnézni 11—12 és 2—6. 69250

Használt kottákat veszek. Értesitést Csengery-utca 48, földszint 11. 69294

Használt kozmetikai felszerelést vennék. Horthy Miklós-körtér 3. Dr. Rajna. 72526

Mély gyermekkocsit azonnal vennék. I., Attila-u. 37. I. 1. Nagy Erzsébet. 15136

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Garszonlakások kiadók, Limanova-tér 22. Rónai-utcai református templom hátamögött. 5596

Kétszobás modern, világos, napos, komfortos lakás II. emelet, fürdőszoba, WC, előszoba, konyha, kamra, olcsó bérrel. Nürnberg-utca 9., esetleg azonnalra átadó. 5815

I. ker., Tamás-utca 36., villában azonnal kiadó 3 szoba, hall, fürdőszoba, konyha és cselédszoba, zárt veranda. Évi bére 1100 pengő. 58801

Egyszobás, konyhás, kamra, WC, tágas, világos, parkettás. Csáky negyvenhárom.

Kettőszobás, félkomfortos lakás azonnalra kiadó. San Marco-utca 59. Házfelügyelőnél. 5593

Kettőszobás, komfortos lakás azonnalra kiadó. Limanova-tér 22. Rónai-utcai református templom hátamögött. 5595

Kettőszobás, komfortos festve, mázolva P 1050. XI. Zsombolyai-utca 12. 58647

Kettőszobás hallos, összkomfortos utcai lakás azonnalra. Lövölde-tér 2. 84040

Dankó Pista-utca 20-22. házban egy- és kétszobás modern lakások kiadók. *58755

Egy-kétszobás hallos és garszon luxuskivitelü lakások, központi melegvizzel, kertes uj bérpalotában (légvédelmi óvóhely) novemberre szolid bérekkel kiadók. Daróczi-ut 26. (Lenke-térnél.) Vasárnap is megtekinthetők! 5660

Háromszobás hallos, komfortos, etagefütéses, első emeleti lakás azonnalra kiadó. San Marcó-utca 59. 5394

5 szoba hallos, minden kényelemmel felszerelt **modern villa** azonnal **kiadó.** Közel a város szivéhez, gyönyörü kilátással, függőkerttel. Érdeklődni lehet: 155—150 vagy a helyszinen: I., Istenhegyi-ut 13. alatt. 58827

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Átutazónak zártfőlépcsőházból gőzfütéssel, külön előszobával dunai luxusszoba, legmodernebb, fürdőbenyilóval, Országháznál, megbizható, magános uri helyen. 118—395.

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, legolcsóbban „Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12—19—05. *

Vidékieknek szoba napokra. Akácfa-utca 4. II. 1. Félemelet van.

Előkelő átutazónak főlépcsőházi elegáns szoba légfütéssel, fürdőbenyilóval uri helyen. 124—765. 84037

Átutazóknak zártfőlépcsős elegáns szoba körutnál napi, havi bérbe. Disztingvált 14—17—44.

Átutazóknak gőzfütéses luxus szoba fürdőbenyilóval négy pengő pesti Margithidfőnél. 11—48—75. 58714

Budapesten legolcsóbb az **„Európa Szálloda".** Központi fütéssel, hideg-meleg folyóvizzel tiszta utcai szobák. Lift. Nagymező-utca kilenc. 84034

A legfontosabb szempont

— Mik az igényeid egy esetleges vőlegénnyel szemben? Pénz, eszesség, megjelenés?

— Egyedül a megjelenés. Csak jelenjen meg minél előbb... (Wiener Journal.)

Dohány-utca 46., háromszobás hallos modern lakás kiadó. **Központi fütés, melegviz.** Felvilágositás házfelügyelőnél vagy telefon: 181—915. *

Buda legszebb helyén, Szép-Ilona, 1939. május 1-re kiadó 3 szoba hall összkomfortos urasági lakás, kert, garázs, mérsékelt bér. Bővebb felvilágositást: Varázs-utca 16., földszint 5. 5807

Reprezentáló urilakás kiadó: Krisztina-térre néző, Roham-utca 5., uri házban, 1939 májusra. (Modern, nagyméretü négyszobás, másodemeleti, erkélyes, napos). 93944

Bérház, dupla sarok, belső városrészben, egy-kétszobás utcai lakásokkal 25.000 pengő bérrel, 155.000 pengőért, felével átvehető jutalék — átirásmentesen. Telefon: 11—30—89 délelőtt 9—11, délután 4—6 órakor. 58798

Vilmos császár-ut 15-c., lépcsőházii bejáratu, **háromszobás** modern lakás kiadó. **Központi fütés, melegviz.** Felvilágositás házfelügyelőnél vagy telefon: 181—915. *58760

Márvány-utca 42., ötszobás, erkélyes, modern lakás kiadó. Felvilágositás a házfelügyelőnél vagy telefon: 181—915. *

Egyszobás félkomfortos, kertes, világos, levegős azonnalra. Pusztaszeri-ut 5. 58822

Egyszoba hallos betegség miatt azonnalra átadó. Légrády Károly-utca 50-a. 58774

Háromszobás napos, világos, modern lakás azonnal kiadó. Thököly-ut 8. Tel. 135—095.

Gyömrő tófürdőn, Rudolf-utca 46., háromszobás lakás decemberre kiadó. 69292

Rákóczi-ut 73., háromszobás hallos, modern lakás kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél vagy telefon: 181—915. * 58756

Lakáskataszternél butorozott szobáját bejelentésre bérbeadják. **Lakáskataszternél** főlépcsőházi, valamint átutazószobát bérelhet. Horn Ede 8. Telefon 125—782. *

Átutazószoba Newyork-kávéháznál, zártfőlépcsőházi elegáns, fürdőszobával azonnalra, napokra. 14—14—48. 58445

Átutazó szoba napokra, központi fütéssel, folyó melegvizzel. Akácfa-u. 6. I. 1.

Főlépcsőházi luxus átutazószoba fürdőszobával, uri helyen, napi-, havibérbe. 137—760.

280.— havonta kétszemélyes, kitünő penzió, gőzfütéses, melegvizes balkonszobában. Bellevue penzió, Géza-utca három, Parlamentnél. 58793

30.— havonta nagy manzard szoba, butorozva vagy anélkül kiadó. Géza-utca három.

Idősebb urinő (gyengélkedő is) legjobb ellátást (gondozást) utcai lakásomban.
Ugyanott tiszta, szerény szobácska ellátással is. Tisza István-utca 16., II. egy. 58795

Átutazónak zavartalan. Akadémia-utca öt. V-ös lépcsőház, II. 12. 58796

Elkülönitett nagy, világos szoba üresen 30.— pengő, fényképésznél, Károly-körut 24.

Margithid penzió, gőzfütéses szobák, kitünő ellátással napi hat pengő. 11—48—75. 58807

Dunaparti szobák négy pengőtől penzió. Gülbaba, Mecset-utca 14. 16—64—36. 58808

Átutazóknak szépen berendezett szoba budai Margithidfőnél három pengő. 16—64—36.

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel magánosnál modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban. Tátra-utca 315—010. 58810

Otthont, komfortot, ellátást azonnalra urinőnek. Teréz-körut 24-b., II. 8. 5859

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **napibérért.** Telefon 1348—56. Expressnél.
Napibéres főlépcsőházi garszonbérletek azonnalra. Telefon 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16., fszt. 3. 37802

Lépcsőházi, szép, Arany János-utcára néző szoba, mellette fürdőszoba, kiadó. Lift, telefon. Bővebbet Tükör-utca 2., házfelügyelőnél. 58811

Budai villában szép szoba kiadó. I., Tóth Lőrincz-utca 31. Telefon: 141—739. *58767

Különbejáratu szoba fürdőszobával 20 pengőért. Ráday-utca 11., I. 6. 69283

Belvárosban, Fehérhajó-utca 8., II. 2. Elegáns központi fütéses, ellátással kettő személynek. 78771

Főlépcsőházi szobácska tizennyolcért magánosnál. Szövetség-utca 39., III. 33. 37816

Vidéki garszon ur részére lépcsőházi bejáratu utcai szoba, fürdőszoba, telefon használattal azonnalra kiadó. Mária-utca 46., földszint 1. 3710

Központifütéses, meleg folyóvizes, kétszemélyes elegáns szoba, ellátással személyenként 100 pengőtől. Városház-utca 14., V. 1. Tel.: 38—10—13.

Csinosan butorozott különbejáratu kis szoba fürdőszobahasználattal ur részére kiadó. Klotild-utca 22. II. 19.

Magános hölgyet vagy urat teljes ellátásra elvállal uricsalád, pestkörnyéki komfortos villában. Vasut, autóbusztól 5 perc. Ajánlatokat „Kényelmes otthon 29468" jeligére az Erzsébet-köruti főkiadóba.

Átutazóknak Nyugatinál állandóan fütve, zártfőlépcsőházi, modern, fürdőbenyilóval, napibérbe olcsón. Telefon: 126—134. 48685

Komfortos különbejáratu, utcai, uri ellátással, jutányosan, gondozással is. Lövőház-utca 6., I. egy. 48695

Főlépcsőházi gyönyörü szoba belvárosban napi-, havibérbe. Uri miljö. 18—27—04. 93936

Elegánsan butorozott, kétablakos udvari szoba fürdőszoba használattal IX. Högyes Endre-utca 2., földszint 7. kiadó.

City Penzió. Központon, Gróf Klebelsberg (Hold)-utca 23. Telefon: 113—163. Szép szobák. Elsőrendü ellátás. (Diétás). Mérsékelt árak. Állandóknak árkedvezmény. 5824

Elegánsan berendezett szoba foglalkozással biró középkoru urnak azonnal kiadó. Szent István-körut 7., II. 10. 48634

Utcai, különbejáratu, meleg átutazószoba olcsó havibérbe. Aradi 11., I. 2. 5840

Nagy utcai szoba, butorozatlan, kiadó. Telefon. Teréztemplomnál. Király-utca 52., II. 15. 5841

Különbejáratu elegáns utcai szoba, modern berendezéssel, fürdőszoba használattal 2 személy részére is kiadó. Sziv-utca 66., II. 9. 69279

1—2 szoba konyhahasználattal, részben butorozva, kerestetik. „Budán" jeligére Blocknerhez, Városház-utca. 58119

Keresek butorozott különbejáratu szobát, fürdőszoba használattal Krisztina, Margit-körut és Fő-utca környékén. Választ ármegjelöléssel kérek. „G. I." cimre II., Fazekas-utca 24. I. emelet 1.

Budai villában keresek szobát. Telefon-, fürdőszoba használattal, esetleg ellátással. „Részletes ajánlat 69247" jeligére ármegjelöléssel főkiadóhivatalba.

59. HELYISÉGBÉRLET

Világos raktár- vagy műhelyhelyiségek azonnalra kiadók. Nagyszombat-utca 4. 5591

Raktár, műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Szőlő-utca 12. Bővebbet házfelügyelőnél. 5592

Türr István-utca 9. (Váci-utca sarok) alatti üzletházban szép nagy emeleti, világos utcai helyiségek azonnalra is kiadók. Bővebbet dr. Szécsi ügyvédnél 3—6 óráig. Telefon 111—993. 58816

Háromszobás lakás, jelenleg háztulajdonos lakja, bereendezéssel vagy anélkül kiadó. Baross-utca 126. Telefon: 140-881.*

Forgalmas helyen saroküzlethelyiség pincével, füszer, csemege és minden más célra. Pannonia-utca 14. 58770

Uj portálos üzlethelyiség azonnalra átadó. Vámház-körut 11. Telefon: 182—423. *58761

Uzemhelyiség, világos (viz, gáz, villany) azonnalra bérbeadó. Ranolder-utca 4. *58759

Portálos üzlethelyiség alkóvval és teljes berendezéssel azonnalra kiadó. Baross-utca 89. *29430

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Objektum Részvénytársaság, Erzsébet-körut 27. Telefon. Alapitva: 1911-ben.
Jelzálogkölcsönt tizévi tetszésszerinti visszafizetéssel budapesti, pestkörnyéki házra, villára, épitkezésre, évi 7%-kal.
Harmadhelyre vagy részházra 40.000 pengőt — összérték feléig — egyben vagy felosztva azonnal kihelyezünk.
Üzletszerzőket dijazunk. 69285

Tizennyolcezer pengőt felaprózok tisztviselőknek, ingatlantulajdonosoknak, más hitelképeseknek. Ferenc-körut 24., II. 2. *58806

63. TÁRS

Megszünt lapok szerkesztői, kiadói 200 pengővel érvényesülhetnek. Cim főkiadóban. *

Csendes társat keresek idényüzlethez kettőezerrel. „Idény 69260" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Biztos jövedelmező üzlethez társat keresek 2000 pengővel. Király-utca 108., II. 4. Vasárnaptól. 58753

Dohányárudám körуton 3000-rel család vezetésre átveheti azonnalra. Megbeszélhető megbizottammal. Király-utca 33. fszt. 2. **Kelemen.** 48681

Nagyismeretségü társnőt keres régi iparjogos kozmetika. „Köruton 19569" főkiadóba.

VEGYESEK

64. Felhivás

Megveszem Holczer Zsigmondné, Tátra-utca 5/c. alatti sajt-, vaj-, csemege-üzletét. Hitelezők 3 nap alatt jelentkezzenek ugyanott. Kiss Géza. 5844

Özv. Krausz Miksáné, VII., Erzsébet-körut 51. szám alatt levő cukorkaüzletét meg szándékozom venni, miért is felhivom fenti kereskedő hitelezőit, hogy esetleg fennálló követeléseiket 48 órán belül nálam jelentsék be. Özv. Baróthy Hercze Andorné, Budapest, XI. Bercsényi-utca 13.

Első Lóránt: Téli kabát, cipő, meleg ruha nagyon kell É.-nek. 48103

Tündérkém! Mindszentekkor koszorudat én szállitottam kápolnába! Örültem, hogy beszélhettem Rólad. Jól vagyok. — Imádlak! Csókollak. 84100

Májusfa jeligére levél van a főkiadóban. 84099

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Nősülendők és férjhezmenendők keressék fel bizalommal **Nagy Jenő** irodáját, Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Férjhez mennének: vidéki urileány ötvenezer pengővel; árvaleány földbirtokkal, házzal, készpénzhozománnyal. Fényképek **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut hatvanegy.

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Telefon. Évtizedes cég. Cégjelzéstelen, dijmentes tájékoztatás. 58317

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Privátim komoly házasságokat létrehoz nagy összeköttetésü uriasszony. Érdeklődés „Előkelő felek 48661" jeligén főkiadóba.

Utólagos dijazással leggyorsabban közvetit házasságot Ivánfiné, Csáky-utca 16. 69284

67. Feleséget keres

Házasság céljából megismerkedném finomlelkü dolgozó nővel. „Huszonnyolc éves 29511" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Fiatal külföldi ur házasság céljából ismeretséget keres. „Nyelvtudással 29516" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Szép és gazdag urhölgyet szeretnék feleségül venni. Jelige „Kivánság 84085" főkiadóba.

68. Férjet keres

Középkoru keresztény urinő üzletasszony, nyugdijjogosult uriemberrel megismerkedne házasság céljából. „Telefon 18—85—76" Muzeum-körut 23. trafik. 69278

Vidéki állami tisztviselőnő házasság céljából 35-től korrekt férfi ismeretségét keresi. „Otthont szerető 58786" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Magánközlés. Szerényebb köztisztviselővel házasulna vidéki keresztény urleány kettőezer pengővel. „Mezőberény 48692" jeligére főkiadóba.

Gondos anya férjül keres 23 éves, ref. szép, magas, művelt, ideális leányának tudta nélkül szigoru diszkréció mellett, nyugdijjogos, információképes, komoly, fess uriembert. Magánválasz „Budai villa 26—34—48690" jeligére főkiadóba.

Róm. kat. nyugdijas intellectuelle (38—45) férjemül keresek, hasonló urinő. Főkiadóba „Pontos cim 5821" jeligére.

Férjhez adnám izraelita vallásu leányomat józanéletü, intelligens, keresztény férfihoz 30—40 évig. Felszabadult kereskedő legyen, vendéglőmbe benősülhet. — „Vidéki város 84097" jeligére főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása. Légrády Testvérek R. T. nyomása. Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám. A kiadásért Dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős